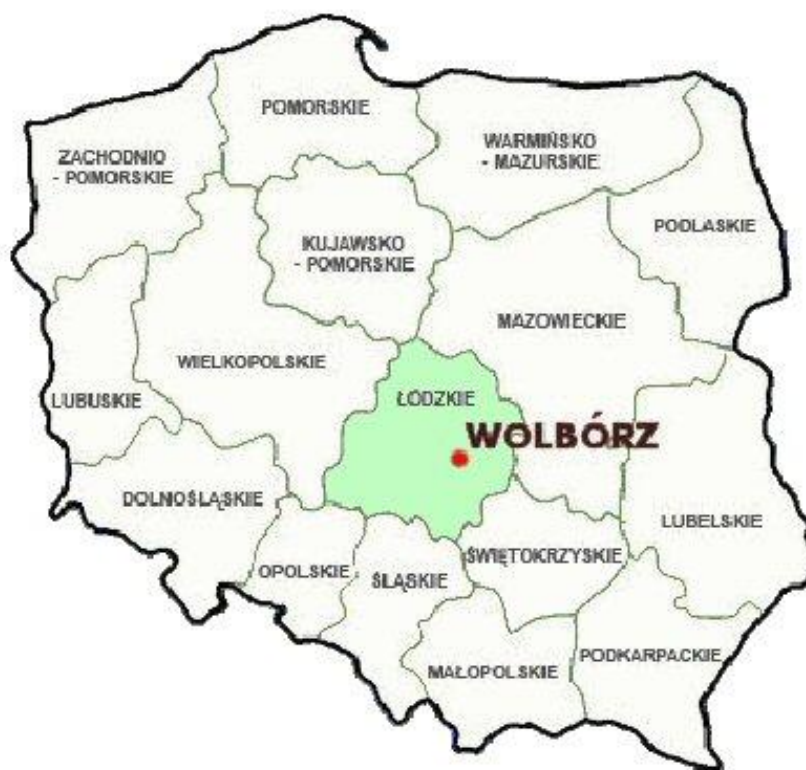

RAPORT O STANIE GMINY WOLBÓRZ ZA 2022 ROK

Szanowni Państwo,

oddaję do Państwa rąk Raport o Stanie Gminy Wolbórz za 2022 rok. To był wyjątkowy rok dla wszystkich, w którym na prezentowane dane statystyczne po raz kolejny miała wpływ nie tylko światowa pandemia COVID-19 ale i wojna w Ukrainie. Nastąpił wyjątkowo wysoki wzrost cen energii i paliw, pojawiła się wysoka inflacja.

W dokumencie prezentujemy statystyki dotyczące demografii, środowiska naturalnego, majątku i finansów gminy, infrastruktury technicznej, komunikacji, mieszkalnictwa, gospodarki miasta, nauki, szkolnictwa i kultury.

Raport adresowany jest do wszystkich zainteresowanych rozwojem Gminy, a szczególnie do inwestorów, którzy poszukują terenów pod inwestycje.

Raport, to także kompendium wiedzy dla Mieszkańców naszej Gminy. Każdy zainteresowany znajdzie w nim informacje o zrealizowanych inwestycjach, o zmianach, jakie zaszły w wyglądzie naszej Małej Ojczyzny oraz o zamierzeniach i kierunkach rozwoju w przyszłości.

Dziękuję wszystkim, którzy w sposób profesjonalny i sprawny przyczynili się do powstania Raportu.

Burmistrz Wolbórz

Andrzej Jaros

I. WSTĘP

Z ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2023 r. poz. 40) wynika obowiązek opracowania i rozpatrywania raportu o stanie gminy.

Art. 28aa. 1. Burmistrz, co roku do dnia 31 maja przedstawia radzie miejskiej raport o stanie gminy.

2. Raport obejmuje podsumowanie działalności burmistrza w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady miejskiej i budżetu obywatelskiego.

3. Rada miejska może określić w drodze uchwały szczegółowe wymogi dotyczące raportu.

4. Rada miejska rozpatruje raport, o którym mowa w ust. 1, podczas sesji, na której podejmowana jest uchwała rady miejskiej w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium burmistrzowi. Raport rozpatrywany jest w pierwszej kolejności. Nad przedstawionym raportem o stanie gminy przeprowadza się debatę.

5. W debacie nad raportem o stanie gminy radni zabierają głos bez ograniczeń czasowych.

6. W debacie nad raportem o stanie gminy mieszkańcy gminy mogą zabierać głos.

7. Mieszkaniec, który chciałby zabrać głos w trybie określonym w ust. 6, składa do przewodniczącego rady pisemne zgłoszenie, poparte podpisami:

1) w gminie do 20 000 mieszkańców, – co najmniej 20 osób;

2) w gminie powyżej 20 000 mieszkańców, – co najmniej 50 osób.

8. Zgłoszenie składa się najpóźniej w dniu poprzedzającym dzień, na który zwołana została sesja, podczas której ma być przedstawiany raport o stanie gminy. Mieszkańcy są dopuszczani do głosu według kolejności otrzymania przez przewodniczącego rady zgłoszenia. Liczba mieszkańców mogących zabrać głos w debacie wynosi 15, chyba, że rada postanowi o zwiększeniu tej liczby.

9. Po zakończeniu debaty nad raportem o stanie gminy rada miejska przeprowadza głosowanie nad udzieleniem burmistrzowi wotum zaufania. Uchwałę o udzieleniu burmistrzowi wotum zaufania rada miejska podejmuje bezwzględną większością głosów ustawowego składu rady miejskiej. Niepodjęcie uchwały o udzieleniu burmistrzowi wotum zaufania jest równoznaczne z podjęciem uchwały o nieudzieleniu burmistrzowi wotum zaufania.

10. W przypadku nieudzielenia burmistrzowi wotum zaufania w dwóch kolejnych latach rada miejska może podjąć uchwałę o przeprowadzeniu referendum w sprawie odwołania burmistrza. Przepisy art. 28a ust. 3 i 5 stosuje się odpowiednio.

II. INFORMACJE OGÓLNE

Wolbórz jest gminą miejsko - wiejską położoną we wschodniej części województwa łódzkiego i północno - wschodniej części powiatu piotrkowskiego. Gmina zajmuje obszar 15 166 ha, w tym miasto 1 517,743 ha. Gmina Wolbórz jest jedną z większych obszarowo gmin powiatu piotrkowskiego - stanowi 10,6% jego powierzchni oraz 0,8% powierzchni województwa łódzkiego. Na obszarze Gminy znajdują się 22 sołectwa, w skład, których wchodzi 37 miejscowości i miasto Wolbórz. Gminę zamieszkuje **7 730** mieszkańców.

Gmina Wolbórz położona jest przy trasie S8 relacji Warszawa – Wrocław – Katowice. Miasto Wolbórz leży w odległości około 14 km od Piotrkowa Trybunalskiego i Tomaszowa Mazowieckiego. Większe ośrodki miejskie, tj. Łódź i Warszawa położone są w odległościach odpowiednio około 52 km i około 135 km.

W obrębie gminy znajduje się 11 kilometrów linii brzegowej Zalewu Sulejowskiego, szlaki turystyczne, rezerваты przyrody, co stanowi o potencjale rozwoju rekreacji i wypoczynku, głównie o charakterze weekendowym. Najbardziej atrakcyjna pod względem krajobrazowym i turystycznym jest południowo – wschodnia część gminy.

W strukturze funkcjonalno - przestrzennej gminy wyróżnia się podstawowe elementy zainwestowania z przewagą funkcji: mieszkaniowych, mieszkaniowo – usługowych (miasto Wolbórz), rolniczych, rekreacyjnych i komunikacyjnych. Gmina Wolbórz pełni funkcję rolniczą, rekreacyjną, administracyjno – usługową (obsługi produkcji żywności, obsługi obszaru gminy i obsługi turystyki). Na terenie miasta Wolborza skoncentrowane są wszelkie funkcje w zakresie administracji oraz wszystkie najważniejsze usługi. W gminie rozwija się również prężnie branża logistyczna. Rynek pracy na terenie Gminy Wolbórz kształtowany jest głównie przez sektor prywatny - ogółem w Gminie zarejestrowane są 685 podmioty gospodarcze. W sektorze prywatnym przeważają osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Z uwagi na położenie gminy, lasy, Zalew Sulejowski, rezerваты przyrody, zabytki itp. istotnym elementem gospodarki staje się szeroko pojęta turystyka. Na terenie gminy funkcjonują obecnie oraz powstają kolejne gospodarstwa agroturystyczne oferujące oprócz spokoju i wypoczynku swoją regionalną kuchnię. Znaczna część obszaru Gminy Wolbórz, ze względu na walory przyrodniczo – krajobrazowe objęta jest różnymi formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916).

III. WŁADZE GMINY

Podstawowym celem działalności urzędu jest zapewnienie interesantom profesjonalnej i przyjaznej obsługi. Urząd realizuje zadania własne oraz zadania zlecone przez administrację rządową. Do zadań własnych gminy należy dbałość o porządek publiczny, oświatę, kulturę, infrastrukturę techniczną, pomoc społeczną, ochronę środowiska. Natomiast zadania zlecone przez administrację rządową dotyczą spraw obywatelskich, stanu cywilnego, wyborów, obronności i pomocy społecznej. Więcej informacji o gminie można znaleźć na stronie www.wolborz.eu.

Burmistrz jest organem wykonawczym gminy. Wykonuje uchwały Rady Miejskiej w Wolborzu i zadania gminy określone przepisami prawa, kieruje bieżącymi sprawami gminy, reprezentuje ją na zewnątrz. Swoje zadania wykonuje przy pomocy urzędu, którego jest kierownikiem. Funkcję burmistrza sprawuje od 2014 r. **Andrzej Jaros**. W skład kierownictwa urzędu wchodzi Zastępca Burmistrza – Dymitr Jędryka, Sekretarz Gminy – Elżbieta Bijoch, Skarbnik Gminy – Izabela Midera.

Rada Miejska w Wolborzu jest organem stanowiącym i kontrolnym. To ona uchwała między innymi: budżet, plan zagospodarowania przestrzennego, wysokość stawek podatkowych. Radni wybierani są w wyborach powszechnych, ich kadencja jest 5 letnia. Rada obraduje na sesjach zwoływanych przez Przewodniczącą Rady.

Skład Rady Miejskiej w Wolborzu – kadencja 2018-2023

Zbigniew Klewin	Przewodniczący Rady Miejskiej w Wolborzu
Barbara Dziubaltowska	Wiceprzewodniczący Rady Miejskiej w Wolborzu
Dariusz Biniek	Radny Rady Miejskiej w Wolborzu
Krzysztof Czapla	Przewodniczący Komisji Statutowo-Regulaminowej
Marek Gajda	Radny Rady Miejskiej w Wolborzu
Grzegorz Gonciarz	Radny Rady Miejskiej w Wolborzu
Danuta Gwóźdź	Przewodniczący Komisji Rewizyjnej
Łukasz Jagiełło	Radny Rady Miejskiej w Wolborzu
Alina Krakowiak	Przewodniczący Komisji Skarg, Wniosków i Petycji
Jolanta Latocha	Przewodniczący Komisji Oświaty, Kultury, Sportu i Zdrowia
Bogdan Pytel	Radny Rady Miejskiej w Wolborzu
Krystian Smejda	Radny Rady Miejskiej w Wolborzu
Barbara Sobczak	Radny Rady Miejskiej w Wolborzu
Janusz Swarbuła	Przewodniczący Komisji Rozwoju Gospodarczego i Budżetu
Paweł Swarbuła	Przewodniczący Komisji Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Porządku Publicznego

IV. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI UCHWAŁ RADY MIEJSKIEJ W WOLBORZU W 2022 ROKU.

W 2022 roku Rada Miejska w Wolborzu obradowała i podejmowała uchwały na 11 sesjach. Podjęła 104 uchwały. W sesjach Rady Miejskiej w Wolborzu uczestniczyli: Burmistrz Wolborza, Zastępca Burmistrza, Sekretarz Gminy, Skarbnik Gminy oraz inne zaproszone osoby, stosownie do omawianych na posiedzeniach tematów, w tym dyrektorzy/kierownicy jednostek organizacyjnych, gminnych instytucji kultury, prezes spółki komunalnej.

SPRAWY ORGANIZACYJNE

Lp.	Numer i data uchwały	Treść	Wykonanie
1.	XLI/391/2022 27.01.2022	w sprawie nadania tytułu „Zasłużony dla Gminy Wolbórz”	Uchwała wykonana – Tytuł „Zasłużony dla Gminy Wolbórz” otrzymał Pan Ryszard Reczulski – podczas Koncertu Noworocznego dnia 28.01.2022 r. został wręczony Akt Nadania.
2.	XLI/394/2022 27.01.2022	w sprawie ułatwień w prowadzeniu handlu w piątki i soboty przez rolników i ich	Uchwała w trakcie realizacji.

		domowników na wyznaczonych miejscach i ustalenia Regulaminu prowadzenia handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników	
3.	XLII/404/2022 28.02.2022	w sprawie wyrażenia woli utworzenia Łódzkiego Stowarzyszenia Samorządowego „PomagaMY” i przystąpienia do stowarzyszenia województwa łódzkiego	Uchwała wykonana.
4.	XLIII/410/2022 30.03.2022	w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Gminy Wolbórz na lata 2022-2030”	Uchwała w trakcie realizacji.
5.	XLIII/411/2022 30.03.2022	w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla członków ochotniczej straży pożarnej za udział w działaniu ratowniczym lub szkoleniu pożarniczym	Uchwała w trakcie realizacji.
6.	XLVI/428/2022 30.06.2022	w sprawie udzielenia Burmistrzowi Wolborza wotum zaufania	Uchwała wykonana – udzielono wotum zaufania Burmistrzowi Wolborza.
7.	XLVI/430/2022 30.06.2022	w sprawie udzielenia absolutorium Burmistrzowi Wolborza z tytułu wykonania budżetu za rok 2021	Uchwała wykonana – udzielono Burmistrzowi Wolborza absolutorium z tytułu wykonania budżetu za rok 2021.
8.	XLVI/433/2022 30.06.2022	w sprawie opłaty targowej	Uchwała realizowana.
9.	XLVII/439/2022 31.08.2022	w sprawie wyboru Delegata reprezentującego Gminę Wolbórz w Łódzkim Stowarzyszeniu Samorządowym „PomagaMy”	Uchwała wykonana.
10.	XLVII/440/2022 31.08.2022	w sprawie wprowadzenia Regulaminu korzystania z kortu tenisowego na terenie miasta Wolbórz	Uchwała unieważniona.
11.	XLVII/441/2022 31.08.2022	w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej opieki ginekologicznej w Gminie Wolbórz	Uchwała wykonana- petycja uznana za bezzasadna.
12.	XLVII/442/2022 31.08.2022	w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej ochrony dzieci oraz ludzi osłabionych przed szkodliwym wpływem na ich zdrowie sztucznego promieniowanie mikrofalowego	Uchwała wykonana – petycja uznana za bezzasadną.
13.	XLVII/443/2022 31.08.2022	w sprawie przekazania petycji według właściwości	Uchwała wykonana - petycja przekazana Burmistrzowi Wolborza.
14.	XLVII/444/2022 31.08.2022	w sprawie przekazania petycji według właściwości	Uchwała wykonana – petycja przekazana Zarządowi Powiatu Piotrkowskiego

15.	XLVIII/451/2022 28.09.2022	w sprawie przyjęcia "Gminnego programu opieki nad zabytkami dla Gminy Wolbórz na lata 2023 – 2026"	Uchwała realizowana.
16.	XLVIII/453/2022 28.09.2022	w sprawie wprowadzenia Regulaminu korzystania z kortu tenisowego na terenie miasta Wolbórz	Uchwała wykonana.
17.	XLVIII/454/2022 28.09.2022	w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej utworzenia Młodzieżowej Rady Gminy	Uchwała wykonana – petycja uznana za bezzasadną.
18.	L/465/2022 29.11.2022	w sprawie przyjęcia "Programu współpracy Gminy Wolbórz z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2023"	Uchwała wykonana.
19.	L/472/2022 29.11.2022	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy z operatorem na świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego o charakterze użyteczności publicznej na terenie Gminy Wolbórz	Uchwała w trakcie realizacji.
20.	LI/481/2022 29.12.2022	o zmianie uchwały w sprawie "Programu współpracy Gminy Wolbórz z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2023"	Uchwała w trakcie realizacji.
21.	LI/483/2022	w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Burmistrza Wolborza	.Uchwała wykonana – skarga uznana za bezzasadną
22.	LI/486/2022 29.12.2022	w sprawie nadania tytułu „Zasłużony dla Gminy Wolbórz”	Uchwała wykonana – Tytuł „Zasłużony dla Gminy Wolbórz” otrzymała Pani Teresa Duda – podczas Koncertu Noworocznego dnia 03.02.2023 r. został wręczony Akt Nadania.
23.	LI/487/2022 29.11.2022	w sprawie nadania tytułu „Zasłużony dla Gminy Wolbórz”	Uchwała wykonana – Tytuł „Zasłużony dla Gminy Wolbórz” otrzymał Pan Zenon Puchała – podczas Koncertu Noworocznego dnia 03.02.2023 r. został wręczony Akt Nadania.
24.	LI/488/2022 29.12.2022	w sprawie nadania tytułu „Honorowy Obywatel Wolborza”	Uchwała wykonana – Tytuł Honorowy Obywatel Wolborza otrzymał Poseł na Sejm RP Grzegorz Lorek – podczas Koncertu Noworocznego dnia 03.02.2023 r. został wręczony Akt Nadania.
25.	LI/489/2022 29.12.2022	w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Wolborzu za rok 2022	Przyjęto sprawozdanie z działalności Komisji Rewizyjnej w 2022 roku.
26.	LI/490/2022 29.12.2022	w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Komisji Stałych Rady Miejskiej w Wolborzu za rok 2022	Przyjęto sprawozdanie z działalności: Komisji Rozwoju Gospodarczego i Budżetu, Komisji Oświaty, Kultury, Sportu i Zdrowia. Komisji Rolnictwa, Ochrony Środowiska

			i Porządku Publicznego Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w 2022 roku.
27.	LI/491/2022 29.12.2022	w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Rady Miejskiej w Wolborzu za rok 2022	Przyjęto sprawozdanie z działalności Rady Miejskiej w Wolborzu za rok 2022.
28.	LI/492/2022 29.12.2022	w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Wolborzu na rok 2023	Posiedzenia Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Wolborzu w 2023 roku odbywają się na podstawie zatwierdzonego planu.
29.	LI/493/2022 29.12.2022	w sprawie zatwierdzenia planów pracy Komisji Stałych Rady Miejskiej w Wolborzu na rok 2023	Posiedzenia: Komisji Rozwoju Gospodarczego i Budżetu, Komisji Oświaty, Kultury, Sportu i Zdrowia, Komisji Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Porządku Publicznego w 2023 roku odbywają się na podstawie zatwierdzonego planu.
30	LI/494/2022 29.12.2022	w sprawie zatwierdzenia planu pracy Rady Miejskiej w Wolborzu na rok 2023	Posiedzenia Rady Miejskiej w Wolborzu w 2023 roku odbywają się na podstawie zatwierdzonego planu pracy.

EDUKACJA

Lp.	Numer i data uchwały	Treść	Wykonanie
1.	XLVII/445/2022 31.08.2022	w sprawie określenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat w publicznym przedszkolu oraz oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej prowadzonej przez Gminę Wolbórz	Uchwała wykonana
2.	XLVII/446/2022 31.08.2022	w sprawie określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych zatrudnionych w przedszkolach i szkołach prowadzonych przez Gminę Wolbórz	Uchwała wykonana.
3.	XLVII/447/2022 31.08.2022	zmieniająca uchwałę Nr XV/163/2019 Rady Miejskiej w Wolborzu z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie regulaminu wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w przedszkolach i	Uchwała wykonana.

		szkołach prowadzonych przez gminę Wolbórz	
4.	XLVII/448/2022 31.08.2022	w sprawie określenia średniej ceny jednostki paliwa w Gminie Wolbórz, w roku szkolnym 2022/2023	Uchwała unieważniona w związku ze zmianą przepisów.
5.	L/466/2022 29.11.2022	w sprawie ustalenia stawki za 1 km przebiegu pojazdu, uwzględnianej przy obliczaniu zwrotu rodzicom kosztów przewozu dzieci, młodzieży, uczniów oraz rodziców	Uchwała unieważniona – w związku ze zmianą stawki od stycznia 2023 r.
6.	L/467/2022 29.11.2022	w sprawie wysokości i zasad ustalania oraz rozliczania dotacji celowej dla podmiotów prowadzących żłobki i kluby dziecięce na terenie gminy Wolbórz	Uchwała w trakcie realizacji w 2023 roku – żłobki i kluby dziecięce otrzymują na każde dziecko zamieszkałe na terenie gminy Wolbórz objęte opieką z budżetu gminy dotacje w wysokości 100 zł miesięcznie.

POMOC SPOŁECZNA

Lp.	Numer i data uchwały	Treść	Wykonanie
1.	XLIII/406/2022 30.3.2022	w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wolbórz na lata 2022 – 2025	Uchwałą przyjęto Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wolbórz na lata 2022 – 2025 – na sesji w dniu 30 marca 2023 r. przedstawiono szczegółowe sprawozdanie z realizacji programu w 2022 roku.
2.	XLIV/416/2022 27.04.2022	w sprawie przyjęcia oceny zasobów pomocy społecznej dla Gminy Wolbórz;	Uchwała wykonana.
3.	XLV/422/2022 31.05.2022	w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024	Uchwałą przyjęto Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 – na sesji 30 marca 2023 r. przedstawiono szczegółowe sprawozdanie z realizacji programu w 2022 roku.
4.	L/464/2022 29.11.2022	o zmianie w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wolbórz na lata 2022-2025	Uchwałą wprowadzono zmiany planu finansowego na rok 2022 – plan wykonano, oraz na rok 2023 – plan finansowy w trakcie realizacji.

SPRAWY FINANSOWE

Lp.	Numer i data uchwały	Treść	Wykonanie
1.	XLV/423/2022 31.05.2022	w sprawie udzielenia pomocy rzeczowej Powiatowi Piotrkowskiemu na wykonanie przebudowy drogi powiatowej nr 1511E w zakresie budowy	Uchwała wykonana – w roku 2022 wydatkowano kwotę 23 247,00 zł na zadanie wykonanie projektu przebudowy drogi powiatowej nr 1511E w zakresie budowy

		chodnika na ul. Reymonta w Wolborzu	chodnika na ul. Reymonta w Wolborzu.
2.	XLV/425/2022 31.05.2022	w sprawie zaciągnięcia pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi	Uchwała wykonana – zaciągnięto pożyczkę na zadanie "Utworzenie w przestrzeni publicznej terenów zieleni wraz z bazami edukacyjnymi w ramach zadania inwestycyjnego pn. Budowa strefy rekreacyjno-wypoczynkowej na kompleksie rekreacyjno - sportowym w Wolborzu" w kwocie 139 161,00 zł.
3.	XLVI/429/2022 30.06.2022	w sprawie zatwierdzenia sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Wolbórz za rok 2021	Uchwała wykonana – po rozpatrzeniu zatwierdzono sprawozdanie finansowe Gminy Wolbórz wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za rok 2021.
4.	XLVII/436/2022 31.08.2022	w sprawie ustalenia dopłat dla taryfowych grup odbiorców usług zbiorowego odprowadzania ścieków z terenu gminy Wolbórz	Uchwała w trakcie realizacji – do 30 czerwca 2025 roku.
5.	L/470/2022 29.11.2022	w sprawie udzielenia pomocy rzeczowej Powiatowi Piotrkowskiemu	Uchwała w trakcie realizacji – w budżecie Gminy Wolbórz na rok 2023 zapisano kwotę 4 443 263,01 zł na zadanie pn.: „Budowa i modernizacja dróg wraz z infrastrukturą na terenie Gminy Wolbórz” w ramach, którego zostanie wykonana przebudowa drogi powiatowej nr 1526E w miejscowości Swolszewice Duże w zakresie budowy chodnika i przebudowy nawierzchni z odwodnieniem
6.	L/471/2022 29.11.2022	w sprawie udzielenia pomocy rzeczowej Powiatowi Piotrkowskiemu	Uchwała wykonana.
7.	L/472/2022 29.11.2022	w sprawie udzielenia pomocy rzeczowej Powiatowi Piotrkowskiemu	Uchwała wykonana.

PODATKI

Lp.	Numer i data uchwały	Treść	Wykonanie
1.	XLIX/458/2022 28.10.2022	w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta przyjmowanej, jako podstawa obliczania podatku rolnego na obszarze Gminy Wolbórz w 2023 roku	Uchwała wykonana – od 1 stycznia 2023 roku wprowadzono nowe stawki podatku rolnego uwzględniające obniżenie średniej ceny żyta do kwoty 68,00 zł za 1 dt.
2.	XLIX/459/2022 28.10.2022	w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości	Uchwała wykonana – od dnia 1 stycznia 2023 roku wprowadzono nowe stawki podatku od nieruchomości.
3.	XLIX/460/2022 28.10.2022	w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych	Uchwała wykonana – od dnia 1 stycznia 2023 roku wprowadzono nowe stawki od środków transportowych.

DROGI

Lp.	Numer i data uchwały	Treść	Wykonanie
1.	XLII/405/2022 22.02.2022	w sprawie określenia lokalizacji przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Wolbórz oraz określenia zasad korzystania z tego przystanku	Uchwała wykonana – lokalizacja przystanku komunikacyjnego – Psary Stare przy posesji 13.
2.	XLIII/407/2022 30.03.2022	o zmianie Uchwały Nr XLIX/366/2018 Rady Miejskiej w Wolborzu z dnia 30 października 2018 r. w sprawie zaliczenia dróg usytuowanych na terenie Wolborza do kategorii dróg gminnych oraz ustalenia jej przebiegu	Uchwała wykonana.
3.	XLVI/432/2022 30.06.2022	o zmianie uchwały w sprawie nadania nazw ulicom	Uchwała zrealizowana:
4.	XLVII/437/2022 31.08.2022	w sprawie określenia lokalizacji przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządcą jest Gmina Wolbórz oraz określenia warunków i zasad korzystania z tych przystanków	Uchwała wykonana – lokalizacja przystanku komunikacyjnego – Wolbórz ul. Garncarska przy posesji 51.
5.	XLVII/438/2022 31.08.2022	w sprawie ustalenia wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego na cele niezwiązane z budową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg	Uchwała unieważniona.
6.	XLVIII/452/2022 28.09.2022	w sprawie ustalenia wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego na cele niezwiązane z budową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg	Uchwała w trakcie realizacji.
7.	XLVIII/455/2022 28.09.2022	w sprawie przejęcia od Powiatu Piotrkowskiego zadania publicznego z zakresu zimowego utrzymania dróg powiatowych znajdujących się na terenie Gminy Wolbórz	Uchwała wykonana – zawarto porozumienie z Powiatem Piotrkowskim z dniem 21 listopada 2022 roku.
8.	XLIX/461/2022 28.10.2022	w sprawie określenia lokalizacji przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Wolbórz oraz określenia warunków i zasad korzystania z tych przystanków	Uchwała wykonana – lokalizacja przystanku komunikacyjnego – Komorniki przy posesji 92.
9.	L/468/2022 29.11.2022	w sprawie nadania nazwy ulicy	Uchwała zrealizowana: Swolszewice Duże ul. Kalcytowa
10.	LI/482/2022 29.12.2022	w sprawie nadania nazwy ulicy	Uchwała zrealizowana: Swolszewice Duże ul. Beryłowa.

GOSPODARKA NIERUCHOMOŚCIAMI

Lp.	Numer i data uchwały	Tytuł uchwały	Wykonanie
1.	XLI/392/2022 28.01.2022 r.	w sprawie wyrażenia zgody na wynajem lokalu użytkowego bez przeprowadzenia przetargu	Uchwała wykonana. – podpisano umowę na wynajem bez przetargu na okres 5 lat lokalu użytkowego o powierzchni 188,29 m ² , zlokalizowanego na parterze budynku przy ul. Sportowej 7 w Wolborzu, stanowiącego przychodnię lekarską w celu udzielania świadczeń zdrowotnych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej przez AMICUS-MED R.W. Szymański sp. j. ul. Sportowa 32/34, 97-320 Wolbórz.
2.	XLI/393/2022 28.01.2022 r.	w sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości	Uchwała wykonana – Zawarto notarialne umowy sprzedaży działek: 11/25 o pow. 0,2013 ha, 11/26 o pow. 0,2013 ha, 11/27 o pow. 0,2013 ha, 11/28 o pow. 0,2013 ha w Lubiaszowie Starym.
3.	XLV/424/2022 31.05.2022	w sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości	Uchwała wykonana – Zawarto notarialną umowę sprzedaży działki 1957/15 o pow. 0,1861 ha położonej w Wolborzu.

GOSPODARKA PRZESTRZENNA

Lp.	Numer i data uchwały	Tytuł uchwały	Wykonanie
1.	XLI/395/2022 27.01.2022	o zmianie uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów obejmujących fragmenty obrębu geodezyjnego Prosenie w miejscowości Prosenie, gm. Wolbórz	Uchwała unieważniona.
2.	XLII/400/2022 28.02.2022	o zmianie uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów obejmujących fragmenty obrębu geodezyjnego Prosenie w miejscowości Prosenie, gm. Wolbórz	Uchwała wykonana – Uchwałą XLV/421/2022 przyjęto miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów obejmujących fragmenty obrębu geodezyjnego Prosenie w miejscowości Prosenie, gm. Wolbórz.
3.	XLII/401/2022 28.02.2022	o zmianie uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów obejmujących fragmenty obrębu geodezyjnego Polichno w miejscowości Polichno, gm. Wolbórz	Uchwała wykonana - uchwałą XLV/420/2022 przyjęto miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów obejmujących fragmenty obrębu geodezyjnego Polichno w miejscowości Polichno, gm. Wolbórz.

4.	XLIV/414/2022 27.04.2022	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów obejmujących fragmenty obrębu geodezyjnego Żarnowica w miejscowościach Żarnowica Duża i Żarnowica Mała, gm. Wolbórz;	Uchwała realizowana.
5.	XLIV/415/2022 27.04.2022	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów obejmujących fragmenty obrębu geodezyjnego Psary w miejscowościach Psary Stare, Psary Witowskie	Uchwała realizowana
6.	XLV/420/2022 31.05.2022	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów obejmujących fragmenty obrębu geodezyjnego Polichno w miejscowości Polichno, gm. Wolbórz	Uchwała realizowana.
7.	XLV/421/2022 31.05.2022	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów obejmujących fragmenty obrębu geodezyjnego Prosenie w miejscowości Prosenie, gm. Wolbórz	Uchwała realizowana.
8.	XLVI/431/2022 30.06.2022	w sprawie przystąpienia do zmiany fragmentu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wolbórz	Uchwała wykonana – Uchwałą LVI/520/2023 z dnia 27 kwietnia 2023 roku przyjęto zmiany fragmentu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wolbórz.

GOSPODAROWANIE ODPADAMI KOMUNALNYMI

Lp.	Numer i data uchwały	Tytuł uchwały	Wykonanie
1.	XLII/398/2022 28.02.2022 r.	o zmianie uchwały nr XX/211/2020 Rady Miejskiej w Wolborzu z dnia 28 maja 2020 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości położonych na terenie Gminy Wolbórz	Uchwała realizowana.
2.	L/474/2022 29.11.2022	w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Wolbórz	Uchwała unieważniona.

OCHRONA ŚRODOWISKA

Lp.	Numer i data uchwały	Tytuł uchwały	Wykonanie
1.	XLII/399/2022 28.02.2022	w sprawie przyjęcia "Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Wolbórz w 2022 roku"	Uchwała wykonana – w 2022 roku wyłapano 69. Udzielono 32 dotacje na sterylizację kotów i psów.
2.	XLIII/408/2022 30.03.2022	o zmianie uchwały w sprawie przyjęcia "Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Wolbórz w 2022 roku"	Uchwała wykonana.
3.	XLIII/409/2022 30.03.2022	w sprawie zmniejszenia liczby drzew w alei lipowej stanowiącej pomnik przyrody	Uchwała wykonana – zmniejszono z 16 do 15 drzew
4.	XLIV/417/2022 27.04.2022	o zmianie uchwały w sprawie przeprowadzenia zabiegów pielęgnacyjnych lipowej alei stanowiącej pomnik przyrody	Uchwała wykonana.
5.	L/473/2022 29.11.2022	o zmianie uchwały w sprawie przyjęcia Regulaminu określającego zasady udzielania dotacji celowych ze środków budżetu gminy Wolbórz na zadania służące ochronie powietrza polegającej na trwałej likwidacji ogrzewania węglowego i zastąpienia go ekologicznemu źródłem ogrzewania	Uchwała w trakcie realizacji.
6.	L/475/2022 29.11.2022	w sprawie wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych;	Uchwała w trakcie realizacji.
7.	L/476/2022 29.11.2022	w sprawie określenia górnych stawek opłat za odbiór odpadów komunalnych ponoszonych przez właścicieli nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy, górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi opróżniania zbiorników	Uchwała w trakcie realizacji.

		bezodpływowych i osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków oraz transportu nieczystości ciekłych na terenie gminy Wolbórz	
--	--	--	--

V. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA GMINY

Według ewidencji ludności (dane Urzędu Miejskiego w Wolborzu, stan na koniec 2022 r.), na terenie Gminy Wolbórz zamieszkuje 7 730 osób. Około 30 % mieszkańców zamieszkuje na terenie miasta Wolbórz. Wskaźnik koncentracji ludności w gminie wynosi około 51osób/km². Ludność Gminy Wolbórz stanowi około 8,4 % liczby mieszkańców powiatu piotrkowskiego i około 0,32 % liczby mieszkańców województwa łódzkiego.

Liczba ludności w Gminie Wolbórz w latach 2018 - 2022 (dane Urzędu Miejskiego w Wolborzu).

Wyszczególnienie	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba ludności	7 710	7 729	7 751	7 731	7730
Ludność na 1 km²	51	51	51	51	51
Przyrost naturalny ogółem	- 1	1	-4	-4	-4,8
Liczba kobiet na 100 mężczyzn	103	103	103	103	103

W Urzędzie Stanu Cywilnego w Wolborzu sporządzono w 2022 roku 45 aktów małżeństwa, co odpowiada 5,8 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to znacznie mniej od wartości dla województwa łódzkiego oraz znacznie mniej od wartości dla Polski. Gmina Wolbórz ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -37 osób. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -4,8 na 1000 mieszkańców gminy Wolbórz. W 2022 roku urodziło się 70 dzieci, w tym 51,43% dziewczynek i 48,57% chłopców. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,65 i jest większy od średniej dla województwa oraz znacznie mniejszy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju. W 2022 roku zarejestrowano 180 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 32 wymeldowania, w wyniku, czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla gminy Wolbórz 148.

Dynamika zmian liczby ludności w Gminie Wolbórz na przestrzeni lat 2018 – 2022 (dane Urzędu Miejskiego w Wolborzu).

Stopień koncentracji ludności w poszczególnych miejscowościach gminy jest nierównomierny i wynika głównie z wielkości obszaru jednostki osadniczej, jej położenia, rodzaju pełnionej funkcji oraz zagospodarowania terenu. Do największych miejscowości w gminie pod względem zaludnienia należą: Wolbórz, Bogusławice, Golesze Duże, Prosenie, Polichno, Komorniki, Swolszewice Duże.

Liczba ludności w poszczególnych sołectwach (stan na 31.12.2022).

Lp.	Sołectwo	Liczba mieszkańców
1.	Bogusławice	580
2.	Brudaki	74
3.	Golesze Duże	496
4.	Kaleń	135
5.	Komorniki	310
6.	Kuznecin	250
7.	Lubiaszów	389
8.	Lubiatów	221
9.	Młoszów	177

10.	Młynary	169
11.	Polichno	385
12.	Prosenie	457
13.	Psary-Lechawa	119
14.	Psary Stare	155
15.	Psary Witowskie	117
16.	Stanisławów	123
17.	Studzianki	195
18.	Swolszewice Duże	320
19.	Świątniki	134
20.	Wolbórz	2258
21.	Żarnowica Duża	324
22.	Żywocin	342
Razem		7 730

Jednym z najważniejszych czynników rozwojowych gminy jest struktura wiekowa ludności. Populacja gminy charakteryzuje się obecnie mało korzystną strukturą wiekową. Według danych Urzędu Miejskiego w Wolborzu (stan na koniec 2022 r.), przedstawia się ona następująco: 20,57 % ogółu mieszkańców stanowią osoby w wieku przedprodukcyjnym: 58,76 % osoby w wieku produkcyjnym, a 20,67 % osoby w wieku poprodukcyjnym.

Ludność Gminy Wolbórz w 2022 r. według ekonomicznych grup wiekowych (dane Urzędu Miejskiego w Wolborzu).

Wiek	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem
0 - 2 lata	131	114	245
3 lata	50	44	94
4 - 5 lat	95	112	207
6 lat	41	46	87
7 lat	39	49	88
8 - 12 lat	206	227	433
13 - 15 lat	145	128	273
16 - 17 lat	90	73	163
18 lat	33	33	66
19 - 65 lat	2419		2419
19 – 60 lat		2057	2057

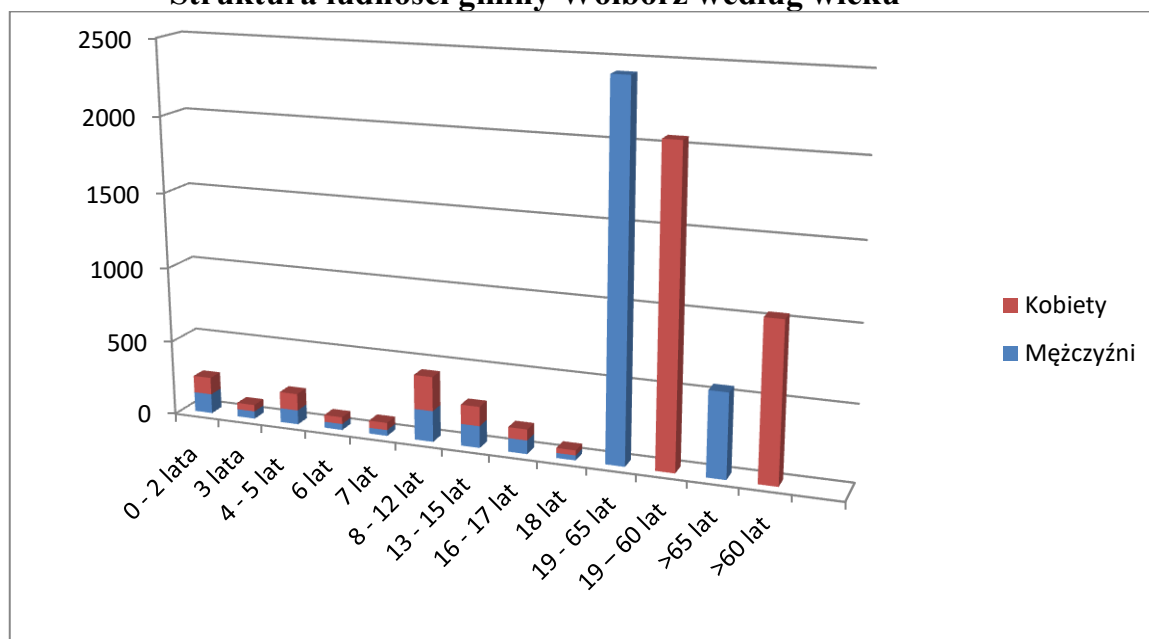
>65 lat	556		556
>60 lat		1042	1042
Ogółem	3.805	3.925	7.730

Ludność w wieku produkcyjnym stanowi potencjalne zasoby pracy. Niekorzystnym zjawiskiem jest jednak znikoma różnica pomiędzy populacją w wieku przedprodukcyjnym a poprodukcyjnym. Poziom zaawansowania procesu powolnego starzenia się ludności odzwierciedla wskaźnik określający obciążenie najmłodszej grupy ludności grupą najstarszą, który w 2022 r. kształtował się na poziomie 101 (ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób wieku przedprodukcyjnym).

Im wyższa wartość wskaźnika obciążenia demograficznego, tym bardziej niekorzystny wpływ na lokalny rynek pracy. Wysoki wskaźnik oznacza sytuację, w której zbyt duży odsetek ludności utrzymuje się z socjalnych źródeł dochodów.

Przy powszechnym zjawisku starzenia się społeczeństwa, problem opieki nad osobami starszymi staje się coraz poważniejszy. Niekorzystnym zjawiskiem jest również liczba osób całkowicie samotnych. Ludzie starsi i samotni potrzebują szczególnego rodzaju wsparcia, które zapewni im jak najdłuższe utrzymanie we własnym środowisku. Osobom takim należy zagwarantować dostępność do usług bytowych, urzędowych, mieszkaniowych oraz intelektualnych i zdrowotnych. Problem ludzi starszych jest trudny do rozwiązania zwłaszcza na terenach wiejskich, gdzie często brakuje odpowiedniego zaplecza zdrowotnego, ale także klubów i świetlic, gdzie starsi ludzie mogliby się spotykać.

Struktura ludności gminy Wolbórz według wieku

VI. BUDŻET GMINY

Budżet Gminy Wolbórz został uchwalony przez Radę Miejską w Wolborzu w dniu 28 grudnia 2021 roku mocą uchwały Nr XL/378/2021. Do 31 grudnia 2022 roku wprowadzono zmiany na podstawie 11 uchwał Rady Miejskiej w Wolborzu i 14 zarządzeń Burmistrza Wolborza. Tak liczne zmiany planów wynikały z bieżących potrzeb gospodarczych powstałych przy realizacji budżetu, zmian w planach dotacji celowych z budżetu państwa na zadania zlecone i własne, zmian w planach dotacji celowych w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich.

Realizacja budżetu przedstawia się następująco:

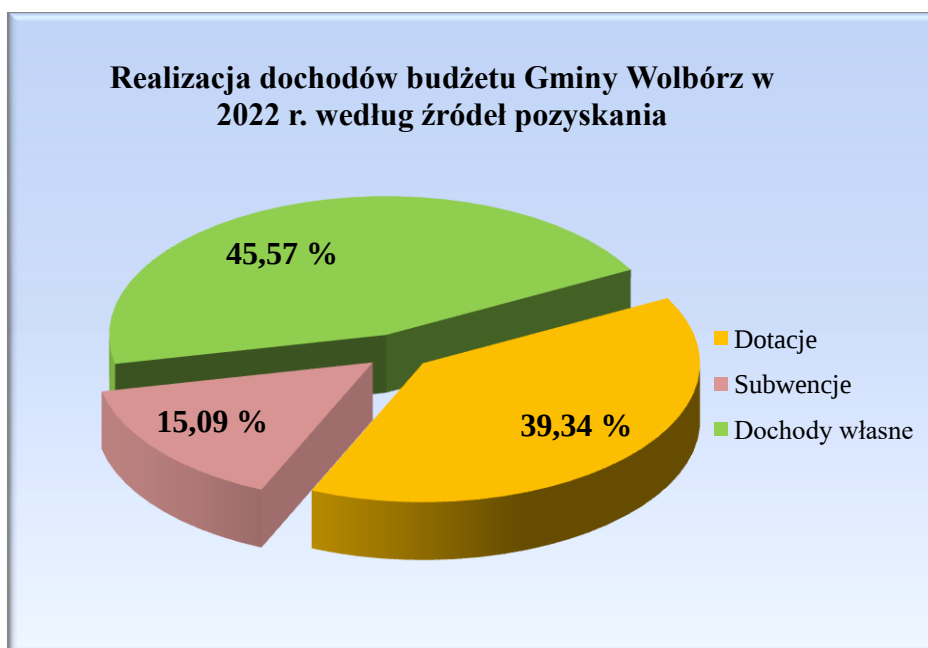
1) Dochody budżetu ogółem planowane w wysokości **64 128 177,17 zł** zostały wykonane w kwocie **63 200 194,67 zł** tj. 98,55 %, w tym:

- **dochody bieżące:** plan: 57 236 133,13 zł; wykonanie: 56 409 822,46 zł – 98,56 %,
- **dochody majątkowe:** plan: 6 892 044,04 zł; wykonanie: 6 790 372,21 zł – 98,52 %.

Dochody budżetu według głównych źródeł na dzień 31 grudnia 2022 roku.

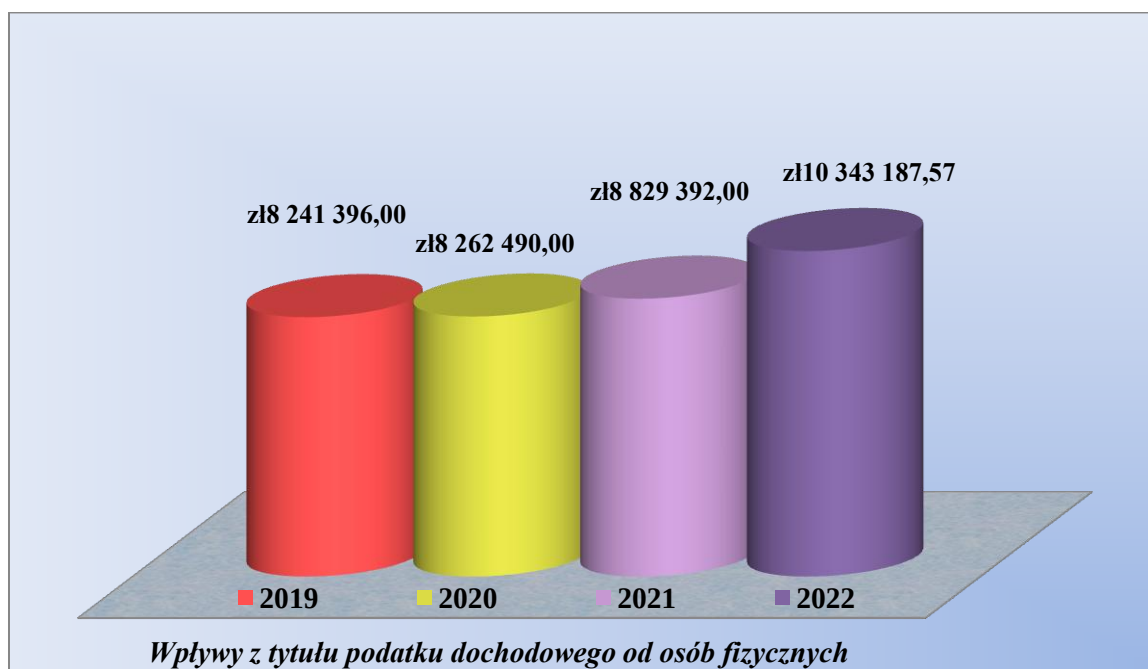
Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	Realizacja %	% udział w budżecie
Dochody bieżące	57 236 133,13	56 409 822,46	98,56	89,26
Dotacje	19 140 748,62	18 638 269,56	97,37	29,49
Subwencje	9 535 052,00	9 535 052,00	100,00	15,09
Dochody własne	28 560 332,51	28 236 500,90	98,87	44,68
Dochody majątkowe	6 892 044,04	6 790 372,21	98,52	10,74
Dotacje	6 324 924,04	6 226 662,21	98,45	9,85
Subwencje	-	-	-	-
Dochody własne	567 120,00	563 710,00	99,40	0,89
Dochody ogółem:	64 128 177,17	63 200 194,67	98,55	100,00

Gmina Wolbórz pozyskała dotacje na współfinansowanie zadań inwestycyjnych ze środków UE w kwocie **3 810 893,85 zł**, dotacje z budżetu województwa na realizację zadań własnych majątkowych w kwocie: **352 026,50 zł**, dotacje na zadania inwestycyjne z budżetu państwa w kwocie **866 607,40 zł**, dotację z Powiatu Piotrkowskiego w kwocie **1 012 679,46 zł** oraz dotację z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w kwocie **184 455,00 zł**.

Podatki i opłaty lokalne stanowią najistotniejsze źródło dochodów własnych Gminy. W roku 2022 wpływy z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych zaplanowane w wysokości: **10 343 187,57 zł** zostały wykonane w kwocie: **10 343 187,57 zł** (100,00 %). Natomiast dochody z tytułu podatku od nieruchomości (od osób fizycznych i prawnych) planowane w wysokości **9 559 500,00 zł** zostały zrealizowane w kwocie: **9 551 276,23 zł** (99,91 %).

Wyszczególnienie	2019	2020	2021	2022
Wpływy z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych	8 241 396,00 zł	8 262 490,00 zł	8 829 392,00 zł	10 343 187,57 zł
Dynamika w stosunku do roku poprzedniego (%)		100,26	106,86	117,14
Wpływy z tytułu podatku od nieruchomości (od osób fizycznych i prawnych)	6 988 935,71 zł	8 441 997,66 zł	8 891 416,15 zł	9 551 276,23 zł
Dynamika w stosunku do roku poprzedniego (%)		120,79	105,32	107,42

2) **Wydatki budżetu** ogółem planowane w wysokości **68 174 592,05 zł** zostały wykonane w kwocie **64 919 521,39** tj. 95,23 %, w tym:

- **wydatki bieżące:** plan: 54 569 561,35 zł; wykonanie: 51 689 567,66 zł tj. 94,72 %,
- **wydatki majątkowe:** plan: 13 605 030,70 zł; wykonanie: 13 229 953,73 zł tj. 97,24 %.

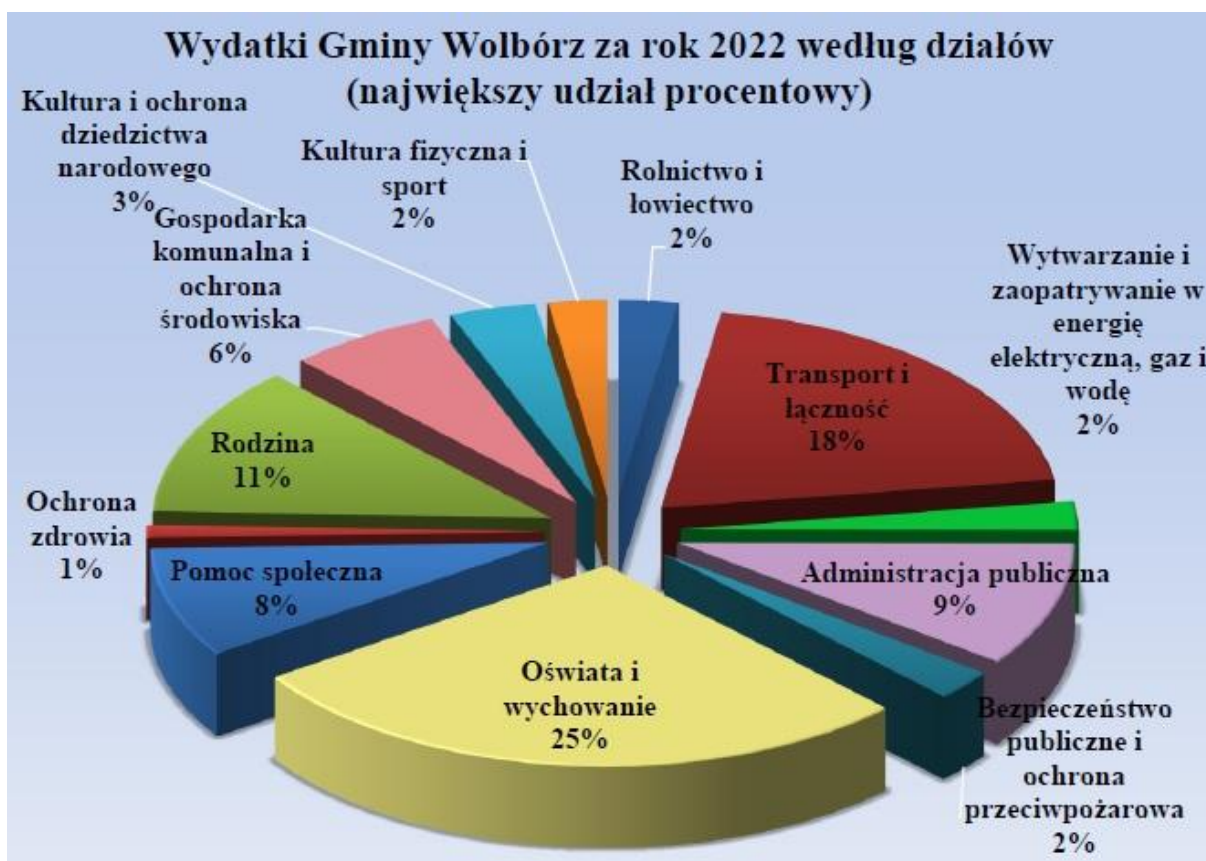
W 2022 rok z budżetu Gminy Wolbórz zaplanowano pomoc finansową w formie dotacji celowych w kwocie: **4 810 609,70 zł**, do końca roku przekazano dotowanym podmiotom kwotę **4 693 650,90 zł** tj. 97,57 %. Wśród dotowanych podmiotów były między innymi:

- Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Piotrkowie Tryb. na zadanie inwestycyjne: „Zakup samochodu ratowniczo-gaśniczego dla Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Piotrkowie Tryb”: 70 000,00 zł;
- Komenda Wojewódzka Policji w Łodzi na zakup radiowozu: 35 000,00 zł;
- Wolborskie Centrum Kultury na zadania działalności statutowej: 1 125 000,00 zł;
- Miejska Biblioteka Publiczna na realizację zadań statutowych: 301 000,00 zł;
- Stowarzyszenie na rzecz Szkoły Podstawowej w Proszeniu na pokrycie kosztów pobytu dzieci w szkole i oddziale przedszkolnym: 1 394 029,51 zł;
- Niepubliczne przedszkola z terenu gminy na pokrycie kosztów dzieci w przedszkolu i klubie dziecięcym: 1 469 504,33 zł;
- Gospodarstwa indywidualne na częściowe pokrycie wymiany źródeł ciepła – 30 000,00 zł;

- Gospodarstwa indywidualnie na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków – 10 902,94 zł;
- Gminna Spółka Wodna na konserwację urządzeń melioracji wodnych – 30 000,00 zł;
- Gmina Miasto Tomaszów Maz. na zadania: „Pokrycie kosztów transportu zbiorowego” w kwocie 26 818,20 zł oraz, „Pokrycie kosztów rehabilitacji dzieci niepełnosprawnych z terenu Gminy Wolbórz” w kwocie 12 600,00 zł.

Zbiorne zestawienie wydatków Gminy Wolbórz według działów.

Nazwa działu	Wykonanie w zł	% udział w wydatkach
Rolnictwo i łowiectwo	1 404 023,69	2,16
Transport i łączność	11 721 900,93	18,06
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	1 341 296,41	2,07
Administracja publiczna	5 835 094,08	8,99
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	1 426 445,42	2,20
Oświata i wychowanie	16 138 286,94	24,86
Pomoc społeczna	5 155 903,94	7,94
Ochrona zdrowia	598 122,40	0,92
Rodzina	7 074 086,59	10,90
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	3 605 295,81	5,55
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	2 042 357,63	3,15
Kultura fizyczna i sport	1 397 650,93	2,15
WYDATKI OGÓŁEM, w tym:	64 919 521,39	100,00
- wydatki bieżące	51 689 567,66	79,62
- wydatki majątkowe	13 229 953,73	20,38

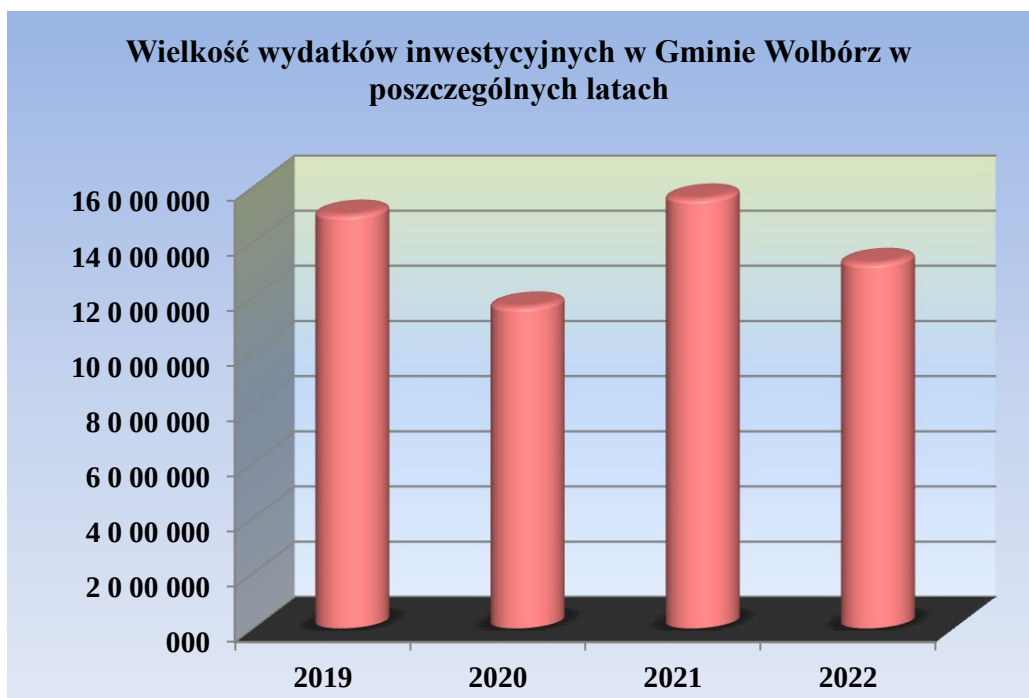

Poziom zrealizowanych wydatków majątkowych stanowi **20,38 %** wykonanych wydatków ogółem. Tak wysoki udział wydatków inwestycyjnych w strukturze wydatków wskazuje na prorozwojowy charakter gminy. Działalność inwestycyjna ukierunkowana jest nie tylko na rozbudowę infrastruktury technicznej, ale też infrastruktury społecznej. Wydatki inwestycyjne gminy są realizowane przede wszystkim dzięki pozyskiwaniu środków z Unii Europejskiej, dotacjom z budżetu państwa oraz środkom własnym.

Udział kwotowy i procentowy wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w poszczególnych latach:

Lata	Kwota wydatków inwestycyjnych	Udział % w wydatkach ogółem
2019	14 977 809,67	30,17
2020	11 646 012,57	22,83
2021	15 561 784,77	26,93
2022	13 229 953,73	20,38

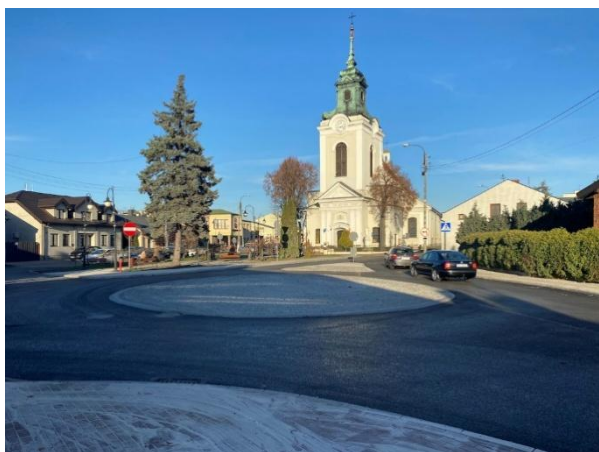
Wysoki udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem świadczy o dużej samodzielności finansowej oraz zdolności do obsługi zadłużenia, a w przyszłości do sięgania po różnego rodzaju źródła finansowania inwestycji.

Podstawowe inwestycje realizowane w 2022 r. to:

Lp.	Wyszczególnienie	2022		
		Plan	Wykonanie	%
1.	Budowa sieci wodociągowej na działce Nr 391/12 w Wolborz	119 600,00	114 051,71	95,36
2.	Poprawa zaopatrzenia w wodę mieszkańców Gminy Wolbórz poprzez przebudowę i modernizację ujęć wody wraz ze zdalnym monitorowaniem jej zużycia	335 000,00	332 100,00	99,13
3.	Modernizacja - rozbudowa drogi powiatowej Nr 1522E Piotrków - Golesze - Godaszewice na odcinku węzeł Studzianki - Golesze Duże	6 074 689,62	5 942 662,16	97,83
	- środki UE	4 078 749,62	4 078 749,60	100,00
	- środki własne	1 995 940,00	1 863 912,56	93,39
4.	Rozbudowa drogi powiatowej nr 1913E w zakresie skrzyżowania ul. Świętokrzyskiej i Placu Jagiełły z ul. Modrzewskiego oraz ul. Sportowej i ul. Polnej z ul. Modrzewskiego w Wolborzu	2 365 129,21	2 362 338,99	99,88

5.	Modernizacja nawierzchni jezdni dróg gminnych	245 000,00	243 540,00	99,40
6.	Przebudowa drogi wewnętrznej w Bogusławicach	100 000,00	100 000,00	100,00
7.	Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych w Psarach Lechawie w zakresie nawierzchni	500 000,00	496 951,60	99,39
8.	Realizacja zadania "Cyfrowa Gmina - cyfryzacja Gminy Wolbórz wraz z przeprowadzeniem diagnozy cyberbezpieczeństwa"	100 600,00	100 574,53	99,97
9.	Zakup średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Lubiaszowie	1 000 000,00	998 760,00	99,88
10.	Modernizacja przepompowni na terenie gminy Wolbórz	250 000,00	250 000,00	100,00
11.	Budowa strefy rekreacyjno-wypoczynkowej na kompleksie rekreacyjno-sportowym w Wolborzu	588 016,00	576 407,35	98,03
12.	Budowa kortu tenisowego	337 300,00	337 245,39	99,98

Rozbudowa drogi powiatowej nr 1913E w zakresie skrzyżowania ul. Świętokrzyskiej i Placu Jagielly z ul. Modrzewskiego oraz ul. Sportowej i ul. Polnej z ul. Modrzewskiego w Wolborzu

Budowa strefy rekreacyjno - wypoczynkowej na kompleksie rekreacyjno - sportowym w Wolborzu

Budowa kortu tenisowego

Zakup średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Lubiaszowie

- 3) **Wynik operacyjny** stanowi różnica między dochodami bieżącym i wydatkami bieżącym powiększona o nadwyżkę lub wolne środki z lata ubiegłych. Tak więc:
 $\text{Db } 56\,409\,822,46 \text{ zł} - \text{Wb } 51\,689\,567,66 \text{ zł} = \mathbf{4\,720\,254,80 \text{ zł}}$. Kwota ta stanowi nadwyżkę operacyjną, która wraz z nadwyżką z 2021 roku 368 029,97 zł pozwoliła w części sfinansować wydatki majątkowe a tym samym zachowana została reguła wynikająca z art. 242 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
- 4) **Wynik budżetu**, planowany jako deficyt budżetu w kwocie 4 046 414,88 zł, na dzień 31 grudnia 2022 r. wyniósł 1 719 326,72 zł.
- 5) **Przychody budżetu** zaplanowane w wysokości 7 712 498,88 zł zostały zrealizowane w kwocie **7 987 584,88 zł** tj. 103,57 %, w tym „wolne środki” z roku 2020 i 2021: **3 169 132,96 zł**, nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych: **879 290,92 zł**, kredyty: **3 800 000,00 zł**, pożyczka: **139 161,00 zł**.
- 6) **Rozchody budżetu**, zaplanowane w wysokości **3 666 084,00 zł** i stanowiące spłatę zaciągniętych kredytów i pożyczek na dzień 31 grudnia 2022 roku zostały zrealizowane w kwocie **3 666 084,00 zł**, tj. 100,00 %.
- 7) Stan zadłużenia gminy z tytułu kredytów i pożyczek na początek roku wynosił **11 589 384,00 zł** w ciągu roku uległ zwiększeniu o kwotę **273 077,00 zł** i wyniósł **11 862 461,00 zł**, co stanowi 18,50 % wykonanych dochodów. Spłata tego zadłużenia przypada na okres 7 lat tj. do końca 2029 roku.

- 8) Stan rezerw na dzień 31 grudnia 2022 r. wyniósł **160 000,00 zł**, w tym rezerwa ogólna **60 000,00 zł** i rezerwa na zarządzanie kryzysowe **100 000,00 zł**.
- 9) Wartość mienia komunalnego na dzień 31 grudnia 2022 roku wynosi: **192 135 573 zł brutto** bez uwzględnienia wartości umorzeń. Największy udział procentowy w ogólnej jego wartości ma grupa II „Obiekty inżynierii lądowej i wodnej” 104 450 542 zł, co stanowi 60,83 % całości. Drugą, co do wielkości kategorię stanowi grupa I „Budynki i lokale” 52 674 804 zł, czyli 30,68 %. W stosunku do roku poprzedniego nastąpił przyrost majątku o 13 927 375 zł tj. o 7,25 %.

Wieloletnią Prognozę Finansową Gminy Wolbórz na lata 2022 – 2031 uchwalono 28 grudnia 2021 roku mocą Uchwały Rady Miejskiej w Wolborzu Nr XL/377/2021. W ciągu roku wprowadzono jedenaście zmian.

1. DOCHODY:

- Zwiększono dochody ogółem o kwotę **11 340 431,35 zł** do wysokości **64 128 177,17 zł**, w tym:
 - zwiększono per saldo dochody bieżące o kwotę **16 826 165,38 zł**,
 - zmniejszono dochody majątkowe o kwotę **5 485 734,03 zł**.

2. WYDATKI:

- Zwiększono wydatki ogółem o kwotę **11 403 723,23 zł** do wysokości **68 174 592,05 zł**, w tym: wydatki bieżące o: **16 037 819,02 zł** i zmniejszono wydatki majątkowe o: **4 634 095,79 zł**.

3. WYNIK BUDŻETU:

- zwiększono deficyt budżetu o kwotę **63 291,88 zł** do wysokości **4 046 414,88 zł**,
- na dzień 31 grudnia wynik budżetu jest deficytem w wysokości **1 719 326,72 zł**.

4. PRZYCHODY

- zwiększono przychody o kwotę **63 291,88 zł**. Łączna kwota planowanych przychodów na dzień 31 grudnia 2022 r. to **7 712 498,88 zł**, w tym: środki niewykorzystane z roku 2020 i 2021 „wolne środki” to **1 727 962,96 zł**, przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach – środki z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 na realizację programu: "Laboratoria przyszłości" w kwocie **209 100,00 zł**, przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi

finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach - środki dotyczące ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i dochodów z opłat za koncesje na sprzedaż alkoholu i związanych z rozliczeniem dochodów pobieranych za wydawanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu **68 741,20 zł**, przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach – środki z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych na zadanie inwestycyjne: "Rozbudowa drogi powiatowej nr 1913E w zakresie skrzyżowania ul. Świętokrzyskiej i Placu Jagiełły z ul. Modrzewskiego oraz ul. Sportowej i ul. Polnej z ul. Modrzewskiego w Wolborzu" w kwocie **174,21 zł**, przychody wynikające z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków – środki dotyczące projektu realizowanego z udziałem środków UE „Modernizacja – rozbudowa drogi powiatowej Nr 1522E Piotrków – Golesze -Godaszewice ba odcinku węzeł Studzianki – Golesze Duże” w kwocie **367 855,76 zł** oraz przychody wynikające z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków – środki dotyczące projektu realizowanego z udziałem środków UE „Utworzenie palcowki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży” w kwocie **233 419,75 zł** oraz kwota kredytów i pożyczek w wysokości **5 105 245,00 zł**.

5. ROZCHODY:

- kwota rozchodów na początek roku i na dzień 31 grudnia 2022 r. pozostaje bez zmian w kwocie **3 666 084,00 zł**.

6. KWOTA DŁUGU:

- planowana kwota długu została zmniejszona o 2 637 405,00 zł i na dzień 31 grudnia 2022 roku wynosiła **13 028 545,00 zł**.

7. RELACJA ZRÓWNOWAŻENIA WYDATKÓW BIEŻĄCYCH, O KTÓREJ MOWA W ART. 242 USTAWY:

- różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi zwiększyła się o kwotę 788 346,36 zł do wysokości 2 666 571,78 zł,
- różnica między dochodami bieżącymi, skorygowanymi o środki a wydatkami bieżącymi zwiększyła się o kwotę 2 474 477,24 zł do wysokości 5 273 825,66 zł.

8. WSKAŹNIK SPŁATY ZOBOWIĄZAŃ:

- relacja określona po lewej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy (po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok) maleje o **0,63 %** do wysokości **11,44 %**,
- relacja określona po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy, ustalona dla danego roku (wskaźnik jednoroczny) wzrasta o **2,89 %** do wysokości **9,49 %**,
- dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o plan 3 kwartału roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z poprzednich lat) pozostał bez zmian w wysokości **19,53 %**,
- dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o plan 3 kwartału roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z poprzednich lat) wzrósł o **1,35 %** do wysokości **20,63 %**.

Wykaz przedsięwzięć przyjętych do realizacji w roku 2022 ustalono w Uchwale Rady Miejskiej w Wolborzu Nr XL/377/2021 w dniu 28 grudnia 2021 r. Limit wydatków ogółem na 2022 rok wynosił **18 611 204,47 zł**, w tym:

- na wydatki bieżące **1 657 512,35 zł**,
- na wydatki majątkowe **16 953 692,12 zł**.

Do 31 grudnia 2022 roku wprowadzono zmiany, w wyniku których:

- limit na wydatki bieżące wzrósł o kwotę **2 559 845,33 zł** do wysokości **4 217 357,68 zł** a wykonanie to kwota **4 066 572,52 zł** tj. **96,42 %**,
- limit na wydatki majątkowe zmalał o kwotę **7 589 779,88 zł** do wysokości **9 363 912,24 zł** a wykonanie to kwota **9 122 343,14 zł** tj. **97,42 %**.

V. OŚWIATA

Na terenie Gminy Wolbórz w 2022 roku funkcjonowały następujące placówki oświatowe:

- trzy szkoły podstawowe prowadzone przez Gminę Wolbórz:
 - Szkoła Podstawowa im. Władysława Jagiełły w Wolborzu,
 - Szkoła Podstawowa im. Stefana Żeromskiego w Goleszach Dużych,
 - Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Komornikach;

- Szkoła Podstawowa w Proszeniu im. Miry i Tadeusza Sygietyńskich prowadzona przez Stowarzyszenie na Rzecz Szkoły w Proszeniu,
- Przedszkole Samorządowe w Wolborzu,
- oddziały przedszkolne przy Szkole Podstawowej w Goleszach Dużych,
- oddziały przedszkolne przy Szkole Podstawowej w Komornikach,
- oddziały przedszkolne przy Szkole Podstawowej w Proszeniu,
- niepubliczne przedszkole „Domowe Przedszkole”,
- niepubliczne przedszkole „Ekołudek”,
- niepubliczny żłobek „Promyczek”,
- niepubliczny żłobek „Ekołudek”.

Szkolnictwo ponadpodstawowe w gminie Wolbórz reprezentuje Zespół Szkół Centrum Kształcenia Ustawicznego prowadzony przez Starostwo Powiatowe w Piotrkowie Trybunalskim. Szczegółową realizację nauczania, wychowania i opieki oraz realizację celów i zadań określają arkusze organizacji szkół podstawowych i przedszkola, zatwierdzane do dnia 29 maja każdego roku przez organ prowadzący, po uzyskaniu opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny i właściwych zakładowych organizacji związkowych.

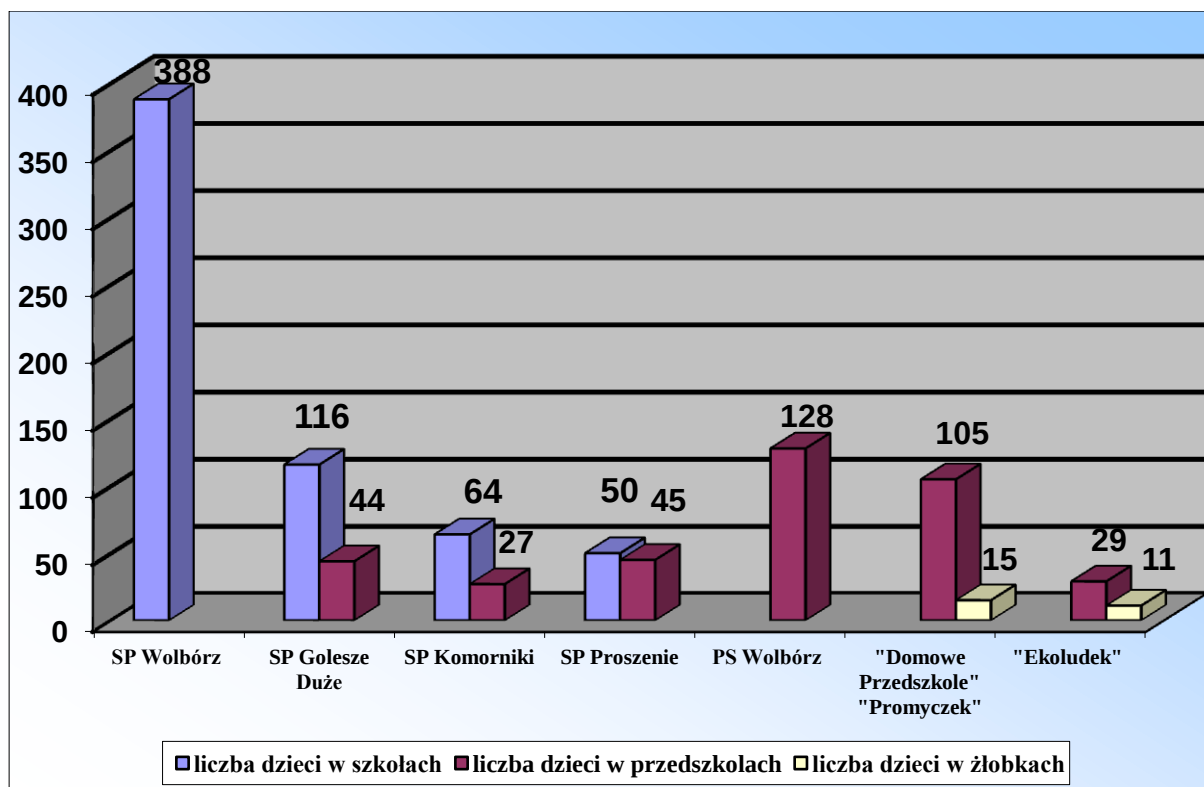
Szkoły podstawowe są szkołami obwodowymi, tzn. mają obowiązek zapewnić miejsce nauki wszystkim uczniom zamieszkałym w ich obwodach. Granice obwodów określa uchwała IX/104/2019 Rady Miejskiej w Wolborzu z dnia 31 maja 2019 r. w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Wolbórz oraz określenia granic obwodów publicznych szkół podstawowych od dnia 1 września 2019 roku.

W 2022 roku do Szkół Podstawowych uczęszczało 618 uczniów, opieką przedszkolną objętych było 378 wychowanków a opieką w żłobku 26 dzieci.

Średnia liczba dzieci w poszczególnych placówkach edukacyjnych w 2022 roku:

Lp.	Nazwa jednostki	Szkoła	Przedszkole/ Oddział przedszkolny /Żłobek
1.	Szkoła Podstawowa w Wolborzu	388	-
2.	Szkoła Podstawowa w Goleszach Dużych	116	44
3.	Szkoła Podstawowa w Komornikach	64	27
4.	Przedszkole Samorządowe w Wolborzu	-	128
5.	Szkoła Podstawowa w Proszeniu	50	45
6.	Przedszkole Niepubliczne „Domowe Przedszkole”	-	105

7.	Niepubliczny Żłobek „Promyczek”	-	15
8.	Przedszkole Niepubliczne „EkoLudek”	-	29
9.	Niepubliczny Żłobek „EkoLudek”	-	11
	Razem:	618	404

Wydatki na prowadzenie placówek oświatowych:

Na podstawie ustawy o finansowaniu zadań oświatowych Gmina Wolbórz udziela dotacji funkcjonującym na jej terenie niepublicznym przedszkolom: „Domowe Przedszkole”, „Eko-Ludek” oraz Publicznej Szkole Podstawowej im. Miry i Tadeusza Sygietyńskich w Proseniu. W 2022 r. łącznie dla wszystkich tych jednostek oświaty, gmina udzieliła dotacji w wysokości **2 856 910,64 zł**, w tym:

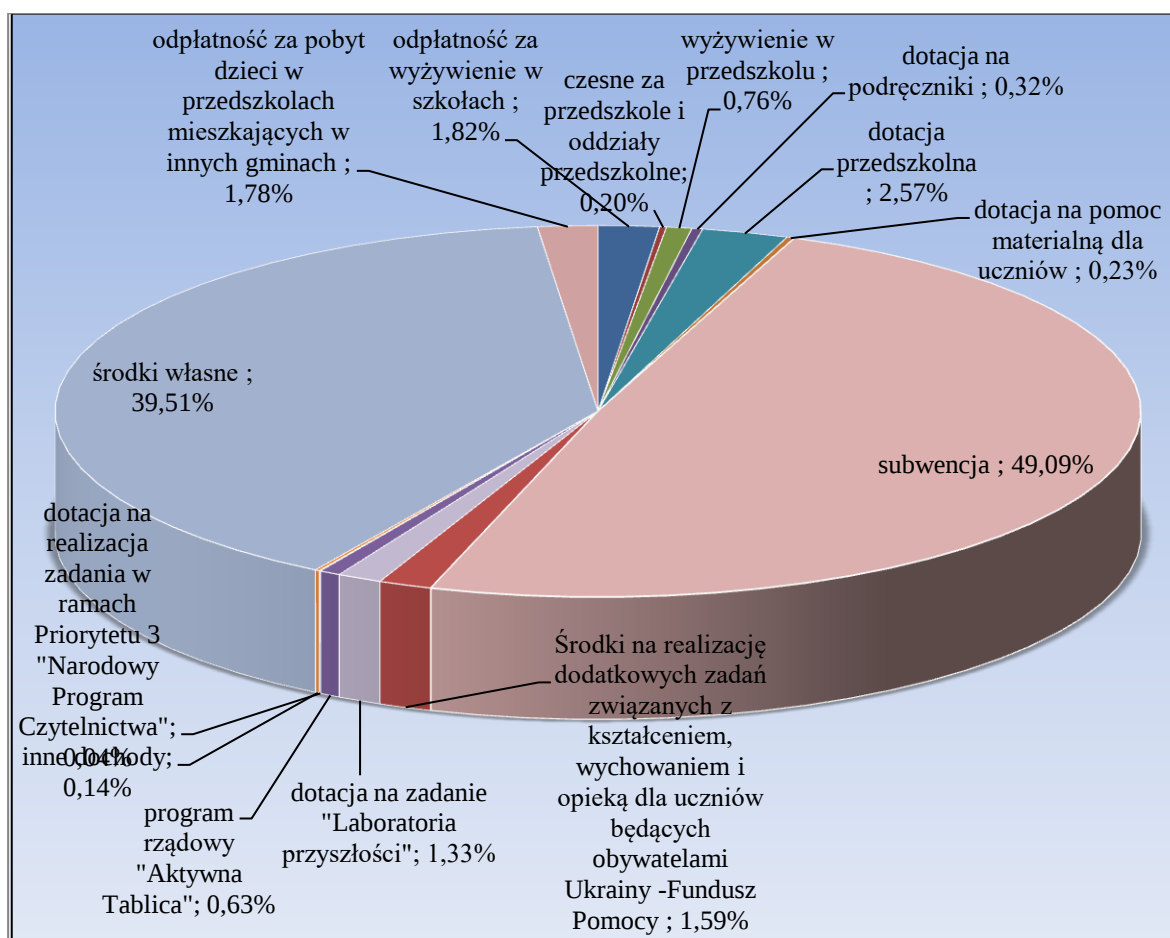
- dla przedszkoli niepublicznych udzielona dotacja wyniosła 1 442 904,33 zł średnio dla 134 uczniów.
- Szkoła Podstawowa w Proseniu wykorzystała łączną dotację w kwocie 1 387 406,31 zł średnio dla 50 uczniów szkoły i 45 dzieci oddziału przedszkolnego.

Rada Miejska w Wolborzu podjęła uchwałę w sprawie udzielenia dotacji dla niepublicznego żłobka „Promyczek” oraz żłobka „EkoLudek”, które otrzymały na

każde dziecko z budżetu gminy dotacje w wysokości 100,00 zł. Dotacja udzielona w 2022 r. wyniosła 15 900,00 zł, średnio dla 13 dzieci dla żłobka „Promyczek” i 10 700,00 zł, średnio dla 9 dzieci dla żłobka „Ekołudek”.

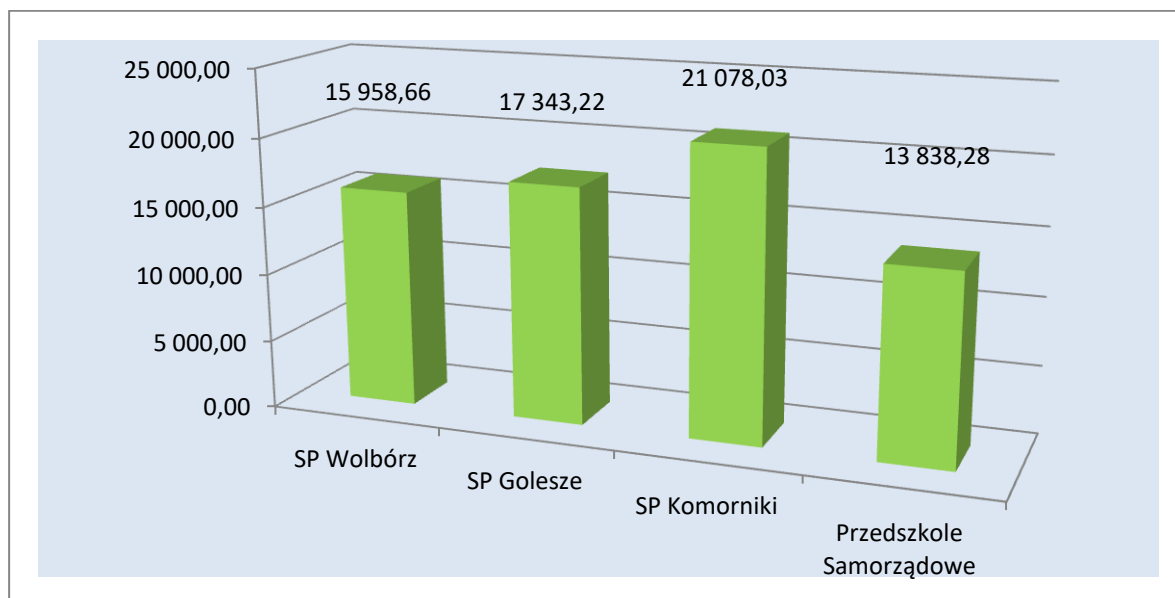
Wydatki na oświatę, to znacząca część budżetu niemal każdej jednostki samorządu terytorialnego. Źródła ich pochodzenia to subwencja oświatowa, dotacje, środki własne gminy i inne.

Źródła finansowania wydatków oświatowych:

Wydatki bieżące poniesione w 2022 r. na prowadzenie placówek oświatowych prowadzonych przez Gminę Wolbórz wyniosły **16 099 791,08 zł**, natomiast wydatki inwestycyjne pokryto w wysokości: **145 090,39 zł**.

Wydatki w poszczególnych placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Wolbórz w przeliczeniu na jednego ucznia:

Zrealizowano następujące wydatki inwestycyjne:

W 2022 roku rozpoczęto prace związane z rozbudową, przebudową i termomodernizacją budynku Szkoły Podstawowej w Komornikach. Szkoła po remoncie zyska nowe stropy, węzły sanitarne, stołówkę, nowe główne wejście do szkoły, nowe klatki schodowe i sale dydaktyczne. Budynek szkoły będzie wyposażony w nowoczesne gazowo-absorpcyjne ogrzewanie oraz panele fotowoltaiczne.

Doposażono pracownie w Szkole Podstawowej w Wolborzu, Goleszach Dużych i Komornikach, dzięki pozyskaniu dofinansowania z rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych „Aktywna tablica” w pomoce dydaktyczne i narzędzia do prowadzenia terapii dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Szkoła Podstawowa w Wolborzu zakupiła traktorek wielofunkcyjnego firmy HUSQWARNA, Przedszkole Samorządowe zmywarko - wyparzarękę, a w Szkole Podstawowej w Goleszach Dużych wykonano ogrodzenie wraz z zagospodarowaniem teren wokół placówki.

Remontowany budynek Szkoły Podstawowej w Komornikach

Sala lekcyjna Szkoła Podstawowa w Komornikach

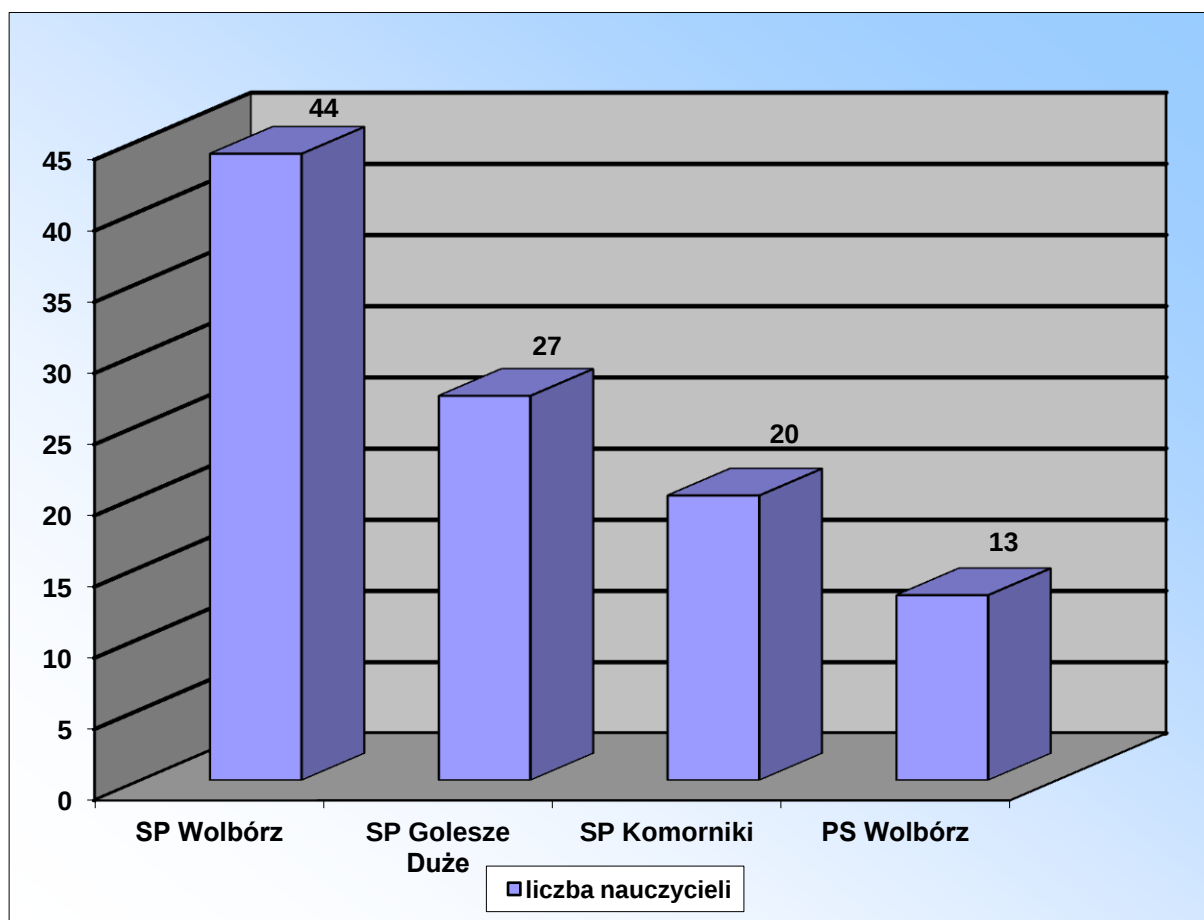
Sala lekcyjna Szkoła Podstawowa w Komornikach

Remontowane sanitariaty w Szkole Podstawowej w Komornikach

Struktura zatrudnienia nauczycieli w placówkach samorządowych:

Nazwa placówki	Liczba nauczycieli	Pełny wymiar	Niepełny wymiar	Dyplomowani	Mianowani	Kontraktowi	Stażyści
SP Wolbórz	44	38	6	29	5	7	3
SP Golesze Duże	27	20	7	18	2	6	1
SP Komorniki	20	16	4	10	5	3	2
PS Wolbórz	13	10	3	5	4	2	2
Razem:	104	84	20	62	16	18	8

Dofinansowanie form doskonalenia zawodowego dla nauczycieli:

Na podstawie art. 6 pkt 3a Karty Nauczyciela, nauczyciel obowiązany jest doskonalić się zawodowo zgodnie z potrzebami szkoły. Na realizację tego zadania przeznaczono w 2022 roku 312 961,20 zł, w tym na dofinansowanie opłat za kształcenie pobierane przez uczelnie 3 000,00 zł.

Pomoc zdrowotna dla nauczycieli:

W ramach pomocy zdrowotnej w roku 2022 Burmistrz Wolborza przyznał jednorazowe świadczenia pieniężne dla jedenastu nauczycieli, na łączną kwotę 6 708,50 zł.

Dojazd dzieci do szkół i przedszkola:

Zapewnienie dzieciom zamieszkałym na terenie gminy przejazdu do szkół i przedszkola reguluje art. 39 ust. 3 Prawa oświatowego. Dowóz dzieci do placówek oświatowych został rozstrzygnięty w drodze przetargu nieograniczonego w miesiącu sierpniu. Do przetargu przystąpiło 2 wykonawców. Wybrano ofertę złożoną przez firmę DAR-BUS Dariusz Denis na kwotę 200 837,70 zł. Usługa realizowana jest poprzez zakup biletów miesięcznych dla uczniów. Opiekę podczas dowożenia zapewniają pracownicy pedagogiczni zatrudnieni w szkołach. Dowożenie odbywa się do 3 szkół podstawowych i przedszkola, dla których organem prowadzącym jest Gmina Wolbórz oraz do Szkoły Podstawowej w Proszeniu, dla której organem prowadzącym jest Stowarzyszenie na Rzecz Szkoły w Proszeniu. Zasady organizacji dowozów oraz opieki nad dziećmi i uczniami objętymi dowozem do tych placówek reguluje zarządzenie Burmistrza Wolborza. Załącznikiem do zarządzenia jest Regulamin dowożenia.

Do Szkoły Podstawowej w Goleszach Dużych dzieci dowożone są również autobusem gminnym. Najdłuższy czas dojazdu ucznia do szkoły wynosi około 30 min.

Opieka przedszkolna i żłobkowa:

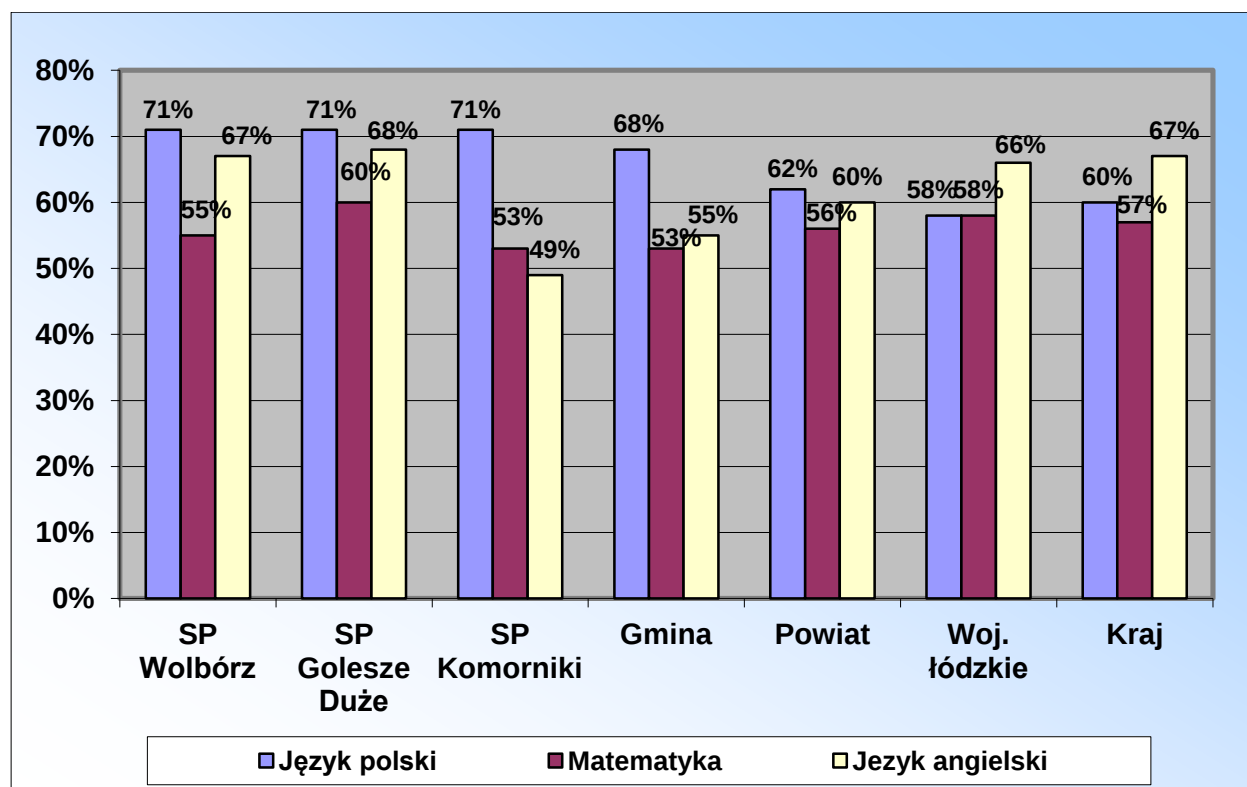
Na terenie Gminy Wolbórz w 2022 roku było 383 dzieci w wieku przedszkolnym, opieką przedszkolną objętych było 378 dzieci, w tym 31 z innych gmin, co dawało 91 %. Natomiast dzieci objętych opieką żłobkową było 26 na 177, co dawało 15 %.

Dożywianie dzieci:

Z posiłków w szkołach i przedszkolu korzystało 547 dzieci, koszty wyżywienia pokrywają rodzice. Dzieciom z rodzin o niskim dochodzie koszty obiadu dofinansowuje MOPS w Wolborzu.

Wyniki egzaminów ósmoklasisty:

Przedmiot	SP Wolbórz	SP Golesze Duże	SP Komorniki	Gmina	Powiat	Woj. łódzkie	Kraj
Język polski	71%	71%	71%	68%	62%	58%	60%
Matematyka	55%	60%	53%	53%	56%	58%	57%
Język angielski	67%	68%	49%	55%	60%	66%	67%

VI. POLITYKA SPOŁECZNA I PRACA

1. Informacja wstępna.

Rok 2022 był rokiem wyjątkowo trudnych wyzwań, jakie pojawiły się przed rodzinami jak również przed instytucjami pomocy społecznej. Był to kolejny rok zmagania się z pandemią, nastąpił wyjątkowo wysoki wzrost cen energii i paliw, pojawiła się wysoka inflacja. Wybuch wojny w Ukrainie i związany z tym kryzys migracyjny spotęgował narastające już od dłuższego czasu problemy rodzin i wywołał poczucie niepewności i zagrożenia.

Po wsparcie częściej niż dotychczas zgłaszały się osoby samotne, niepełnosprawne, bezdomne, bezrobotne, starsze niesamodzielne, niewydolne w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz wymagające zapewnienia pomocy. Po wsparcie zgłosili się również obywatele Ukrainy, którzy zatrzymali się w naszej gminie po ucieczce z kraju ogarniętego wojną.

Wprowadzone przez ustawodawcę nowe formy wsparcia rodzin, poprzez uchwalenie dodatkowych programów pomocowych, jak również wejście w życie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z wystąpieniem konfliktu zbrojnego na terytorium tego państwa, pozwoliły na udzielenie rodzinom ogromnego wsparcia finansowego i rzeczowego.

Bez wątpienia ubiegły rok ukazał nasilenie problemów z radzeniem sobie w obliczu sytuacji kryzysowej, jaką jest pandemia, zagrożenie konfliktem zbrojnym, wzrost ogólnych kosztów utrzymania rodziny oraz rosnąca inflacja. Dodatkowe problemy rodzin związane z ogólną destabilizacją, a także kryzysem psychicznym nasiliły oczekiwania osób, które potrzebowały pomocy finansowej, rzeczowej czy wsparcia emocjonalnego.

2. Struktura wydatków w odniesieniu do realizowanych zadań ustawowych.

Wydatki MOPS w 2022 roku wyniosły **18 894 318,79 zł w tym:**

- 1) wydatki na świadczenia w ramach planu finansowego – 16 907 273,14 zł,
- 2) realizacja projektu PoCUŚ - Piotrkowskie Centrum Usług Środowiskowych – 25 259,93 zł,
- 3) realizacja projektu EFS „Utworzenie placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży w Wolborzu” – 250 755,36 zł,
- 4) koszty obsługi świadczeń – 1 425 105,10 zł,
- 5) gminne Programy Profilaktyczne – 285 925,26 zł.

3. Klienci korzystający z zakresu pomocy społecznej oraz powody ich trudnej sytuacji życiowej.

Liczba środowisk korzystających ze świadczeń pomocy społecznej pieniężnych i niepieniężnych w 2022 r. wynosiła 204. Stanowiło to 5,03 % ogółu mieszkańców gminy. W 2022 r. liczba środowisk objętych pomocą Ośrodka zwiększyła się o 11 w stosunku do poprzedniego roku, co przełożyło się na liczbę osób w tych środowiskach – mniej o 29.

4. Powody trudnej sytuacji rodzin korzystających z pomocy środowiskowej MOPS w 2022 r. według art. 7 ustawy o pomocy społecznej.

Klienci świadczeń pomocy społecznej to osoby, które z różnych przyczyn znajdują się w trudnej sytuacji, a ich rozwiązanie lub zmniejszenie skutków trudności wymaga różnorodnych form wsparcia, od świadczeń pieniężnych poprzez pomoc usługową, umieszczenie w ośrodkach wsparcia, poradnictwo specjalistyczne, pogłębioną pracę socjalną czy też wsparcie asystenta rodziny.

Poniższa tabela obrazuje skalę i rodzaj dominujących problemów w środowiskach.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach	
	2021 r.	2022 r.	2021r.	2022r.
Ubóstwo	117	99	182	159
Bezdomność	4	4	4	10
Potrzeba ochrony macierzyństwa	11	13	61	71
Bezrobocie	76	80	144	160
Niepełnosprawność	83	89	136	147
Długotrwała choroba	64	67	100	93
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	30	31	107	121
Przemoc w rodzinie	36	44	105	136
Alkoholizm	29	25	40	42
Narkomania	0	0	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	2	2	9	2
zdarzenia losowe	1	1	1	4

Od kilku lat wśród dominujących powodów korzystania ze świadczeń pomocy społecznej znajdują się cztery przesłanki: bezrobocie i ubóstwo rozumiane, jako uzyskiwanie dochodów poniżej ustawowego kryterium dochodowego, które oscyluje na granicy „minimum egzystencji” określonego przez Instytut Pracy i Spraw Społecznych, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba.

Problem bezdomności w roku 2022 dotyczył 10 osób (4 rodziny). Wśród dominujących problemów tych osób wymienić należy alkoholizm, bezrobocie, włóczęgostwo, niepełnosprawność fizyczną, choroby i zaburzenia psychiczne, brak stałego źródła dochodu.

W 2022r. schronienie, jako zadanie własne gminy o charakterze obowiązkowym tj. nocleg i wyżywienie przyznano 2 osobom bezdomnym. Koszt ze strony gminy za 16 miesięcy schronienia stanowił kwotę 19 469,00 zł. Odpłatność ze strony osób przebywających w schroniskach wyniosła ogółem 2 768,16 zł i naliczana wg. uchwały nr XV/158/2019 Rady Miejskiej w Wolborzu z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia – schroniskach dla osób bezdomnych. Umowy podpisane ze Schroniskiem PANACEUM dla Bezdomnych - w Radomsku oraz z filią Schroniska w Piotrkowie Trybunalskim. Równocześnie z osobami bezdomnymi prowadzona jest przez pracowników socjalnych praca socjalna na rzecz wyjścia z bezdomności w ramach podpisanego z osobą bezdomną kontraktu socjalnego.

5. Poziom bezrobocie w gminie Wolbórz - liczba osób bezrobotnych.

Według stanu na 31 grudnia 2022 r. stopa bezrobocia w gminie wyniosła 3,8 %. Stopa bezrobocia dla powiatu wynosi 5,4 % dla województwa wynosi 5,7 %. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w gminie Wolbórz wynosiła 174, w tym 56% stanowiły kobiety, 44% mężczyźni.

6. Struktura wydatków na świadczenia pomocy społecznej w ramach zadań zleconych gminy w 2022 r.

6.1. Wynagrodzenie opiekunów.

Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano świadczenia postanowieniem sądu	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd	4	97	49.200	X	X

W 2022 roku w ramach zadania zleconego wypłacone zostało przyznane przez sąd wynagrodzenie należne 4 opiekunom prawnym z tytułu sprawowania opieki nad osobą pełnoletnią ubezwłasnowolnioną całkowicie w wysokości 48 473,23 zł. Koszt obsługi zadania wyniósł 729,09 zł.

6.2. Specjalistyczne usługi opiekuńcze.

Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano świadczenia decyzją	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi	4	1104	100 080,00	3	12

W roku 2022 realizowane były specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi zgodnie z ustawą o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r. W ramach usług prowadzone były zajęcia dla 4 dzieci przez psychologa, pedagoga i logopedę, zajęcia z terapii sensorycznej i fizjoterapii. Łącznie przepracowano 1104 godziny. Średni koszt specjalistycznych usług wyniósł 90,65 zł, a koszt zatrudnienia specjalistów 100 080,00 zł. Ze strony usługobiorców odpłatność stanowiła kwotę 8 908,00 zł. Zadanie w całości finansowane z budżetu państwa. Usługi świadczyły firmy lub indywidualne osoby wyłonione w ramach zapytania ofertowego.

6.3. Klęska żywiołowa lub ekologiczna.

Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano świadczenie decyzją	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł.	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Zasiłki celowe na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną.	4	4	89685,00	4	16

W 2022 roku w ramach zadania zleconego wypłacone zostały 4 zasiłki celowe przeznaczeniem na pokrycie kosztów związanych z remontem dachów na budynkach mieszkalnych i gospodarczych uszkodzonych przez nawałnicę. Zadanie w całości finansowane z budżetu państwa.

7. Zadania własne gminy realizowane przez MOPS.

Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł.	w tym dotacja z budżetu Państwa w zł.	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
RAZEM	295	x	1 231 562	x	228	397
Zasiłki stałe	43	435	263 164	263 164	43	46
Składki zdrowotne opłacane za osoby otrzymujące niektóre świadczenia z pomocy społecznej	35	373	22 103	22 103	35	37
Zasiłki okresowe	71	523	238 003	238 003	71	134
Schronienie	3	592	19 469	-	3	5
Posiłek, w tym:	69	6 938	31 062	17 993	30	146
dla dzieci i młodzieży w okresie nauki w szkole	69	6 938	31 062	17 993	30	146
Usługi opiekuńcze, w tym:	19	4 353	75 149	-	19	23
usługi specjalistyczne	-	-	-	-	-	-
Sprawienie pogrzebu	-	-	-	-	-	-
w tym: osobom bezdomnym	-	-	-	-	-	-
Inne zasiłki celowe i w naturze, w tym:	164	-	580 912	-	165	316
zasiłki celowe specjalne	35	95	40 864	-	42	74
Zdarzenie losowe	1	1	170 000	-	1	4
Domy pomocy społecznej - opłata gminy	19	199	879 053 w tym koszt gminy 648 174	-	18	18

8. Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania klienta na terenie Gminy Wolbórz.

W 2022 roku tą formą pomocy objęto 19 osób w tym 16 osób samotnie gospodarujących i 3 osoby w rodzinie. Pomoc świadczona była przez 4 opiekunów zatrudnionych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej Wolborzu. Koszt zatrudnienia opiekunów wyniósł 299 851,27 zł.

Koszt jednej roboczogodziny usług opiekuńczych w roku 2022r. wyniósł 21,00 zł. ustalony według uchwały Nr XV/157/2019 Rady Miejskiej w Wolborzu z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz

zasad częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat i trybu ich pobierania. Ze strony usługobiorców odpłatność stanowiła kwotę 16 253,43 zł.

Inne zasiłki celowe i w naturze, które stanowiły 47,17 % ogółu wydatków poniesionych na wsparcie osób i rodzin w trudnych sytuacjach, tj. **580 912 zł**, są to: zasiłki przeznaczone głównie na żywność, opał, energię, gaz, leki, z czego kwota **444 828 zł** została wydatkowana w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i domu” na zasiłki celowe na zakup żywności.

9. Świadczenia rodzinne - Ustawa z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (t.j. 2023r. poz. 390 z późn. zm.).

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł	Liczba wypłaconych świadczeń
1.	Zasiłek rodzinny	395 597,88	3 564
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych:	261 251,50	2 483
	- z tytułu urodzenia dziecka	8 117,70	10
	- z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	55 819,10	158
	- z tytułu samotnego wychowywania dziecka	33 047,70	186
	- z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	40 810,90	389
	- z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	20 998,73	448
	- z tytułu zamieszkania/dojazdu dziecka do miejscowości, w której znajduje się szkoła	37 225,81	543
	- z tytułu wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	65 231,56	749
3.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	41 000,00	41
4.	Zasiłek pielęgnacyjny	470 962,88	2 182
5.	Świadczenie pielęgnacyjne	1 234 365,50	588
6.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	1 240,00	2
7.	Świadczenie rodzicielskie	170 833,70	181
	Razem świadczenia rodzinne:	2 575 251,46	9 041

10. Zasiłki dla opiekunów - Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1297)

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł	Liczba wypłaconych świadczeń
1.	Zasiłek dla opiekuna	8 597,30	14

11. Jednorazowe świadczenie: „za życiem” - Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1329 z późn. zm.)

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł	Liczba wypłaconych świadczeń
1.	Świadczenie za życiem	20 000,00	5

12. Ubezpieczenia emerytalno-rentowe osób pobierających świadczenia opiekuńcze - Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. 2021 poz. 423 z późn. zm.)

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł	Liczba wypłaconych świadczeń
1.	Składki na ubezpieczenie emerytalno - rentowe	209 838,43	426

13. Ubezpieczenia zdrowotne osób pobierających świadczenia opiekuńcze - Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. 2021 poz. 1285 z późn. zm.)

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł	Liczba wypłaconych świadczeń
1.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	31 601,36	173

14. Fundusz alimentacyjny - Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. 2022r. poz. 1205 z późn. zm.)

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin	Wydatki w zł	Liczba wypłaconych świadczeń
1.	Świadczenie z funduszu alimentacyjnego	15	117 022,00	264

15. Świadczenia wychowawcze - stawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t.j. Dz. U. 2023 poz. 810) - Świadczenia wychowawcze 500+

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin	Wydatki w zł	Liczba wypłaconych świadczeń
1.	Świadczenie wychowawcze	893	3 759 155,82	7 543

16. Dodatki mieszkaniowe - Ustawa o dodatkach mieszkaniowych z 21 czerwca 2001r. (Dz. U. 2021 poz. 2021 z późn. zm.)

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł	Liczba wypłaconych świadczeń
1.	Dodatek mieszkaniowy	13 856,38	37

17. Pomoc materialna dla uczniów

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba uczniów	Wydatki w zł
1.	Stypendium szkolne	50	44 740,88

18. Dodatek osłonowy - Ustawa o dodatku osłonowym (t.j. Dz. U. 2023 poz. 759)

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł	Liczba wypłaconych świadczeń
1.	Dodatek osłonowy	947 473,58	1414

19. Dodatek węglowy - Ustawa o dodatku węglowym (t.j. Dz. U. 2023r. poz. 141 z późn. zm.)

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł	Liczba wypłaconych świadczeń
1.	Dodatek węglowy	5 349 000,00	1783

20. Dodatek dla gospodarstw domowych - Ustawa o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (Dz. U. 2022r. poz. 1967 z późn. zm.)

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł	Liczba wypłaconych świadczeń
1.	Dodatek dla gospodarstw domowych	630 000,00	344

21. Ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (t.j. Dz. U. 2023r. poz. 103 z późn. zm.)

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł	Liczba wypłaconych świadczeń
1.	Jednorazowe świadczenie (300zł)	61 200,00	204
2.	Świadczenia rodzinne	87 409,24	355
3.	Pokrycie kosztów zakwaterowania i wyżywienia (40zł)	691 080,00	17 277

VII. KULTURA I SPORT

Na terenie gminy Wolbórz funkcjonują dwie instytucje kultury:

- 1) Wolborskie Centrum Kultury im. Andrzeja Frycza-Modrzewskiego w Wolborzu,
- 2) Miejska Biblioteka Publiczna w Wolborzu z filiami w Goleszach Dużych i Polichnie.

Wolborskie Centrum Kultury (podczas organizowanych wydarzeń artystycznych) odwiedziły 12 564 osoby, w tym **Muzeum** pożarnictwa i historii regionu odwiedziło 1 307 osób. Do maja można było oglądać wystawę czasową poświęconą 30 rocznicy wprowadzenia stanu wojennego w Polsce, podczas Nocy Muzeów otwarto wystawę poświęconą Jubileuszowi 50-lecia istnienia domu kultury. Jesienią była otwarta wystawa będąca efektem i podsumowaniem projektu Stowarzyszenia Przyjaciół Wolborza pn. „Mała architektura sakralna gminy Wolbórz- wystawa kapliczek”.

Prowadzone były także statystyki aktywności użytkowników fanpage Wolborskiego Centrum Kultury, które jest jednym z podstawowych narzędzi

komunikacji z Odbiorcami. Utrzymujemy wynik średnio 1.446 użytkowników na jeden post tematyczny oraz 1.978 użytkowników na relacje z wydarzenia.

W strukturach WCK działało 14 grup artystycznych (Teatr dzieci i młodzieży „Wesoła Centrala Kwak”, zajęcia taneczne, dla dzieci i dorosłych, 4 zespołów wokalnych (młodzieżowy, „Żelki”, „Fermata i Cantare), 3 folklorystyczne („Proszeniacy”, „Nad Wolbórką”, „Wolborskie Nuty”), 3 koła zainteresowań (plastyczne, kreatywne, gimnastyka dla seniora) oraz zespół instrumentalny. W zajęciach brało udział około 252 uczestników.

Odbывают się także zajęcia z języka angielskiego oraz warsztaty artystyczne dla seniorów (w formie warsztatów).

Zespoły i soliści działający przy WCK uczestniczyli w licznych przeglądach i konkursach zdobywając uznanie za ich wysoki poziom artystycznym m.in. Kolęda Pieśnią Zgody w Piotrkowie Trybunalski (II miejsce dla solistki oraz Zespołu Młodzieżowego), wyróżnienie dla Wolborskich Nut podczas Przeglądu Zespołów Ludowych w Czarnocinie.

W 2022r. współrealizowaliśmy warte wspomnienia projekty finansowane ze środków zewnętrznych:

1. XVIII Ogólnopolski Festiwal Folkloru Miejskiego,
2. W dębowym gaju, czyli opowieść o sile wspólnoty,
3. Festiwal Uśmiechy spod strzechy
4. Gala 50-lecia istnienia domu kultury w Wolborzu,
5. Tyle z nas, co w pamięci- spotkania z piosenką autorską.

Poza zajęciami stałymi, warsztatami, lekcjami muzealnymi, zorganizowano 60 wydarzeń: kameralnych, wystaw, widowisk oraz koncertów plenerowych. Najważniejsze z nich to:

1. KONCERT NOWOROCZNY: Marek Piekarczyk,
2. spektakl teatralny „Pigmalion”, ale Teatr!,
3. Dzień Kobiet- Koncert Solidarni z Ukrainą,
4. XVII Ogólnopolski Festiwal Folkloru Miejskiego,
5. Dni Wolborza- Czadoman, Oreada, Enej
6. XV Letni Festiwal w Kolegiacie w ramach, którego odbyły się 4 koncerty
7. Gala 50-lecia istnienia domu kultury w Wolborzu,
8. „Tyle z nas, co w pamięci...”- spotkania z piosenką autorską,
9. Premiery teatrów działających przy WCK, Kino Nieme, Kino na Leżakach i in.

Główne kierunki rozwoju Miejskiej Biblioteki Publicznej w Wolborzu wraz z filiami to: poprawa, jakości i poszerzenie oferty korzystania z usług placówki, aby zaspokoić potrzeby wszystkich grup użytkowników. MBP w Wolborzu podjęła szereg inicjatyw dla czytelników organizując i realizując m.in.:

1. Warsztaty z nowych technologii, koncerty, spotkania autorskie.

2. Współorganizacja Senioriady – spotkanie seniorów.
3. Dzień Babci i Dziadka.
4. Zajęcia feryjne dla dzieci z Gminy Wolbórz.
5. Dzień Kobiet z biblioteką.
6. Darmowe półkolonie dla czytelników biblioteki.
7. Realizacja projektów i pozyskiwanie funduszy zewnętrznych:
 - "Aktywne wakacje pełne pasji" projekt dofinansowany przez Fundację PZU w kwocie 32 000,00 zł
 - "Polak, który zmienił bieg historii. Ignacy Łukasiewicz, jakiego nie znamy" projekt dofinansowany z PGE GiEK S.A. w kwocie 19.000,00 zł,
 - „Samoróbki” projekt dofinansowany przez Fundacja 5 Medium Program Pracowni Orange w kwocie 1 500,00 zł
 - projekt „Mała książka Wielki człowiek” dofinansowany przez instytut książki – Ministerstwo Dziedzictwa Narodowego i Kultury,
 - Zakup nowości książkowych – dotacja 4 000,00 zł z Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego – Priorytet 1,

W zasobach Miejskiej Biblioteki Publicznej znajduje się 33 299 woluminów, czyli na 1 000 mieszkańców (ludność 7 838 - dane z GUS) daje 4248,4, liczba wypożyczeń na 1 000 mieszkańców to 1591,47.

Na terenie gminy funkcjonuje Towarzystwo Sportowe „SZCZERBIEC”. Klub jest klubem jednosekcyjnym w dyscyplinie piłki nożnej. Posiadał 7 drużyn zrzeszał 120 zawodników.

Budynek szatni – Stadion Miejski w Wolborzu

W związku ze złagodzeniem obostrzeń związanych z COVID 19 działalność klubu wróciła do normalności zarówno w zakresie sposobu prowadzenia zajęć sportowych jak i organizacji imprez.

. Wyniki drużyn przedstawiają się następująco: drużyna seniorów zakończyła poprzedni sezon 2021/2022 na wysokim 5 miejscu. Drużyna ta stawiała w szranki z klubami z dużych ośrodków miejskich naszego województwa takimi jak Łódź, Łowicz, Sieradz, Piotrków Trybunalski. Juniorzy młodsi rozgrywki zakończyli na 5 miejscu na poziomie ligi wojewódzkiej, trampkarz starszy – 7 miejsce w lidze okręgowej, drużyna młodzików uczestniczyła w rozgrywkach ligowych swojej kategorii wiekowej gdzie nie była prowadzona klasyfikacja punktowa. Drużyna Orlik i Żak uczestniczyła w rozgrywkach turniejowych prowadzonych przez ŁZPN, gdzie również nie była prowadzona klasyfikacja. W rozpoczętym sezonie 2022/2023 zespoły spisały się jeszcze lepiej pod kątem wyników sportowych.

W 2022 r. Klub był organizatorem tradycyjnych już turniejów halowej piłki nożnej, upamiętniających ważne osoby dla wolborskiego środowiska piłkarskiego. Były to jubileuszowy XX Turniej Halowy im. Zdzisława Bińka oraz V Memoriał Sebastiana Urbaszka.

W 2022 r. oddano do dyspozycji mieszkańców kort do tenisa ziemnego o wymiarach ok. 17 x 34 m wraz ze słupkami i siatką oraz piłko-chwytnymi. Na inwestycję gmina pozyskała dotację w wysokości 100 000,00. złotych, a jej całkowity koszt to 337 245,39 złotych. Na nowoczesnym obiekcie młodzież, może na wzór Igi Świątek rozpocząć swoją tenisową karierę. Zasady i czas korzystania z kortu reguluje przyjęty przez Radę Miejską w Wolborzu regulamin.

Dzieci i młodzież szkół z terenu gminy podnosiły swoje umiejętności podczas zajęć organizowanych przez Ludowy Uczniowski Międzyszkolny Klub Sportowy. Zakładane rezultaty i cele, czyli organizowanie zajęć sportowych dla uczniów Gminy Wolbórz zostały przez Klub osiągnięte. Zawodnicy poszczególnych sekcji oraz grup wiekowych podnosili poziom własnych umiejętności sportowych. Reprezentowali Gminę na zawodach sportowych gdzie osiągalni wysokie wyniki.

Jak co roku z hali sportowej przy Szkole Podstawowej w Wolborzu w godzinach popołudniowych korzystały dzieci i młodzież szkolna. Z uwagi na remonty placówek oświatowych byli to również uczniowie z Goleśz Dużych i Komornik. W godzinach popołudniowych odbywały się treningi LUMKS w piłkę siatkową i piłkę ręczną oraz T.S. Szczerbiec w piłkę nożną. Ponadto odbywały się treningi badmintonu i tenisa ziemnego dla dzieci prowadzone przez instruktorów. W wolnych chwilach hala była wynajmowana osobom indywidualnym i zakładom pracy. Sala korekcyjna udostępniana była na zajęcia fitness, aerobik, i treningi sztuk walki.

Dwunasty sezon funkcjonował obiekt sportowy „Orlik”. W organizowanych zajęciach uczestniczyli amatorzy sportu z wielu miejscowości na terenie gminy.

Największą popularnością cieszyła się piłka nożna oraz w sezonie letnim siatkówka plażowa. Rozgrywane były mecze między grupami trenującymi. Na terenie rekreacyjno – sportowym dużą popularnością cieszy się siłownia plenerowa oraz jazda na wrotkach.

Sala Gimnastyczna przy Szkole Podstawowej im. Stefana Żeromskiego w Goleszach Dużych pełni funkcję rekreacyjno – sportową oraz kulturalno oświatową. Budynek Sali zintegrowany jest z kompleksem boisk zewnętrznych – boisko do piłki nożnej i plażowej piłki siatkowej. W godzinach 8 – 15 sala wykorzystywana jest do prowadzenia zajęć dydaktycznych, w pozostałych godzinach z hali korzystają:

- Klub Sportowy Golesze,
- Grupy zorganizowane.

Od 2014 r. w Komornikach funkcjonuje boisko sportowe wielofunkcyjne. Można na nim grać w koszykówkę, siatkówkę, mini piłkę nożną, unihokey, tenisa ziemnego.

W 2021 roku powstał Klub Sportowy Golesze, wpisany do Ewidencji Klubów Sportowych działających w formie Stowarzyszenia, których Statuty nie przewidują prowadzenia działalności gospodarczej, prowadzonej przez Starostę Powiatu Piotrkowskiego.

Klub w ramach zadania publicznego „SPORTOWA GMINA” zorganizował szkolenia dzieci i młodzieży w dyscyplinach badminton, zumba, fitness. W ramach zadania odbywała się integracja dzieci i młodzieży z dorosłymi, którzy przyprowadzali ich na zajęcia sportowe (mama, tata, babcia, dziadek). W ramach zajęć zumby przeprowadzone zostały treningi dzieci do zespołu Cheerleaderek.

Sekcja badmintona zrzesza 45 członków: 30 dzieci w wieku od 6 do 15 lat, które uczestniczą w zajęciach 2 razy w tygodniu pod opieką trenera oraz 15 osób dorosłych, którzy trenują raz w tygodniu. Zajęcia z badmintona odbywały się na Hali Sportowej w Wolborzu oraz w Szkole Podstawowej w Goleszach Dużych (zajęcia prowadzone były od września 2021 r.). W ramach zajęć nauki gry w badminton zrealizowano 59 z 61 zajęć.

Zajęcia z Zumby, fitness odbywały się w Domu Ludowym w Goleszach dwa razy w tygodniu, liczba uczestników 30 dzieci oraz 35 dorosłych osób.

Dodatkową zaletą zajęć, była również integracja. Trenując w gronie kilkunastu osób, pomagało zależeć wspólny język i zdobywać nowe znajomości. W przypadku uczestników z jednej rodziny pomogło wzmocnić więzi rodzinne i w jakiś sposób doprowadzić do wspólnego spędzania wolnego czasu razem.

Rada Miejska w Wolborzu w dniu 27 marca 2018 r. na wniosek Burmistrza podjęła uchwałę Nr XLIII/319/2018 w sprawie szczegółowych zasad, trybu przyznawania i pozbawiania oraz rodzajów i wysokości stypendiów sportowych, nagród i wyróżnień,

umożliwiła ona promowanie wolborskich talentów sportowych. W 2022 r. przyznano 4 stypendia.

VIII. OCHRONA ZDROWIA

Gmina Wolbórz nie posiada własnych podmiotów leczniczych. Świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej na terenie gminy udzielały dwa podmioty:

- 1) Amicus – Med. R.W. Szymańscy Sp. J. ul. Sportowa 32/34, Wolbórz,
- 2) Przychodnia w Wolborzu, ul. Sportowa 7, działająca w ramach Powiatowego Centrum Matki i Dziecka w Piotrkowie Trybunalskim.

W związku z likwidacją Powiatowego Centrum Matki i Dziecka w Piotrkowie Trybunalskim pomieszczenia przy ul. Sportowej 7 wynajęto firmie Amicus – Med. R.W. Szymańscy Sp. J. gdzie została utworzona filia podmiotu Leczniczego AMICUS MED, który na terenie gminy Wolbórz aktualnie prowadzi trzy przychodnie rodzinne. Są tam udzielane świadczenia zdrowotne w tym świadczenia przez lekarza ginekologa położnika.

Nowoczesny sprzęt do diagnostyki ultrasonograficznej

Ponadto przy Szkole Podstawowej w Wolborzu funkcjonuje Gabinet Stomatologiczny, Gabinet współpracuje również z pozostałymi placówkami oświatowymi.

W 2022 r. zorganizowano konkurs ofert na realizację zadań z zakresu opieki zdrowotnej, w rodzaju rehabilitacja lecznicza dla mieszkańców gminy. Na ten cel przeznaczono kwotę 48 000,00 zł. Wykonawcą usługi była firma Amicus - Med R.W. Szymańscy Sp. j. w Wolborzu. W ramach rehabilitacji wykonano

– 119 świadczeń. Ponadto zawarto z Miastem Tomaszów Mazowiecki porozumienie w sprawie powierzenia wykonywania zadania publicznego z zakresu ochrony zdrowia realizowanego przez Ośrodek Rehabilitacji Dzieci Niepełnosprawnych w Tomaszowie Mazowieckim. Wartość zadania 12 600,00 zł. Wykorzystano wszystkie środki. Z rehabilitacji skorzystało przeciętnie 8 osób miesięcznie.

Liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w poszczególnych kategoriach, w odniesieniu do limitów ustalonych dla sprzedawców detalicznych – sklepy i miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych – gastronomia, aktywnych na dzień 31.12.2022 r. zawiera poniższa tabela:

Rodzaj zezwolenia	Lokale gastronomiczne		Sklepy		Razem	
	Limit	Liczba zezwoleń aktywnych	Limit	Liczba zezwoleń aktywnych	Limit	Liczba zezwoleń
A - piwo	30	15	35	21	65	36
B - wino	20	13	35	20	55	33
C - wódka	20	12	35	20	50	32
Razem:	70	40	105	61	175	101

Liczba mieszkańców w gminie Wolbórz na dzień 31.12.2022 r.: 7 730 osób.

Liczba mieszkańców powyżej 18 roku życia: 6 140 osób.

Średnie wydatki na zakup napojów alkoholowych na podstawie wartości sprzedaży z 2022 r. po odjęciu wartości wykazanych przez podmioty prowadzące sprzedaż, w których w większej mierze nabywcami są turyści i osoby spoza terenu gminy:

1. na jednego mieszkańca gminy:

a) rocznie: 753,22 zł

b) miesięcznie: 62,77 zł

2. na osobę pełnoletnią:

a) rocznie: 948,28 zł

b) miesięcznie: 79,02 zł

Spożycie poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych przypadające na jednego dorosłego mieszkańca gminy Wolbórz, w skali roku:

a) piwo – 2 300.730,23 zł: 6,00 zł = 383.455 litrów: 6 140 osób = 62,45 litrów tj. ok. 124,90 butelki;

b) wino – 536.275,19 zł: 24,00 zł = 22.345 litry: 6 140 osób = 3,64 litratj. ok. 4,85 butelki;

c) wódka – 2 985.412,11 zł: 56,00 zł = 53,311 litry: 6 140 osób = 8,68 litra tj. ok.17,36 butelek.

Szacunkowe spożycie 100% alkoholu na jednego dorosłego mieszkańca Gminy Wolbórz wynosi:

- 1) „A” – 383 455 litry – 5% alkoholu tj. 19 173 litrów 100% alkoholu;
- 2) „B” - 22 345 litrów – 12% alkoholu tj. 2 681 litrów 100% alkoholu;
- 3) „C” - 53 311 litry – 40% alkoholu tj. 21 324 litrów 100% alkoholu.

Razem: 43 178 litry: 6 140 osób = **7,03 litra** 100% alkoholu na jedną dorosłą osobę.

VIII. BEZPIECZEŃSTWO i OCHRONA PRZECIWPÓŻAROWA

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o policji (Dz. U. z 2023 r. poz. 171) Komendanci Policji składają roczne sprawozdanie ze swojej działalności, a także informacje o stanie porządku i bezpieczeństwa publicznego właściwym wojewodom, starostom, wójtom (burmistrzom lub prezydentom miast), a także radom powiatu i radom gmin.

W dniu 20 lutego 2023 r. do Burmistrza Wolborza wpłynęło sprawozdanie z zakresu pracy Komisariatu Policji w Wolborzu i Posterunku Policji w Moszczenicy. Sprawozdanie było omawiane przez Komendanta Komisariatu Policji w Wolborzu na posiedzeniu Komisji Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Porządku Publicznego oraz Sesji Rady Miejskiej w dniu 28 lutego 2023 r.

1. Policjanci przeprowadzili w 2022 r. – 2.098 interwencji, w tym interwencje na terenie miasta i gminy Wolbórz – 990.
2. Zatrzymali 67 (2021 – 64) sprawców przestępstw oraz 8 (2021 – 9) nietrzeźwych kierujących pojazdami mechanicznymi.
3. Ujawnili i zatrzymali 40 (2021 – 50) osób poszukiwanych w celu ustalenia miejsca pobytu i doprowadzenia do Aresztu śledczego.
4. Nałożyli 1005 (2021 - 1023) mandatów karnych.
5. Sporządzono 109 (2021 - 89) wniosków o ukaranie do Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim.
6. Przeprowadzono łącznie 342 (2021 – 279) postępowań o wykroczenia.

Komisariat Policji w Wolborzu	Gmina Wolbórz		Gmina Moszczenica		Gmina Czarnocin	
Rok	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Wykroczenia	192	130	116	109	31	32

Na terenie całego KP Wolbórz łącznie przeprowadzono 202 postępowania karne, w tym o przestępstwa kryminalne oraz 102 czynności sprawdzających, w 91 postępowań przygotowawczych oraz 36 postępowań sprawdzających na terenie gminy Wolbórz.

Gmina Wolbórz sfinansowała w roku 2022 służby ponadnormatywne na kwotę 4 800,00 zł oraz zakup samochodu na kwotę 35 000,00 zł.

Przetawione informacje dają podstawę do stwierdzenia, że mieszkańcy naszej gminy czują się bezpiecznie w miejscu swojego zamieszkania.

Bezpieczeństwo obywateli na terenie gminy Wolbórz oprócz Policji, która etatowo zapewnia bezpieczeństwo, na zasadach wolontariatu działa 14 stowarzyszeń - jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych. Z każdą jednostką OSP Gmina Wolbórz ma zawarte umowy określające wzajemne zobowiązania. Oprócz podstawowych działań ratowniczych OSP zapewnia m.in. alarmowanie i ostrzeganie ludności o zagrożeniach, udział w ochronie ludności, wykonywania kwalifikowanej pierwszej pomocy. Liczba członków zwyczajnych 578, w tym mężczyzn 520, kobiet 58. Liczba członków honorowych 37, wspierających 222. Liczba członków zwyczajnych mogących brać bezpośrednio udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych 147 w tym 144 mężczyzn i 3 kobiety. Są to dane z zebrań sprawozdawczych za rok 2022.r. W działaniach ratowniczych mogą jedynie brać udział ratownicy posiadający odpowiednie wykształcenie i badania lekarskie, ubezpieczeni oraz wyposażeni w specjalistyczny sprzęt. W 2022 r. szkolenie podstawowe ukończyło – 9 druhów, naczelników – 1, dowódców – 6, ratownictwa lodowego – 4, drogowego – 7, ponadto recertyfikację (przypomnienie) kursu kwalifikowanej pierwszej pomocy – 16. Druhowie uczestniczyli w szkoleniach (ćwiczeniach) doskonalących.

Dwie jednostki OSP Wolbórz oraz Lubiaszów są włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego.

Liczba wyjazdów – 289, liczba roboczogodzin (akcje i działania ratownicze oraz szkolenia) – 3 477. Wypłacono ekwiwalent pieniężny druhom ratownikom za udział w działaniach ratowniczych i szkoleniach na łączną kwotę **87 610 zł**.

Podstawowe wyposażenie to 16 samochodów pożarniczo-ratowniczych z wyposażeniem; w tym 2 ciężkie, 4 średnie, 10 lekkich oraz 2 łodzie ratunkowe z przyczepami podłodziowymi.

Środki na działalność OSP;

- z budżetu gminy, finansowane są; ekwiwalenty, ubezpieczenia, badania techniczne i zakupy niezbędnych materiałów do utrzymania w sprawności wszystkich samochodów pożarniczych OSP, jak również zakupy sprzętu i materiałów. W 2022 roku budżet wyniósł **1 293 836 zł**. Zakupiony został za kwotę 1 mil zł przy dofinansowaniu budżetu Państwa w wysokości 800 tys. zł średni samochód ratowniczo-gaśniczy dla OSP Lubiaszów - drugiej jednostki będącej w Krajowym Systemie Ratowniczo - Gaśniczym.
- oprócz środków budżetowych gminy, jednostki uzyskują bezpośrednio dofinansowania na zakup sprzętu i narzędzi ratowniczych, za pośrednictwem; PSP, firm ubezpieczeniowych, Wojewódzkiego Funduszu Gospodarki Wodnej i Ochrony Środowiska w Łodzi.

Popularyzacja ochrony przeciwpożarowej;

- zostały zorganizowane konkursy plastyczne o ochronie przeciwpożarowej oraz eliminacje gminne „Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej”,
- druhowie czynnie uczestniczą w działaniach lokalnych społeczności,
- uroczyscie obchodzono „Dzień Strażaka”.

Obrona cywilna

- ustawa z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny uchylila ustawę z dnia 21 listopada 1967 roku o powszechnym obowiązku Rzeczypospolitej Polskiej np. której funkcjonowała Obrona Cywilna. Obecnie trwają prace nad nową ustawą o ochronie ludności i zarządzaniu kryzysowym.

IX. SPRAWY ADMINISTRACYJNE

W Urzędzie Miejskim na stanowiskach urzędniczych w 2022 roku zatrudnionych było 44 pracowników.

Przeciętny czas oczekiwania na wydanie dowodu osobistego wynosi 3 tygodnie czas oczekiwania spowodowany jest produkcją dokumentu.

Referat Finansowo-Księgowy i Podatków wystawił 5 172 decyzje podatkowe, 1 decyzja została zaskarżonych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego.

X. PARTYCYPACJA OBYWATELSKA (FUNDUSZ SOŁECKI)

W 2022 r. konsultacjom społecznym poddano projekt „Programu współpracy Gminy Wolbórz z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2022”. Nikt nie wziął udziału w konsultacjach. Nie zostały zgłoszone inicjatywy lokalne zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

W gminie nie jest tworzony budżet obywatelski. Formą budżetu partycypacyjnego jest Fundusz sołecki. Są to środki finansowe wyodrębnione w budżecie gminy, które są zagwarantowane dla sołectw na wykonanie przedsięwzięć służących poprawie warunków ich życia. To zebranie wiejskie – czyli mieszkańcy danego sołectwa podejmują decyzje, na co mają zostać wykorzystane ww. środki finansowe. Dlatego też, to samym mieszkańcom zależy na tym, aby środki były wydawane w sposób prawidłowy i efektywny. Dzięki funduszowi sołeckiemu nastąpił znaczny wzrost aktywności społecznej i inicjatyw obywatelskich na terenach wiejskich. W roku 2021 na zebraniach wiejskich mieszkańcy sołectw podejmowali decyzje dotyczące przeznaczenia funduszu sołeckiego na rok 2022. Frekwencja na zebraniach przedstawiała się następująco: Bogusławice: 3%, Brudaki: 14 %, Golesze Duże: 6%, Kaleń: 16%, Komorniki: 5%, Kuznocin: 5%, Lubiaszów: 7%, Lubiatów:

6%, Młoszów: 6% Młynary: 10% Polichno: 4%, Prosenie: 4% Psary Lechawa: 14% Psary Stare: 13%, Psary Witowskie: 9%, Stanisławów: 4%, Studzianki: 4%, Swolszewice Duże: 4% Świątniki: 11% Wolbórz: 1% Żarnowica Duża: 5% Żywocin: 4%.

W roku 2022 mieszkańcy sołectw, podczas zebrań wiejskich dokonywali niezbędnych zmian w funduszu. Frekwencja na tych zebraniach przedstawiała się następująco: Brudaki: 16%, Golesze Duże: 6%, Komorniki: 5%, Lubiaszów: 9%, Lubiatów: 5%, Młoszów: 4%, Polichno: 4%, Prosenie: 4%, Swolszewice Duże: 5%, Wolbórz: 1%.

W 2022 r. z Funduszu Sołeckiego skorzystało 21 sołectw. Środki planowane: 597 535,16 zł, wykorzystane: **590 394,76 zł**.

Liczba i wartość dotacji udzielonych organizacjom pozarządowym na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie oraz ustawy o finansach publicznych przedstawia się następująco:

- zadania publiczne z zakresu ratownictwa wodnego:

Rejonowe Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe w Piotrkowie Tryb. – 4 000,00 zł;

- dofinansowanie warsztatów przyrządzania dań z grilla – Stowarzyszenie Dolina Pilicy – 1 000,00 zł;

- upowszechnianie kultury fizycznej i sportu:

Klub Sportowy Golesze - 25 000,00 zł,

Towarzystwo Sportowe „Szczerbiec” Wolbórz - 120 000,00 zł,

Ludowy Uczniowski Międzyszkolny Klub Sportowy „Wolbórz” - 30 000,00 zł.

XI. OŚWIETLENIE ULIC/DRÓG

Na terenie gminy jest 1 219 opraw oświetleniowych różnych typów, w 86 obwodach. W poszczególnych sołectwach ilość opraw oświetleniowych przedstawia się następująco: Bogusławice 81, Brudaki 8, Golesze Duże 109, Kaleń 16, Komorniki 38, Kuznecin 31, Lubiaszów 116, Lubiatów 46, Młoszów 40, Młynary 26, Polichno 37, Prosenie 45, Psary Lechawa 10, Psary Witowskie 15, Psary Stare 15, Stanisławów 16, Studzianki 43, Swolszewice Duże 32, Świątniki 15, Wolbórz 395, Żarnowica Duża 48, Żywocin 37.

Konserwację oświetlenia ulicznego w roku 2022 r. przeprowadzała firma ELEKTROMECHANIKA Krzysztof Sałagacki z siedzibą Olszowiec 53, Lubochnia. Koszt prac konserwacyjnych, remontowych i materiałów oraz koszt dzierżawy konstrukcji wsporczych od PGE wyniósł łącznie: **151 226 zł**. Koszty zakupu energii elektrycznej zużytej do oświetlenia: **180 059 zł**. Oświetlenie uliczne jest sukcesywnie corocznie modernizowane. Aby zmniejszyć koszty energii elektrycznej w mieście

Wolborzu zostało wymienione 90 opraw na LED oraz zostało przebudowane sterowanie oświetleniem na głównych ciągach komunikacyjnych.

XII. INFRASTRUKTURA DROGOWA

Przez gminę Wolbórz przechodzi 12 kilometrowy **odcinek drogi krajowej S8**, która umożliwia bardzo dobre skomunikowanie ze światem. Droga Krajowa S8 niesie również dla gminy Wolbórz pewne nieprzewidywalne zagrożenia w przypadku wystąpienia zdarzeń drogowych, powodujących czasowe wyłączenie z ruchu odcinków S8 i kierowanie ruchu drogami powiatowymi i gminnymi niedostosowanymi do tak dużych obciążeń.

Przez teren Gminy Wolbórz przebiegają również **drogi powiatowe**:

- 1509E Białkowice – Lubiatów – Będków;
- 1511E Baby – Wolbórz;
- 1522E Piotrków Tryb. – Koło – Goleśze – Godaszewice;
- 1531E Srock – Baby – Młynary – Wolbórz;
- 1533E Wola Moszczenicka – Prosenie;
- 1536E Moszczenica – Młynary;
- 1913E Bełchatów – Bogdanów – Wola Krzysztoporska – Siomki – Milejów – Przygłów – Koło – Wolbórz – Ujazd;
- 4332E Tomaszów Maz. – Wolbórz;
- 4333E Tomaszów Maz. – Młoszów

o łącznej długości 59 km.

Drogi gminne stanowią w myśl art. 1 i 2 ustawy drogi publiczne, których długość na terenie gminy Wolbórz wynosi 97,7 km w tym:

- drogi o nawierzchni twardej, nieulepszonej, tłuczniowej: 21,5 km,
- drogi o nawierzchni gruntowej: 5,2 km,
- drogi o nawierzchni bitumicznej: 71 km.

Drogi rowerowe: 2,2 km.

W roku 2022 ogółem na terenie gminy Wolbórz przebudowano 2,12 km dróg, w tym:

- Remont nawierzchni drogi gminnej Nr 110521E w Bogusławicach. Zakres robót obejmował wykonanie nowej nawierzchni asfaltowej drogi wraz z poboczą z kruszywa. Długość remontowanego odcinka drogi to 959,00 mb.
- Przebudowa drogi wewnętrznej w Bogusławicach. Przedmiotem inwestycji był remont nawierzchni i poboczy drogi wewnętrznej o długości 160,00 mb.
- Przebudowa (modernizacja) drogi dojazdowej do gruntów rolnych w Psarach Lechawie w zakresie nawierzchni. Całkowita długość przebudowanego odcinka wyniosła 998,00 mb. W ramach przebudowy wykonano nową nawierzchnię asfaltową wraz z poboczą z kruszywa i rowami.

- Rozbudowa drogi powiatowej nr 1913 E w zakresie skrzyżowania ul. Świętokrzyskiej i Pl. Jagiełły z ul. Modrzewskiego oraz ul. Sportowej i ul. Polnej z ul. Modrzewskiego w Wolborzu. W ramach rozbudowy wykonano ronda u zbiegu wymienionych wyżej ulic, dokonano przebudowy wodociągu, kanalizacji deszczowej, infrastruktury teletechnicznej oraz elektroenergetycznej. W obrębie rond wykonano nowe ciągi piesze. Dodatkowo wykonano nową konstrukcję drogi na odcinku ul. Modrzewskiego od ronda przy ul. Świętokrzyskiej do mostu na rzece Moszczanka o długości 100 mb.

W roku 2022 realizowano zadania, których kontynuacja i zakończenie przewidziane jest na 2023 rok.

- Budowa i modernizacja dróg wraz z infrastrukturą na terenie gminy Wolbórz (budowa ul. Słonecznej w Wolborzu wraz z urządzeniami oraz przebudowa drogi powiatowej Nr 1526E w Swolszewicach Dużych).
- Przebudowa drogi gminnej w Komornikach. W ramach zadania wykonana zostanie przebudowa drogi w zakresie jezdni, chodnika na długości 1200,00 mb oraz zjazdów, pobocza i przepustów.
- Modernizacja- rozbudowa drogi powiatowej Nr 1522E Piotrków – Golesze – Godaszewice na odcinku węzeł Studzianki – Golesze Duże.

W roku 2022 wykonano prace projektowe obejmujące:

- Przebudowę drogi powiatowej Nr 1511E w zakresie budowy chodnika na ul. Reymonta w Wolborzu.
- Budowę drogi wewnętrznej wraz z infrastrukturą techniczną w Lubiaszowie.
- Budowę drogi wewnętrznej wraz z infrastrukturą techniczną w Goleszach Dużych.
- Wykonanie projektu odcinka drogi w miejscowości Bogusławice.
- Przebudowę drogi gminnej w Janowie.

Transport zbiorowy.

Gmina Wolbórz od kilku lat współpracuje w zakresie organizacji transportu zbiorowego z Gminą Miastem Tomaszów Mazowieckim i Gminą Wiejską Tomaszów Mazowiecki. W dniu 31 grudnia 2021 r. zawarte zostało Porozumienie Międzygminne w sprawie powierzenia zadania organizacji publicznego transportu zbiorowego Gminie Miasto Tomaszów Mazowiecki, obejmującego linie autobusowe:

- „39” Wolbórz – Komorniki;
- „31” Swolszewice Łki – Swolszewice Duże – Swolszewice Łki.

Gmina Wolbórz w dniu 8 lutego 2022 r. zawarła Porozumienie Międzygminne z Gminą Moszczenica w sprawie powierzenia zadania organizacji publicznego transportu zbiorowego Gminie Wolbórz, obejmującego linię autobusową Wolbórz – Moszczenica.

Gmina Wolbórz w dniu 3 stycznia 2022 r. zawarła Porozumienie Międzygminne z Gminą Sulejów w sprawie powierzenia zadania organizacji publicznego transportu zbiorowego Gminie Wolbórz, obejmującego linię autobusową Prosenie – Polichno – Żarnowica – Gólesze – Gólesze Parcela – Gólesze Małe – Lubiaszów – Koło.

Ponadto na terenie gminy Wolbórz działa linia autobusowa Wolbórz – Swolszewice Duże.

XIII. MIESZKALNICTWO

Tworzenie warunków do zaspakajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej należy do zadań własnych gminy. Gmina Wolbórz posiada 28 lokali mieszkalnych z czego wynajętych jest 22. Z uwagi na niskie dochody ubiegających się o przydział lokalu, dla 13 lokali zawarte zostały umowy w najmie socjalnym.

W 2022 r. działalność gminy koncentrowała się na utrzymaniu składników zasobu mieszkaniowego w należyтым stanie technicznym zaspakajającym podstawowe potrzeby mieszkaniowe społeczności lokalnej.

XIV. WODOCIĄGI I KANALIZACJA

Eksploatacją urządzeń wodnokanalizacyjnych zajmuje się Spółka z o.o. „Kom-Wol” z siedzibą przy ul. Reymonta 36 w Wolborzu. Została ona powołana uchwałą Rady Gminy Wolbórz z dnia 20 listopada 1993 r. Kapitał zakładowy Spółki wynosi 800 000,00 zł. Całość **udziałów posiada Gmina Wolbórz**. Uprawnienia zgromadzenia wspólników wykonuje Burmistrz Wolborza.

Zadania Spółki to:

- eksploatacja sieci wodociągowych, ujęć i stacji uzdatniania wody;
- sieci kanalizacyjnych, oczyszczalni ścieków, kompostowni, przepompowni;
- wykonywanie sieci oraz przyłączy wodociągowych i kanalizacyjnych;
- usługi asenizacyjne;
- koszenie poboczy i rowów
- zimowe utrzymanie dróg, itp.

Spółka posiada nowoczesną siedzibę, proekologiczny budynek biurowy z halami gospodarczymi na wyposażenie i warsztat. Ekologiczne wykonanie i zasilanie budynku plasują go na liście najbardziej nowoczesnych budynków w gminie Wolbórz.

Wodociągi

Zaopatrzenie terenu gminy w wodę opiera się o pobór wód podziemnych z ujęć: w Wolborzu, Polichnie, Swolszewicach Dużych i Żywocinie. Długość sieci wodociągowej eksploatowanej przez Spółkę „Kom – Wol” wynosi łącznie 151,27 km. Podłączonych do gminnej sieci było 3 152 odbiorców w ubiegłym roku przybyło 35 nowych. Lokalnie rozbudowywana jest sieć wodociągowa. Wyposażonych w wodomierze jest 3 134 przyłączy. Odbiorców ryczałtowych pozostało 18. Ogólnie zainstalowanych wodomierzy jest 4 885, z czego 1 611 szt. stanowią tzw. podliczniki. Roczny pobór wody z gminnych ujęć wynosi ok. 640 tys. m³ wody. Sprzedaż wody kształtuje się na poziomie 80-85 % tej ilości w zależności od ujęcia.

Gmina Wolbórz podjęła działania w celu ograniczenia funkcjonowania ilości ujęć wody, aby pozostały tylko trzy tj. Wolbórz, Polichno i Swolszewice Duże. W związku z powyższym w 2022 roku na ujęciu Wolbórz i Polichno przystąpiono do realizacji zadania pn.: "Poprawa zaopatrzenia w wodę mieszkańców Gminy Wolbórz poprzez przebudowę i modernizację ujęć wody wraz ze zdalnym monitorowaniem jej zużycia". Zadanie będzie kontynuowane i zakończone w 2023 roku.

Oczyszczalnie ścieków i kanalizacje

Gospodarka ściekowa Gminy Wolbórz opiera się na funkcjonujących trzech oczyszczalniach ścieków tj. Wolbórz, Psary Stare i Żarnowica. Ilość ścieków dostarczonych do wszystkich oczyszczalni w roku 2022 wyniosła łącznie 253 756 m³, z czego dopływających kanalizacją sanitarną było 206322 m³, a 47434 m³ dowożonych wozem asenizacyjnym. Oczyszczalnie odbierają ścieki siecią kanalizacyjną od 2060 dostawców.

▪ Oczyszczalnia ścieków w Wolborzu

Długość sieci obecnie wynosi 31,29 km łącznie tj. kolektory sanitarne grawitacyjne i rurociągi tłoczne usytuowane w Wolborzu, Bogusławicach Komornikach. Na koniec roku 2022 do sieci podłączonych było 844 dostawców ścieków. Usługobiorców obciążono za 104 392 m³ ścieków. Wozem asenizacyjnym dowieziono 42 952 m³ ścieków. W systemie kanalizacyjnym pracuje 19 szt. przepompowni ścieków.

▪ Oczyszczalnia w Psarach Starych

Długość sieci kanalizacyjnej to: 7 km sieci grawitacyjnej oraz 5,8 km kanału tłoczego. Przyłączonych do sieci kanalizacyjnej na koniec 2022 r. było 217 usługobiorców. W roku 2022 dostarczono do oczyszczenia 28 179 m³ ścieków. W systemie kanalizacyjnym pracuje 8 szt. przepompowni ścieków.

▪ Oczyszczalnia ścieków w Żarnowicy

Długość sieci kanalizacyjnej wynosi:

- sieć grawitacyjna Ø 160 ÷ 300 mm – 55 510,60 mb,
- kanał tłoczny Ø 75 ÷ 110 mm – 23 278 mb
- Ogółem: – 78 788,60 mb.

Przepompownie ścieków: **50 szt.**

Na dzień 31 grudnia 2022 r. podłączonych do kanalizacji było 999 dostawców nastąpił wzrost ilości przyłączy kanalizacyjnych o 32 szt. W roku 2022 dostarczono na oczyszczalnię siecią kanalizacyjną 73 752 m³ ścieków, a wozem asenizacyjnym dowieziono 4 482 m³ ścieków.

XV. GOSPODAROWANIE ODPADAMI.

1. Liczba mieszkańców uiszczających opłatę za odbiór odpadów – 7 078.
2. Wysokość opłaty od 1 lipca 2021r:
 - a) 30,00 zł miesięcznie od jednej osoby – odpady segregowane,
 - b) 90,00 zł miesięcznie od jednej osoby – odpady niesegregowane,
 - c) 25,00 zł miesięcznie od jednej osoby – odpady segregowane, jeśli właściciel nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym jednorodzinnym kompostuje bioodpady komunalne w kompostowniku,
 - d) 190,00 zł rocznie – nieruchomość wykorzystywana na cele rekreacyjno - wypoczynkowe (odpady segregowane),
 - e) 570,00 zł rocznie – nieruchomość wykorzystywana na cele rekreacyjno - wypoczynkowe (odpady niesegregowane).
3. Przychody gminy – 2 176 310,39 zł, w tym:
 - 1) opłata za odbiór odpadów komunalnych – 2 164 705,26 zł,
 - 2) wpływy z tytułu kosztów upomnienia – 4 372,40 zł,
 - 3) odsetki od nieterminowych płatności – 7 975,92 zł.
4. Masa odpadów poddanych recyklingowi (łącznie z PSZOK) i odsetek tych odpadów:
 - 1) masa odpadów – 1 103,9028 Mg,
 - 2) odsetek odpadów w stosunku do ogólnej masy odebranych odpadów – 40%.
5. Liczba dzikich wysypisk – 0 szt.
6. Masa odpadów zebranych selektywnie (łącznie z PSZOK) i odsetek tych odpadów:
 - 1) masa odpadów zebranych selektywnie – 1 064,265 Mg
 - 2) odsetek odpadów – 50,73%.
7. W 2022 roku, w ramach samorządowego programu przyznającego uprawnienia członkom rodzin wielodzietnych, stosowana jest dopłata w kwocie 3,00 zł na osobę do miesięcznej opłaty za odpady komunalne. Z tej formy pomocy skorzystało kwartalnie średnio 1 060 osób posiadających Kartę Dużej Rodziny, na łączną kwotę 38 196,00 zł.

8. W 2022 r. mieszkańcy gminy Wolbórz mogą dodatkowo korzystać ze zniżki w wysokości 5,00 zł od osoby, jeśli właściciel nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym jednorodzinny kompostuje bioodpady komunalne w kompostowniku. Na dzień 31.12.2022 r. zadeklarowano do zniżki za kompostowanie 3 927 osób.

Gmina Wolbórz ma zabudowę rozproszoną, szczególnie w jej południowej części, w związku z tym, koszty transportu są wyższe niż w gminach o zabudowie zwartej.

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi dochód gminy, a środki z tejże opłaty nie mogą być wykorzystane na cele niezwiązane z pokrywaniem kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. W związku, z czym gmina zobowiązana jest do ustalenia wysokości opłat ponoszonych przez mieszkańców na poziomie zabezpieczającym pokrycie kosztów funkcjonowania tego systemu. Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty:

- 1) odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych;
- 2) tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- 3) obsługi administracyjnej tego systemu;
- 4) edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Gmina może także z nich pokryć koszty usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach. Ustawodawca zakazał jednocześnie wykorzystywania tych środków na inne cele, niezwiązane z pokrywaniem kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Dopiero zmiana ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z dnia 11 sierpnia 2021 r. (Dz.U. z 2021r., poz. 1648) dała radzie gminy możliwość postanowienia, w drodze uchwały, o pokryciu części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych nie pochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w przypadku gdy:

- 1) środki pozyskane z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi są niewystarczające na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym kosztów, o których mowa w ust. 2-2c ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach,
- 2) celem jest obniżenie opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi pobieranych od właścicieli nieruchomości.

Rada Miejska w Wolborzu podjęła ww. uchwałę w dniu 25 listopada 2021 r., z uwagi na pojawiające się trudności w bilansowaniu się systemu gospodarki odpadami komunalnym, spowodowanymi m.in. zaległościami mieszkańców, które oscylują na poziomie 150 tys. zł.

XVI. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

ZAGOSPODAROWANIE

W ostatnich latach odnotowano dużą intensyfikację rozwoju miejscowości, podejmuje się działania na rzecz rozwoju turystyki, przygotowuje się obszary stanowiące potencjalną ofertę gminy dla pozyskania inwestorów oraz rozwoju lokalnej przedsiębiorczości usług i działalności gospodarczej. Dla terenów inwestycyjnych przeznacza się działki przy trasie szybkiego ruchu z możliwością wykorzystania ich na cele produkcyjno – usługowo – magazynowe. Powyższe działania mają na celu rozwój gospodarczy Wolborza wykorzystujący uwarunkowania kulturowe i przyrodnicze miejscowości. Układ urbanistyczny Wolborza jest typowym układem miejskim, z wykształconym rynkiem i szeregiem ulic z zwartą zabudową murowaną. Przeważająca funkcja miejscowości to mieszkalnictwo i usługi. Dominuje parterowa, jednopiętrowa i dwupiętrowa zabudowa. Układ komunikacyjny miejscowości jest jak na tzw. „małe miasteczko” dość rozbudowany. W skład układu komunikacyjnego wchodzi drogi gminne, powiatowe jak również te o znaczeniu krajowym. Wolbórz posiada cechy typowo miejskie, wskazuje na to układ urbanistyczny, zabudowa, jak i infrastruktura, zarówno ta techniczna jak i społeczna.

Gmina Wolbórz nie posiada planu zagospodarowania przestrzennego dla całego obszaru gminy. Na jej terenie obowiązuje 21 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uchwalonych po roku 1995, obejmujących konkretne obszary, zgodnie z obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Obowiązujące plany zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Wolbórz przedstawiono, poniżej, jako wykaz uchwał oraz teren objęty planem:

- 1. MPZP – uchwalony Uchwałą Rady Gminy w Wolborzu nr XVI/74/95 z dnia 28.12.1995 roku.**
fragment terenu w obrębie Lubiaszów Stary przeznacza się ze strefy rekreacji na funkcję budownictwa jednorodzinne – powierzchnia objęta planem 1,86 ha. Ogłoszony w Dz. Urz. Woj. Piotrkowskiego Nr 3 poz. 12 z dnia 18 marca 1996 r.
- 2. MPZP – uchwalony Uchwałą Nr XXXI/140/97 Rady Gminy w Wolborzu z dnia 19 czerwca 1997 roku**

fragment terenu gminy Wolbórz przeznacza się na budowę gazociągu w/c Dn 400. Ogłoszony w Dz. Urz. Woj. Piotrkowskiego Nr 2, poz. 17 z dnia 30.01.1998 r.

3. MPZP - uchwalony Uchwałą Rady Gminy Wolbórz Nr III/14/98 z dnia listopada 1998 r.

- fragment terenu lasów, łąk, i pól położonych w obrębie Wolborza przeznacza się pod zbiornik retencyjny – powierzchnia objęta planem 39,00 ha
- fragment terenu upraw rolnych przy drodze Wolbórz – Żarnowica przeznacza się pod budowę masztu telefonii cyfrowej - powierzchnia objęta planem 0,05 ha
- fragment targowiska położonego w obrębie Wolborza przy ul. Modrzewskiego, przeznacza się na cele handlu i usług - powierzchnia objęta planem 0,12 ha.
- fragment terenu położonego przy drodze z wsi Psary Stare do Gazomi Starej położony przy granicy Gminy Wolbórz z Gminą Moszczenica przeznacza się pod oczyszczalnię ścieków – powierzchnia objęta planem 2,55 ha.
- fragment terenu przy drodze Lubiaszów Nowy do Lubiaszowa Starego przeznacza się pod budownictwo mieszkaniowe – powierzchnia objęta planem 1,40 ha.
- fragment terenu na przedłużeniu wsi Polichno przeznacza się pod tereny usług i kultury – powierzchnia objęta planem 0,64 ha.
- fragment terenu przy drodze Golesze – Lubiaszów przeznacza się pod tereny budownictwa mieszkaniowego i usługowego – pow. objęta planem 6,0 ha.
- zmiana zapisu przy głównych drogach komunikacyjnych.

Ogłoszony w Dz. Urz. Woj. Piotrkowskiego nr 22, poz. Poz.362

4. MPZP – uchwalony Uchwałą Rady Gminy Wolbórz Nr XXVIII/202/2001 z dnia 15 czerwca 2001 r.

- fragment terenu gruntów rolnych położonych w obrębie Wolbórz „Gadki” przeznacza się pod tereny przemysłu i usług, powierzchnia objęta planem 5,28 ha. Ogłoszony w Dz. Urz. Nr 142, poz. 1693 z dnia 26 lipca 2001 r.

5. MPZP – uchwalony Uchwałą Rady Gminy Wolbórz Nr XXVIII/203/2001 z dnia 15 czerwca 2001 r.

- fragment terenu gruntów rolnych położonych w obrębie Wolborza przy ul. Reymonta przeznacza się na tereny przemysłu i usług - powierzchnia objęta planem 1,79 ha. Ogłoszony w Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 142, poz. 1694 z dnia 26 lipca 2001 roku.

6. MPZP – uchwalony Uchwałą Rady Gminy Wolbórz Nr XXXIV/246/2002 z dnia 8 lutego 2002 roku

- fragment terenu położonego przy drodze Lubiaszów Nowy do Lubiaszowa Starego przeznacza się na funkcję mieszkaniową, rekreacyjną i turystyczną, powierzchnia objęta planem 2,10 ha. Ogłoszony w Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 58, poz. 1243 z dnia 12 marca 2002 roku.

7. MPZP- uchwalony Uchwałą Rady Gminy Wolbórz nr XXXIX/269/2002 z dnia 21 sierpnia 2002 r.

- fragment terenu upraw rolnych i ogrodnich położony w obrębie Wolbórz – Zwierzyniec przeznacza się na tereny przemysłowo – usługowe - powierzchnia objęta planem 2,16 ha,
- fragment terenu upraw rolnych i ogrodnich położony w obrębie Wolbórz – Prusinki przeznacza się pod centrum logistyczne, składy, magazyny, usługi, handel, produkcję materiałów budowlanych - powierzchnia objęta planem 10,00 ha,
- fragment terenu przylegającego do drogi S8 przy skrzyżowaniu z drogą powiatową relacji Wolbórz – Koło z terenu upraw rolnych i ogrodnich, ośrodków usługowych, funkcji mieszkaniowo-usługowej, ochrony ekologicznej przeznacza się pod budowę węzła komunikacyjnego - powierzchnia objęta planem 6,00 ha. Ogłoszony w Dz. Urz. Województwa Łódzkiego Nr 266, poz. 3292 z dnia 30 października 2002 roku.

Zmiana MPZP – uchwalona Uchwałą nr XXXVIII/357/2021 Rady Miejskiej w Wolborzu.

- Wprowadza się zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wolbórz przyjętego Uchwałą Nr XXXIX/269/2002 Rady Gminy Wolbórz z dnia 21 sierpnia 2002 r. Zmiana dotyczyła ustalenia linii zabudowy od drogi ekspresowej S8 w odległości nie mniejszej niż 40,0 m od zewnętrznej krawędzi jezdni południowej tej drogi. Ogłoszony w Dz. Urz. Woj. Łódzkiego poz. 5874 z dnia 30 listopada 2021 r.

8. MPZP – uchwalony Uchwałą Rady Gminy w Wolborzu Nr VII/47/03 z dnia 25 kwietnia 2003 r.

- fragment terenu upraw rolnych w obrębie Wolbórz – Prusinki przeznacza się pod centrum logistyki, handel, produkcję materiałów budowlanych, składy, magazyny, powierzchnia objęta planem 20 ha. Ogłoszony w Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 158, poz. 1560 z dnia 14 czerwca 2003 r.

9. MPZP – uchwalony Uchwałą Rady Gminy Wolbórz nr IX/59/2003 z dnia 30 czerwca 2003 r.

- fragment terenu upraw rolnych położony w obrębie Wolbórz - Zagórki przeznacza się pod tereny przemysłu i usług wraz z obiektami towarzyszącymi, technicznymi i technologicznymi, powierzchnia objęta planem 12,65 ha. Ogłoszony w Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 207, poz. 1974 z dnia 28 lipca 2003 r.
- 10. MPZP – uchwalony Uchwałą Rady Gminy w Wolborzu nr XXI/118/04 z dnia 26 sierpnia 2004 r.**
- fragment terenu upraw rolnych w obrębie Wolbórz - Prusinki przeznacza się pod tereny urządzeń elektroenergetycznych, powierzchnia objęta planem 2,01 ha. Ogłoszony w Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 278 poz. 2347 z dnia 14 października 2004 roku.
- 11. MPZP – uchwalony Uchwałą Rady Gminy Wolbórz Nr XII/79/2007 z dnia 19 września 2007 r.**
- fragment terenu upraw rolnych położonych w obrębie Wolbórz – Prusinki przeznacza się pod tereny logistyki, przemysłu, produkcji, usług i składów - powierzchnia objęta planem 45,51 ha. Ogłoszony w Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 325, poz. 2915 z dnia 17 października 2007 roku.
- 12. MPZP – uchwalony Uchwałą Nr XI/104/2011 Rady Miejskiej w Wolborzu z dnia 31 sierpnia 2011 roku.**
- tereny upraw rolnych położonych w obrębie Wolborza przeznacza się pod obwodnicę Wolborza. Ogłoszony w Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 302, poz. 3058 z dnia 18.10.2011 r.
- 13. MPZP - uchwalony Uchwałą Nr X/71/2015 Rady Miejskiej w Wolborzu z dnia 30 czerwca 2015 roku.**
- tereny upraw rolnych położonych w granicach fragmentu miasta Wolbórz przeznacza się pod zabudowę mieszkaniową, usługową, produkcyjną i magazynową oraz tereny rolnicze wody płynące i drogi – powierzchnia objęta planem 74 ha. Ogłoszony w Dz. Urz. Woj. Łódzkiego poz. 3229 z dnia 13 sierpnia 2015 r.
- 14. MPZP - uchwalony Uchwałą Rady Miejskiej w Wolborzu z dnia 28 kwietnia 2016 roku**
- przeznaczenie podstawowe dla fragmentu w miejscowości Swolszewice Duże przeznacza się pod zabudowę zagrodową, powierzchnia objęta planem 120,5 ha. Ogłoszony w Dz. Urz. Woj. Łódzkiego, poz. 2350 z dnia 23 maja 2016 r.
- 15. MPZP- uchwalony Uchwałą Nr XLVI/346/2018 Rady Miejskiej w Wolborzu z dnia 28 czerwca 2018 roku**

- część obszaru Gminy Wolbórz obejmującego fragment terenu miasta Wolbórz położonego w rejonie ul. Reymonta, oraz fragment terenu sołectwa Młynary z przeznaczeniem podstawowym pod tereny usługowe, zabudowy zagrodowej, tereny rolnicze i leśne wraz z infrastrukturą drogową. Ogłoszony w Dz. Urz. Woj. Łódzkiego, poz. 3779 z dnia 19 lipca 2018 roku.

16. MPZP – uchwalony Uchwałą Nr XXXVII/341/2021 Rady Miejskiej w Wolborzu z dnia 30 września 2021 roku

- w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów obejmujących fragment miasta Wolbórz położonego w rejonie ul. Borek, obręb geodezyjny 9 Miasto Wolbórz, gm. Wolbórz. Ogłoszony w Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 16 listopada 2021 r. poz. 5259.

17. MPZP - uchwalony Uchwałą Nr XXXVII/341/2021 Rady Miejskiej w Wolborzu z dnia 25 listopada 2021 roku

- w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów obejmujących fragment Miasta Wolborza (działki 1593/2, 1594/4), obręb geodezyjny 08 Miasta Wolbórz, gm. Wolbórz. Ogłoszony w Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 5 stycznia 2022 r. poz. 79.

18. MPZP - uchwalony Uchwałą Nr XLIV/414/2022 Rady Miejskiej w Wolborzu z dnia 27 kwietnia 2022 roku

- w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów obejmujących fragmenty obrębu geodezyjnego Żarnowica w miejscowościach Żarnowica Duża i Żarnowica Mała, gm. Wolbórz. Ogłoszony w Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 15 czerwca 2022 r. poz. 3583.

19. MPZP - uchwalony Uchwałą Nr XLIV/415/2022 Rady Miejskiej w Wolborzu z dnia 27 kwietnia 2022 roku

- w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów obejmujących fragmenty obrębu geodezyjnego Psary w miejscowościach Psary Stare, Psary Witowskie, Psary Lechawa, gm. Wolbórz. Ogłoszony w Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 7 czerwca 2022 r. poz. 3370.

20. MPZP - uchwalony Uchwałą Nr XLIV/420/2022 Rady Miejskiej w Wolborzu z dnia 31 maja 2022 roku

- w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów obejmujących fragmenty obrębu geodezyjnego Polichno w miejscowości Polichno, gm. Wolbórz. Ogłoszony w Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 11 lipca 2022 r. poz. 3907.

21. MPZP - uchwalony Uchwałą Nr XLIV/421/2022 Rady Miejskiej w Wolborzu z dnia 31 maja 2022 roku

- w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów obejmujących fragmenty obrębu geodezyjnego Prosenie w miejscowości Prosenie,

gm. Wolbórz. Ogłoszony w Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 11 lipca 2022 r. poz. 3908.

Rada Miejska w Wolborzu w 2022 r. podjęła uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia zmiany fragmentu MPZP przyjętego Uchwałą Nr VII/47/03 Rady Gminy w Wolborzu z dnia 25 kwietnia 2003 r. w sprawie zmiany fragmentu miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Wolbórz.

Procedura planistyczna uchwalenia zmiany powyższego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest w trakcie realizacji, jej zakończenie przewidziane jest na maj 2023 r.

Na podstawie art. 30 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 503 z późn. zm.) gmina wydała **38 wypisów i wyrysów** z uchwalonych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Na terenie Gminy zlokalizowane są:

1. Maszty telefonii komórkowej (istniejące):

- 1) Działka nr ewid. 1680/2 obręb 9 miasta Wolbórz;
- 2) Działka nr ewid. 1681/2 obręb 9 miasta Wolbórz;
- 3) Działka nr ewid. 108/3 obręb Adamów;
- 4) Działka nr ewid. 37/1 obręb Bronisławów.

2. Istniejące elektrownie wiatrowe:

- 1) Działki nr ewid.: 1646, 1661 obręb Polichno; 1 turbina wiatrowa o mocy 2 MW;
- 2) Działka nr ewid.: 61/6 obręb Żarnowica; 1 turbina wiatrowa o mocy 2 MW;
- 3) Działki nr ewid.: 1648/3 obręb Polichno; 1 elektrownia wiatrowa o mocy 2 MW
- 4) Działka nr ewid.: 1670 obręb Polichno; 1 elektrownia wiatrowa o mocy 2 MW;
- 5) Działka nr ewid.: 225/2 obręb Polichno; 1 turbina wiatrowa o mocy 2 MW.
- 6) Działka nr ewid.: 1032 obręb Prosenie; 1 turbina wiatrowa o mocy 2 MW.
- 7) Działka nr ewid.: 301/4 obręb Prosenie; 1 turbina wiatrowa o mocy 2 MW.
- 8) Działka nr ewid.: 179/3 obręb Polichno; 1 turbina wiatrowa o mocy 2 MW.
- 9) Działka nr ewid.: 1661 obręb 08Wolbórz; 1 turbina wiatrowa o mocy 2 MW.
- 10) Działka nr ewid.: 1433 obręb 07 Wolbórz; 1 turbina wiatrowa o mocy 2 MW.
- 11) Działka nr ewid.: 1417 obręb 07 Wolbórz; 1 turbina wiatrowa o mocy 2 MW.
- 12) Działka nr ewid.: 1683 obręb Psary; 1 turbina wiatrowa o mocy 2 MW.
- 13) Działka nr ewid.: 1662 obręb Psary; 1 turbina wiatrowa o mocy 2 MW.
- 14) Działka nr ewid.: 170 obręb Psary; 1 turbina wiatrowa o mocy 2 MW.

Na terenie Gminy Wolbórz obowiązuje Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Wolbórz uchwalonego Uchwałą Nr XVII/159/2012 Rady Miejskiej w Wolborzu z dnia 29 lutego 2012 roku.

W październiku 2016 r. została przeprowadzona analiza i ocena aktualności Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Wolbórz oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Od czasu wejścia w życie (11.07.2003 r.) ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym na terenie gminy Wolbórz, zaczęto wydawać decyzje o ustaleniu warunków zabudowy i decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Liczba wydawanych decyzji o warunkach zabudowy w roku 2022: - **168**.

Liczba wydawanych decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego: **13**.

Na bazie art. 217 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. 2023 r. poz. 775) Gmina wydaje zaświadczenia o przeznaczeniu działek w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla danego terenu. Liczba wydanych zaświadczeń: **244**.

Ogólna sytuacja gospodarcza Polski, wzrost dochodów Polaków, jak również utrzymująca się sytuacja pandemiczna miały bezpośredni wpływ na decyzje o zakupie działki budowlanej i podjęciu inwestycji – budowy własnego domu, siedliska. W ostatnim roku nastąpił znaczny wzrost budownictwa jednorodzinnego. Stan ten obrazuje zestawienie ilości wydanych decyzjach tzw. WZ:

Lp.	Obręby geodezyjne	Ilość decyzji							Razem
		2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	
1.	Adamów	7	6	6	2	2	2	3	28
2.	Apolonka	2	1	4	1	2	1	3	14
3.	Bogusławice	0	0	3	3	10	8	7	31
4.	PGR Bogusławice	0	0	1	0	0	1	1	3
5.	Bronisławów	2	1	0	0	0	1	0	4
6.	Brudaki	0	4	2	0	0	0	4	10
7.	Dębsko	0	0	0	0	0	0	0	0
8.	Dobra Gólesze	7	12	4	8	6	5	3	45
9.	Gólesze	18	17	10	4	7	5	3	64
10.	Janów	9	9	5	6	6	5	4	44
11.	Kaleń	3	2	8	8	5	5	2	33
12.	Komorniki	5	6	2	2	7	4	6	32
13.	Krzykowice	0	1	0	0	0	0	1	2
14.	Kuznecin	1	3	3	2	2	0	3	14
15.	Kol. Żywocin	2	2	0	0	0	0	4	8
16.	Leonów	9	16	4	4	7	5	3	48
17.	Lubiaszów Nowy	12	14	16	15	13	12	10	92
18.	Lubiaszów Stary	6	19	2	5	11	9	13	65
19.	Lubiatów	10	5	4	5	2	2	0	28

20.	Marianów	0	2	0	1	0	0	0	3
21.	Młoszów	2	9	2	3	0	0	1	17
22.	Młynary	1	2	0	3	2	2	2	12
23.	Modrzewek	7	7	8	3	0	0	4	29
24.	Noworybie	0	0	0	0	0	0	0	0
25.	Polichno	10	7	12	9	5	3	3	49
26.	Proszenie	2	7	5	5	14	10	11	54
27.	Psary	4	4	6	0	5	5	2	26
28.	Stanisławów	4	2	3	4	6	4	4	27
29.	Studzianki	11	11	12	7	9	6	7	63
30.	Swolszewice Duże	18	21	14	9	11	11	9	93
31.	Świątniki	0	2	0	0	1	1	0	4
32.	Żarnowica	3	1	4	4	4	4	1	21
33.	Żywocin	1	6	3	4	1	1	4	20
34.	Miasto Wolbórz	12	17	19	20	27	25	21	141
Razem		168	216	162	139	165	136	139	1125

XX. GOSPODARKA NIERUCHOMOŚCIAMI

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2023, poz. 344) do gminnego zasobu nieruchomości należą nieruchomości, które stanowią przedmiot własności gminy i nie zostały oddane w użytkowanie wieczyste oraz nieruchomości będące przedmiotem użytkowania wieczystego gminy. Gminnym zasobem nieruchomości gospodaruje Burmistrz Wolborza.

Gminny Zasób Nieruchomości może być wykorzystywany na cele rozwojowe gminy i zorganizowanej działalności inwestycyjnej, a w szczególności na realizację budownictwa mieszkaniowego oraz związanych z tym budownictwem urządzeń infrastruktury technicznej, a także na realizację innych celów publicznych.

Podstawą tworzenia gminnych zasobów nieruchomości są studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin uchwalane na podstawie przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Gmina może nabywać nieruchomości poprzez:

- 1) komunalizację – nieodpłatne nabycie własności nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa,
- 2) nabywanie nieruchomości poprzez zakup, zamianę oraz szeroko rozumianą działalność inwestycyjną,
- 3) decyzje administracyjne dotyczące wywłaszczenia, pierwokupu, zasiedzenia, nabycie spadku,

- 4) nieodpłatne nabycie od Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa na cel publiczny zgodny z planem zagospodarowania przestrzennego gminy.

Gospodarowanie zasobem polega również na przygotowywaniu opracowań geodezyjno-prawnych i projektowych, dokonywaniu podziałów oraz scaleń i podziałów nieruchomości, także wyposażaniu ich w miarę możliwości, w niezbędne urządzenia infrastruktury technicznej.

Z zastrzeżeniem wyjątków wynikających z ustaw, nieruchomości mogą być przedmiotem obrotu. W szczególności mogą być przedmiotem sprzedaży, zamiany i zrzeczenia się, oddania w użytkowanie wieczyste, w najem lub dzierżawę, użyczenia, oddania w trwały zarząd, a także mogą być obciążane ograniczonymi prawami rzeczowymi, wnoszone, jako wkłady niepieniężne (aporty) do spółek.

Zestawienie powierzchni nieruchomości zasobu gminnego wg stanu na dzień 31.12.2022 r.

Lp.	Numer obrębu	Położenie	Powierzchnia w ha
1.	01	Adamów	4,0556
2.	02	Apolonka	0,3426
3.	03	Bogusławice	7,0924
4.	04	PGR Bogusławice	8,9275
5.	05	Bronisławów	4,0366
6.	06	Brudaki	4,1389
7.	08	Dobra Golesze	12,8550
8.	09	Golesze	5,0707
9.	10	Janów	2,4264
10.	11	Kaleń	3,8736
11.	12	Komorniki	7,9898
12.	13	Krzykowice	1,0376
13.	14	Kuznocin	1,1711

14.	15	Kolonia Żywocin	2,0534
15.	16	Leonów	7,6926
16.	17	Lubiaszów Nowy	7,2514
17.	18	Lubiaszów Stary	3,6690
18.	19	Lubiatów	14,3473
19.	20	Marianów	1,8172
20.	21	Młoszów	2,2889
21.	22	Młynary	7,7526
22.	23	Modrzewek	5,0885
23.	24	Noworybie	1,2107
24.	25	Polichno	13,5070
25.	26	Prosenie	12,3480
26.	27	Psary	19,3102
27.	28	Stanisławów	7,1990
28.	29	Studzianki	11,3042
29.	30	Swolszewice Duże	0,8241
30.	31	Świątniki	2,5919
31.	32	Wolbórz	120,8031
32.	33	Żarnowica	11,4207
33.	34	Żywocin	7,1942
Razem			322,6918

Powierzchnia zasobu gminnego wynosi 322,6918 ha, w tym zawarte są następujące rodzaje umów:

1) dzierżawa na cele rolnicze	54,3380 ha
2) dzierżawa na cele nierolnicze	1,0670 ha
3) trwałe zarząd	5,1691 ha
4) użyczenie	6,2443 ha
5) użytkowanie wieczyste	1,4840 ha
6) przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności	1,7453 ha
7) przekazanie mienia na rzecz sołectw	1,3317 ha

W 2022 r. nabyto do zasobu gminnego na podstawie:

1) notarialnych umów nabycia	0,4034 ha
2) zasiedzenia	1,1616 ha

W 2022 r. zbyto z zasobu gminnego na podstawie:

1) notarialnych umów zbycia	1,5323 ha
-----------------------------	-----------

W 2022 r. prowadzone były 2 postępowania przetargowe w przetargach ustnych nieograniczonych na zbycie nieruchomości położonych w obrębach ewidencyjnych: Marianów, Lubiaszów Stary. W wyniku tych postępowań z zasobu gminnego zbyto działki o ogólnej pow. 1,3462 ha.

W związku ze zmianą ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2023, poz. 208 ze zm.) od września 2020 roku gminy prowadzą rejestr wszystkich umów dzierżawy zawartych przez rolników. W 2022 roku w Urzędzie Miejskim w Wolborzu zarejestrowano 16 umów dzierżawy.

Burmistrz Wolborza, zgodnie z ustawą o wspólnotach gruntowych prowadzi nadzór nad wspólnotami, których na terenie gminy Wolbórz funkcjonuje osiem.

W §1 uchwały Nr XXXII/303/2021 z dnia 29 kwietnia 2021 r. Rady Miejskiej w Wolborzu w sprawie ustalenia stawki procentowej opłaty adiacenckiej ustalono wysokość stawki procentowej opłaty adiacenckiej z tytułu wzrostu wartości nieruchomości w wyniku podziału dokonanego na wniosek właściciela lub użytkownika wieczystego, który wniósł opłaty roczne za cały okres użytkowania tego prawa na 15 % wzrostu nieruchomości.

Z uwagi na powyższe zostało wyłonionych 15 postępowań dotyczących podziału nieruchomości zakończonych w 2021 r. prawomocnymi decyzjami zatwierdzającymi podziały nieruchomości, dla których przeprowadzono zapytanie ofertowe w celu wyłonienia biegłego rzeczoznawcy majątkowego w celu wyceny tych nieruchomości. Wszczęto 15 postępowań w sprawie ustalenia opłaty adiacenckiej z tytułu wzrostu wartości nieruchomości w wyniku podziału, umorzono 4 postępowania, wydano 11 decyzji w sprawie ustalenia opłaty adiacenckiej z tytułu wzrostu wartości nieruchomości na skutek jej podziału, w sumie na kwotę 99 814,55 zł.

W 2022 r. wyłonionych zostało 27 postępowań dotyczących podziału nieruchomości zakończonych w 2022 r. prawomocnymi decyzjami zatwierdzającymi podziały nieruchomości, dla których przeprowadzono zapytanie ofertowe w celu wyłonienia biegłego rzeczoznawcy majątkowego w celu wyceny tych nieruchomości.

Wszczęcie ww. postępowań zaplanowano w 2023 r.

XXI. OCHRONA ŚRODOWISKA

Zgodnie z „Programem opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Wolbórz” z budżetu Gminy Wolbórz pokrywane są świadczenia weterynaryjne mające na celu ograniczenie populacji zwierząt domowych – kotów i psów. W roku 2022 łącznie wykonano na wniosek właścicieli 33 zabiegi sterylizacyjne kotów i psów oraz wysterylizowano 5 kocic na wniosek karmicieli kotów wolnożyjących, razem 38 zwierząt.

Na dzień 1 stycznia 2022 r. w schronisku w Bełchatowie znajdowało się 25 psów wyłapanych z terenu gminy Wolbórz, a w całym roku 2022 wyłapano i przekazano do schroniska kolejnych 68 bezdomnych psów (w tym 32 szczenięta).

W 2022 roku zaadoptowanych zostało 41 psów wyłapanych z terenu naszej gminy, natomiast 3 psy padły mimo podjętego leczenia. Na dzień 31.12.2022 roku w schronisku znajdowało się 49 psów.

W 2022 roku mieszkańcy naszej gminy złożyli w Urzędzie Miejskim w Wolborzu 32 wnioski o uzyskanie pozwolenia na wycinkę drzew. Po przeprowadzeniu czynności administracyjnych i oględzin wydanych zostało 29 decyzji (pozytywne) uwzględniających oczekiwania wnioskodawców, 2 decyzje (negatywne) odmawiające zgody na wycinkę drzew, jeden wniosek pozostał nierozpatrzony ze względu na brak uzupełnienia przez wnioskodawcę braków formalnych zgodnie z wezwaniem do jego uzupełnienia. W trybie zgłoszenia zamiaru wycinki drzew złożono 98 wniosków od osób fizycznych dotyczących usunięcia drzew z prywatnych posesji. W przypadku 5 spraw, na wniosek strony, wydano zaświadczenie o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu do złożonego zgłoszenia.

W 2022 roku właściciele lub zarządcy nieruchomości przedkładali w Urzędzie Miejskim w Wolborzu deklaracje o źródłach ciepła i rodzaju spalania paliw. Zebrano 2 387 deklaracji typu A dla budynków mieszkalnych oraz 213 deklaracji typu B dla budynków niemieszkalnych, które zostały wprowadzone przez pracowników urzędu do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków.

Ważnym zadaniem wykonywanym przez gminę jest wydawanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanych inwestycji. Proces wydawania decyzji podlega bardzo rygorystycznym procedurom administracyjnym. W roku 2022 prowadzono postępowania wszczęte w latach ubiegłych, które w 8 przypadkach zakończyły się wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,

w 2 przypadkach postępowanie nie zostało zakończone w 2022 r., a w 1 przypadku sprawa zakończyła się umorzeniem postępowania. W 2022 roku wpłynęło kolejnych 8 wniosków o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach:

- 3 postępowania zakończyły się wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- 3 postępowania w toku - w trakcie uzupełniania informacji zgodnie z wymaganiami organów opiniujących lub uzgadniających przedsięwzięcie,
- 2 postępowania zostały zawieszone z uwagi na obowiązek sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

W roku 2022 w ramach wspierania działań ekologicznych udzielono 4 dotacje celowe na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków, na łączną sumę 10 902,94 zł. Ponadto Gmina Wolbórz w ramach edukacji ekologicznej dzieci i młodzieży wspierała inicjatywę „Sprzątania świata” zabezpieczając logistycznie akcje poprzez zakup worków na odpady, rękawic, zapewniając transport do miejsc sprzątania, odbiór zebranych odpadów oraz poczęstunek dla uczestników akcji.

W ramach ograniczania niskiej emisji na terenie Gminy Wolbórz w roku 2022 udzielono 6 dotacji celowych, na łączną sumę 30 000,00 złotych, na zadania służące ochronie powietrza, polegające na wymianie źródeł ciepła na korzystniejsze pod względem sprawności energetycznej oraz wyższych efektów ekologicznych.

XXII. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMÓW I STRATEGII

I. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Wolbórz na lata 2018-2022

Program realizuje zadania, które wynikają z zapisów uchwały Nr XLIV/324/2018 Rady Miejskiej w Wolborzu z dnia 26 kwietnia 2018 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Wolbórz na lata 2018-2022 i uchwały Nr XLIV/325/2018 Rady Miejskiej w Wolborzu z dnia 26 kwietnia 2018 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

W 2022r. na wykonanie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Wolbórz przeznaczone zostały środki finansowe w kwocie 13 000,00 zł. Na realizację poszczególnych celów wynikających z Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie wydatkowano w 2022 r. środki finansowe w kwocie 1 719,00 zł.

Cele programu i ich realizacja:

Cel 1. Podnoszenie świadomości społecznej poprzez profilaktykę i edukację w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Nazwa zadania	Realizacja
1.1 Upowszechnianie informacji na temat przemocy w rodzinie, m.in. w zakresie czynników zagrożenia oraz skutków i możliwości jej przeciwdziałania.	Prowadzenie strony internetowej www.mopswolborz.pl , na której dostępne są informacje dotyczące problemu przemocy, baza instytucji udzielających wsparcia osobom doświadczającym przemocy.
1.2 Gromadzenie i udostępnianie informacji o możliwościach uzyskania pomocy na terenie Gminy Wolbórz i powiatu piotrkowskiego (instytucje i organizacje udzielające pomocy oraz programy realizowane w zakresie problematyki przemocy w rodzinie).	Udostępnienie na stronie internetowej MOPS bazy instytucji udzielających wsparcia osobom doświadczającym przemocy.
1.3 Prowadzenie dla dzieci i młodzieży zajęć wychowawczych i informacyjno-edukacyjnych (placówki oświatowe).	Warsztaty dla uczniów kl. 3a ze Szkoły Podstawowej w Wolborzu z zakresu treningu podstawowych technik uważności i umiejętności radzenia sobie z trudnymi emocjami Koszt: 750,00 zł

Cel 2. Zmniejszenie negatywnych następstw dla ofiar i świadków występowania przemocy w rodzinie.

Nazwa zadania	Realizacja
2.1 Systematyczne i kompleksowe diagnozowanie zjawiska przemocy, zbieranie danych na temat osób doświadczających przemocy w rodzinie pozyskiwane ze wszystkich podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy.	Funkcjonowanie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Wszczęcie 22 procedur „Niebieskiej Karty”.
2.2 Umacnianie współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami uczestniczącymi w realizacji Programu oraz współpracującymi w ramach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.	Utworzenie 22 nowych Grup Roboczych. Objęcie pomocą Grup Roboczych - 44 rodzin. Odkonanie 58 posiedzeń Grup Roboczych. Zakończenie procedury „Niebieskiej Karty” z uwagi na ustanie przemocy w rodzinie i zrealizowanie indywidualnego planu pomocy w przypadku 24 rodzin.
2.3 Udzielanie kompleksowej pomocy i wsparcia dzieciom, i dorosłym będącym ofiarami i świadkami przemocy w rodzinie .	W ramach pracy Punktów Konsultacyjnych w Wolborzu i Proszniku 57 osób zostało objętych poradnictwem psychologicznym, 44 osoby poradnictwem socjalnym. 4 rodziny skorzystały z pomocy finansowej MOPS w Wolborzu , 1 rodzina skorzystała z pomocy asystenta rodziny.

Cel 3. Poprawa jakości działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Nazwa zadania	Realizacja
3.1 Prowadzenie działań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, nadużywających alkoholu.	3 osoby były motywowane do udziału w programie korekcyjno –edukacyjnym dla osób stosujących przemoc w rodzinie 2 osoby otrzymały zakaz kontaktowania się z osobą pokrzywdzoną oraz nakaz opuszczenia mieszkania. 22 osoby było motywowanych do ograniczania spożycia alkoholu lub do podjęcia leczenia odwykowego przez GKRPA.

Cel 4. Zwiększenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości dostępności świadczonych usług.

Nazwa zadania	Realizacja
4.1 Organizacja specjalistycznych szkoleń dla grup zawodowych realizujących zadania w ramach systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	1 osoba wzięła udział w szkoleniach, umożliwiających podnoszenie wiedzy i umiejętności pracowników instytucji i organizacji uczestniczących w Programie, w tym przedstawicieli Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i grup roboczych.

II. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025 stanowi lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków, uwzględniającego cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, jak i zadania z zakresu przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wolbórz na rok 2022 przyjęty został do realizacji przez Radę Miejską w Wolborzu uchwałą Nr XXXIX/360/2021 Rady Miejskiej w Wolborzu z dnia 25 listopada 2021 r., uchwałą Nr XLIII/406/2022 z dnia 30 marca 2022 r. oraz uchwałą Nr L/464/2022 Rady Miejskiej w Wolborzu z dnia 29 listopada 2022 r. na wykonanie, którego przeznaczone zostały środki finansowe w kwocie 430 141,20 zł z tego:

1) budżet przeznaczony na przeciwdziałanie alkoholizmowi to kwota 415 141,20 zł

2) budżet przeznaczony na przeciwdziałanie narkomanii to kwota 15 0000 zł

Nadrzędnym celem programu jest „ograniczenie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz zjawiska picia alkoholu, używania narkotyków podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież”.

Cel główny realizowany jest przez 4 cele szczegółowe:

1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie.
2. Zmniejszenie popytu na używanie substancji psychoaktywnych, poprzez upowszechnianie i wdrażanie oferty programów profilaktycznych o potwierdzonej skuteczności.
3. Udzielanie osobom uzależnionym oraz członkom ich rodzin wsparcia psychologicznego i społecznego. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i integrowanie ze społecznością lokalną.
4. Koordynacja Programu.

Głównymi realizatorami Programu był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – koordynator Programu oraz Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powołana zarządzeniem Burmistrza Wolborza.

Obszar działania: EDUKACJA ZDROWOTNA

Cel szczegółowy nr 1: Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie. Podnoszenie kompetencji zawodowych realizatorów Programu.

Lp.	Nazwa zadania	Wskaźniki osiągnięcia celu	Wydatki
1.	Prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, w tym NSP i promocji zdrowego stylu życia.		A - 4 949,50 zł N - 850,00 zł

1.1	Pakiet materiałów „O depresji w pandemii” Pakiet materiałów „Rodzina na TAK” (balony). Pakiet materiałów profilaktycznych (ulotki, plakaty) Czasopismo profilaktyczne REMEDIUM. Akcja profilaktyczna w ZSCKU w Wolborzu pn. „STOP NARKOMANII” Warsztaty profilaktyczne dla uczniów ZSCKU w Wolborzu	Uczniowie szkół podstawowych i średnich z terenu gminy. Dzieci uczęszczające do Przedszkola Samorządowego. 10 uczniów 61 uczniów	A – 2 460,00 zł A – 189,50 zł A – 2 100,00 zł A – 200,00 zł N - 250,00 zł (narkotesty) N – 600,00 zł
1.2	Szkolenie dla osób pracujących z rodzinom w zakresie przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w świetle zadań i kompetencji Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych.		A - 6 982,24 zł

Obszar działania: PROFILAKTYKA

Cel szczegółowy nr 2: Upowszechnianie i wdrażanie oferty działań profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży oraz ich rodziców.

Lp.	Nazwa zadania	Wskaźniki osiągnięcia celu	Wydatki
2.1	Realizacja programów profilaktycznych z zakresu uzależnień skierowanych do dzieci i młodzieży, w szczególności programów rekomendowanych. Program rekomendowany „Przyjaciele Zippiego” Projekt profilaktyczny „Kraina Przyjaźni”		A – 9 200,00 zł A – 6 001,23 zł
2.5	Prowadzenie działań profilaktycznych wspartych przedsięwzięciami placówek oświatowych (konkursy, spektakle) Konkurs profilaktyczny dla szkół podstawowych		A – 3 244,40 zł
2.6	Kolonie i obozy z programem profilaktycznym Letni obóz		A – 19 984,00 zł
2.7	Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa psychologicznego dla		A – 20 646,00 zł

	dzieci i ich rodziców w placówkach oświatowych. Zatrudnienie 2 psychologów : SP w Wolborzu oraz SP w Goleszach Dużych, SP w Komornikach, SP w Proszaniu – konsultacje w zakresie trudności dzieci w środowisku rodzinnym, rówieśniczym i szkolnym. Współpraca z rodzicami, nauczycielami, wychowawcami. (do 30.06.2022r.)		Umowy zlecenie
2.8	Prowadzenie Placówki Wsparcia Dziennego dla dzieci i młodzieży oraz ich rodzin.	wszyscy uczestnicy zajęć	A – 84 026,71 zł Bieżąca działalność – 63 853,86 zł Wkład własny do projektu EFS – 20 172,85 zł

Obszar działania : REDUKCJA SZKÓD, REHABILITACJA I REINTEGRACJA ZDROWOTNA, SPOŁECZNA I ZAWODOWA

Cel szczegółowy nr 3: Udzielanie osobom uzależnionym i ich rodzinom wsparcia psychologicznego i społecznego. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i integrowanie ze społecznością lokalną.

Lp.	Nazwa zadania	Wskaźniki osiągnięcia celu	Wydatki
3.1	Wsparcie specjalistyczne: Prowadzenie Punktów Informacyjno-Konsultacyjnych. W PK w Wolborzu psycholog, specjalista terapii uzależnień. W PK w Proszaniu specjalista terapii uzależnień. Remont budynku przeznaczonego na Punkt Konsultacyjny w Proszaniu oraz siedziby Grupy AA „Przystań” bieżące utrzymanie		A –114 948,21 zł A – 18 520,00 zł A – 6 495,00 zł A – 87 939,49 zł A – 1 300,00 zł opał A - 693,72 zł (tel.)
3.2	Wspieranie działalności środowisk abstynenckich zrzeszające osoby uzależnione od alkoholu i ich rodzin Stowarzyszenie „Dobry Dzień” Forum Trzeźwości		A – 3 575,61 zł

3.3	Realizacja programu redukcji szkód zdrowotnych i społecznych wśród używających szkodliwie i uzależnionych od substancji psychoaktywnych i współuzależnionych Zakup narkotestów dla osadzonych w Areszcie Śledczym w Piotrkowie Tryb. o/z Golesze Małe	125 osadzonych	N – 2 000,00 zł
-----	--	----------------	-----------------

Cel szczegółowy nr 4: Zapewnienie działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wolborzu

Lp.	Nazwa zadania	Wskaźniki osiągnięcia celu	Wydatki
4.1	Tworzenie warunków do pracy Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - wynagrodzenie za udział w posiedzeniach GKRPA	8 członków	A – 27 971,21zł Wynagrodzenia 26 600,00 zł
4.2	Doposażenie realizatorów i partnerów Programu realizujących zadania w niezbędny sprzęt do realizacji zadań - zakup art. biurowych, niszczarki do dokumentów		A - 1 218,75 zł
4.3	Prowadzenie procedury zmierzającej do sądowego zobowiązania do poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego - opłacanie kosztów biegłego psychiatry i psychologa		A – 152,46 zł

III. Gminny Program Wspierania Rodziny.

W Gminie Wolbórz w 2022 r. realizowany był Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 przyjęty uchwałą nr XLV/422/2022 r Rady Miejskiej w Wolborzu z dnia 31 maja 2022 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wolborzu jest podmiotem wykonującym zadania zawarte w Programie. Wszystkie działania podejmowane w 2022 r. w ramach niniejszego programu, realizowane były w oparciu o

szczegółową diagnozę skali problemów, z którymi borykają się rodziny wymagające wsparcia. Program był realizowany we współpracy z instytucjami działającymi na rzecz rodziny.

Głównym celem programu było zapewnienie wsparcia dzieciom i młodzieży z rodzin w trudnej sytuacji życiowej, poprzez:

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin z dziećmi, w tym:

- 1) zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom żyjących w trudnych warunkach,
- 2) zapewnienie dzieciom i młodzieży z ubogich rodzin posiłków w szkole i przedszkolu zapewnienie pomocy rodzinom, w których stosowana jest przemoc,
- 3) zapewnienie pomocy rodzinom, w których występuje problem alkoholowy,
- 4) współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 5) współorganizowanie wypoczynku letniego w formie obozu, kolonii z programem profilaktycznym dla dzieci z zagrożonych środowisk,
- 6) współpraca z instytucjami i organizacjami spoza terenu gminy zajmującymi się pomocą rodzinom,

2. Podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej, zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji, w tym:

- 1) zapewnienie wsparcia asystenta rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- 2) promocja i realizacja programów profilaktycznych, terapeutycznych i psychoedukacyjnych skierowanych do rodziców i dzieci,
- 3) organizowanie zajęć szkolnych i pozalekcyjnych,
- 4) zapewnienie dostępności do bezpłatnych konsultacji oraz poradnictwa specjalistycznego,
- 5) monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami, motywowanie do podjęcia terapii przez rodziców dzieci ze środowisk zagrożonych i monitorowanie terapii rodziców,
- 6) systematyczna praca socjalna z rodzinami z problemem opiekuńczo-wychowawczym polegająca min. na diagnozie deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, wydolności opiekuńczo-wychowawczej, zaniedbań względem dzieci w rodzinie, środowisku szkolnym i rówieśniczym,
- 7) współpraca z podmiotami na rzecz rodziny spoza terenu gminy w zakresie kreowania i upowszechniania pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wolborzu realizował zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej poprzez:

1. Zatrudnienie asystenta rodziny.

W 2022 r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Wolborzu zatrudniony był jeden asystent rodziny. Liczba rodzin, które korzystały z usług asystenta wyniosła 11, liczba dzieci w tych rodzinach 29. Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną to ok. 32,5 miesięcy.

W rodzinach, gdzie była realizowana praca i udzielanie wsparcie, asystent pomagał i towarzyszył między innymi w:

- a) przygotowaniu i złożeniu pism urzędowych,
- b) nawiązaniu kontaktów z pracownikami oświaty i poradni specjalistycznych,
- c) organizowaniu wsparcia materialnego,
- d) rozwiązywaniu codziennych trudności poprzez zwiększenie kompetencji w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego i gospodarowania czasem wolnym,
- e) poprawianiu relacji wewnątrzrodzinnych,
- f) podnoszeniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych oraz budowaniu autorytetu rodziców,
- g) podniesieniu higieny członków rodziny oraz estetyki wyglądu mieszkania,
- h) wyrobieniu umiejętności gospodarowania budżetem domowym,
- j) odbudowie zdrowych postaw psychospołecznych.

2. Ponoszenie kosztów związanych z umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej.

W 2022 r. w pieczy zastępczej przebywało:

- a) w rodzinie zastępczej spokrewnionej – 5 dzieci,
- b) w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego tj. Domu Dziecka – 1 dziecko.

Wydatki poniesione przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wolborzu na koszty związane z opieką i wychowaniem dziecka w pieczy zastępczej wyniosły w 2022 r. **45 599,33 zł, tj.:**

- a) za pobyt w rodzinie zastępczej spokrewnionej – 12 814,11 zł,
- b) za pobyt w placówce opiekuńczo-wychowawczej – 32 785,22 zł.

3. Odbiorcy programu – grupy docelowe.

Odbiorcami programu były rodziny zamieszkujące na terenie miasta i gminy Wolbórz, w szczególności rodziny wykluczone społecznie lub zagrożone tym zjawiskiem oraz rodziny, które wymagały wsparcia ze strony profesjonalnych służb społecznych: rodziny niepełne, rodziny wielodzietne, rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, rodziny w sytuacjach kryzysowych wynikających z problemów rodziców np. konflikty małżonków, uzależnienia, dotknięte przemocą.

4. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wolborzu wspólnie z asystentem rodziny na bieżąco monitorowali sytuacje dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Polegało to przede wszystkim na wizytach w środowisku, wnioskowaniu o przydzielenie asystenta rodziny. Ponadto stosowano interdyscyplinarne wsparcie rodziny takich specjalistów jak pracownik socjalny, asystent rodziny, kurator rodzinny, pedagog szkolny, policjant, psycholog, przedstawiciel GKRPA.

5. Harmonogram realizacji programu.

Realizacja programu odbywała się na zasadach współpracy z partnerami wyszczególnionymi w programie. Zadania były i nadal będą realizowane w sposób ciągły, długofalowy i systemowy na podstawie programu realizowanego w latach 2022-2024.

6. Zwiększanie kompetencji pracowników socjalnych i asystenta rodziny – doskonalenie zawodowe.

Pracownicy socjalni w 2022 r. uczestniczyli w następujących szkoleniach podnoszących ich kwalifikacje zawodowe:

- 1) „Zapewnienie bezpieczeństwa pracowników socjalnych w trakcie wykonywania czynności zawodowych – szkolenie podnoszące poziom bezpieczeństwa osobistego podczas wykonywania czynności zawodowych”. Realizator PROFILAKTYKA KIER Kraków, styczeń 2022 r.,
- 2) Platforma ePUAP 2 i jej miejsce w obiegu dokumentów w urzędzie, marzec 2022 r.,
- 3) „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w świetle zadań i kompetencji Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych”. Realizator Studio Profilaktyki Społecznej, Kraków, czerwiec 2022 r.,
- 4) „Uzależnienia behawioralne jako element nowych wspólnych gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii – w oparciu o wytyczne Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom”. Realizator studio Profilaktyki Społecznej, Kraków, luty 2022 r.,
- 5) „Najnowsze zmiany w 2022r – Ustawa o Przeciwdziałaniu Przemocy w rodzinie nowe obowiązki samorządów w zapowiedzi nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie”. Organizator PROFILAKTYKA KIER, Kraków marzec 2022 r.,
- 6) Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w świetle zadań i kompetencji Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych”. Realizator Studio Profilaktyki Społecznej , maj 2022 r.,

7) „Niebieskie Karty – jakie dokumenty gromadzić i jak przygotować się do kontroli? Komu i na jakiej podstawie udostępniać dane osobowe? Jak prawidłowo realizować procedurę, aby nie narazić się na zarzuty? Realizator Private Corporate Consulting Sp. z o.o. Wideoszkolenie, listopad 2022 r.

Asystent rodziny w 2022 r uczestniczył w następujących szkoleniach:

- 1) Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w świetle zadań i kompetencji Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych”. Realizator Studio Profilaktyki Społecznej, maj 2022 r.,
- 2) Znaczenie wczesnej profilaktyki zintegrowanej w budowaniu bezpiecznej szkoły świadomej rodziny”. Realizator Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Piotrkowie Trybunalskim 2 września 2022 r,
- 3) Inicjowanie i prowadzenie procedury Niebieskiej Karty. Inne narzędzia do pracy z rodziną z problemem przemocy – Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi , 08-09 września 2022 r.,
- 4) Szkolenie dla osób pracujących z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowymi przemocy – Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, 27-28 września 2022 r.,
- 5) Etapy asystentury w ramach ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin za życiem oraz ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej”. Realizator Profilaktyka Kier 30 września 2022 r.

Placówka Wsparcia Dziennego

Placówka Wsparcia Dziennego w Wolborzu powołana została z dniem 28 października 2021r uchwałą Nr XXXVIII/348/2021 Rady Miejskiej w Wolborzu. Placówka funkcjonowała od 01 stycznia do 31 grudnia 2022 roku, w ramach projektu „Utworzenie placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży w Wolborzu” w ramach Osi priorytetowej 09- IX Włączenie społeczne, numer i nazwa Działania dla Osi - 02-IX.2 Usługi na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, numer i nazwa Poddziałania: 01-IX.2.1 Usługi społeczne i zdrowotne. Celem projektu było zwiększenie dostępności usług z zakresu wspierania rodziny dzięki utworzeniu placówki wsparcia dziennego na terenie Gminy Wolbórz oraz objęciu wsparciem 20 dzieci i młodzieży wraz z 10 osobami z ich rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

Koszt zadania : środki projektowe - 250 755,36 zł, wkład własny 20 172,85 zł.

Od 01 stycznia 2023 roku zadanie to jest realizowane ze środków własnych, w ramach trwałości projektu.

Placówka Wsparcia Dziennego mieści się w siedzibie Szkoły Podstawowej w Wolborzu, przy ul. Modrzewskiego 105, 97-320 Wolbórz, w dwóch salach na pierwszym piętrze szkoły.

Placówka działa na podstawie przepisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o „Wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej” (Dz.U. z 2022, poz.447).

Placówka zapewnia 15 miejsc dla dzieci wymagających wsparcia, łącznie wpłynęło 28 skierowań o przyjęcie do placówki. Po zakwalifikowaniu według kryteriów wynikających z regulaminu PWD w Wolborzu na zajęcia przyjęto 20 dzieci. W ciągu całego 2022 r. uczęszczających do Placówki Wsparcia Dziennego było 19 dzieci, w tym 10 chłopców i 9 dziewcząt, w wieku: od 6 lat do 17 lat.

Rekrutację dzieci do PWD przeprowadzili pracownicy socjalni MOPS w Wolborzu na podstawie pisemnych skierowań, w których zawarte były informacje o sytuacji szkolnej i rodzinnej dziecka, trudnościach wychowawczych, dydaktycznych, mocnych stronach dziecka, stosowanych dotychczas formach pomocy, posiadanych orzeczeniach i sugestiiach do pracy z dzieckiem.

Podopieczni placówki to dzieci z terenu gminy Wolbórz wychowujące się w warunkach niekorzystnych dla rozwoju, w rodzinach zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Do najczęstszych trudności, problemów występujących w środowisku życia wychowanków placówki zaliczyć można: deficyty emocjonalne i miłości w rodzinie, niedostosowanie społeczne dzieci i młodzieży, sprawianie problemów wychowawczych, rozbiecie rodziny, emigracje zarobkowe rodziców, nadużywanie alkoholu przez rodziców - opiekunów, brak czasu i zainteresowania dla dziecka ze strony rodziców, niski poziom umiejętności wychowawczych, występowanie zachowań noszących znamiona przemocy lub klimatu przemocy.

W ciągu 2022 roku Placówka czynna była od poniedziałku do piątku w godzinach od 14.00 do 18.00. W zajęciach uczestniczyli uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Wolborzu. Działania PWD nadzorował zatrudniony Kierownik Placówki.

W Placówce Wsparcia Dziennego prowadzone były następujące zajęcia:

- 1) zajęcia z pedagogiem – 180 godzin,
- 2) zajęcia z psychologiem- 180 godzin,
- 3) zajęcia z języka angielskiego - 2 grupy x 48 godzin,
- 4) zajęcia rozwijające kompetencje kluczowe świadomości i ekspresji kulturalnej, 2 grupy x 48 godzin,
- 5) zajęcia informatyczne, 2 grupy x 48 godzin,
- 6) zajęcia rozwijające kompetencje obywatelskie- 2 grupy x 48 godzin,
- 7) pomoc w nauce,
- 8) pomoc w kryzysach szkolnych, rodzinnych i osobistych,
- 9) współpraca z rodziną wychowanków, rozmowy indywidualne i porady wychowawcze.

10) dzieci w Placówce Wsparcia Dziennego w Wolborzu miały zapewniony podwieczorek w formie cateringu.

Powyższe zajęcia miały na celu:

- 1) rozwijanie umiejętności manualnych u dzieci poprzez zajęcia plastyczne, lepienie z plasteliny, masy solnej,
- 2) wzbogacenie posiadanych wiadomości, zaspokojenie ciekawości świata poprzez czytanie książek, oglądanie programów i filmów edukacyjnych, rozmów i pogadań z dziećmi,
- 3) kształtowanie umiejętności: wypowiadania się na zadany i dowolny temat, formułowania pytań,
- 4) kształtowanie umiejętności wykorzystywania zdobytej wiedzy (konkursy, quizy, rozwiązywanie i układanie krzyżówek, zagadek, gry dydaktyczne, układanki, zabawy tematyczne, odrabianie prac domowych),
- 5) wyzwalanie ekspresji ruchowej (zabawy ruchowe),
- 6) relaksację, wyciszenie.

Podczas zajęć odbywały się także pogadanki na temat wartości i postaw moralno – etycznych człowieka. Dzieci i młodzież oglądała filmy i programy edukacyjne, które prowokowały do dyskusji. Promowano zdrowy styl życia bez nałogów oraz uprawianie sportu i sprawność fizyczną. Dzieci z pełną świadomością mogły liczyć na wyrozumiałość względem swoich problemów, akceptację i pomoc terapeutyczną dostosowaną do potrzeb. Dzieci uczucia swe mogły eksponować poprzez wypowiedzi słowne, plastyczne. Dostarczało im to możliwości rozwijania własnego talentu, między innymi w konkursach plastycznych, współzawodnictwo sportowe podczas gier i zabaw ruchowych. Szczególną uwagę na zajęciach świetlicowych zwracano na kształtowanie umiejętności współdziałania w grupie rówieśniczej.

Placówka Wsparcia Dziennego realizowała wsparcie dla otoczenia uczestników projektu, tj. warsztaty kompetencji rodzicielskich, skierowane do dziesięciorga rodziców dzieci – wychowanków Placówki Wsparcia Dziennego. Warsztaty odbyły się w siedzibie MOPS w Wolborzu, przy ul. Sportowej 7, w dniach 25.01.2022 r, 15.02.2022 r, 08.03.2022 r. Warsztaty przeprowadzone zostały przez psychologa, w wymiarze 10 godzin dydaktycznych. Celem warsztatów było podniesienie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców.

Placówka Wsparcia Dziennego w Wolborzu we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Wolborzu w 2022 r. zorganizowała:

1. Piknik Rodzinny z okazji Dnia Dziecka – piknik odbył się w dniu 10.06.2022 r. na terenie Szkoły Podstawowej w Wolborzu. W uroczystości uczestniczyły dzieci z PWD i uczniowie szkoły.

2. W okresie od 15 do 22 lipca 2022r podopieczni PWD w Wolborzu wyjechali na kolonie letnie do Zakopanego. Wyjazd w całości sfinansowano ze środków GKRPA w Wolborzu. W wypoczynku wzięło udział 16 dzieci, w wieku od 7 do 17 lat oraz 2 opiekunów.

3. Zorganizowane zostały dwa wyjazdy do teatru: w dniu 31 marca 2022 r. do Teatru Capitol w Warszawie, a w dniu 07 października 2022r do Teatru Lalek KUBUŚ w Kielcach. W obu wyjazdach wzięło udział 15 -ro podopiecznych PWD + 2 opiekunów.

4. W dniach 15-16 grudnia 2022r zorganizowana została dwudniowa wycieczka do Krakowa i Ojcowskiego Parku Narodowego. W wycieczce udział wzięło 15 podopiecznych PWD + 2 opiekunów.

5. W dniu 21 grudnia 2022r w siedzibie PWD odbyło się spotkanie wigilijne w formie uroczystej kolacji. W spotkaniu wzięło udział 19 podopiecznych PWD oraz kadra zatrudniona do pracy dydaktycznej (6 nauczycieli oraz Kierownik PWD). Dzieci otrzymały prezenty świąteczne.

Rezultaty miękkie:

- 1) wzrost świadomości dzieci i młodzieży na temat negatywnych zjawisk społecznych,
- 2) podniesienie samooceny u dzieci i młodzieży, ich autorefleksji,
- 3) dzieci nabyły umiejętność wykorzystywania swoich możliwości, bardziej realistycznie spoglądają na rzeczywistość, nie są tak mocno krytyczne w stosunku do siebie samych i innych,
- 4) udało się nawiązać współpracę w pedagogami szkolnymi, dzięki czemu możliwa była wymiana informacji dotyczących sytuacji rodzinnej i szkolnej wychowanków, to także możliwość obustronnego kontaktu w sytuacjach szczególnie trudnych (kryzysach szkolnych, rodzinnych i rówieśniczych).

Rezultaty twarde:

- 1) w trakcie działalności Placówki udało się dokupić nowe wyposażenie i zaadoptować dwa pomieszczenia do różnych form oddziaływania na dzieci i młodzież, (dzieci mogły korzystać z sali rekreacyjnej, sali z aneksem kuchennym, sprzętu AGD i RTV),
- 2) sale wyposażono w nowe pomoce dydaktyczne książki i zabawki zgodne z wiekiem i potrzebami wychowanków.

Ze środków projektu zakupiono:

- 1) 8 laptopów do prowadzenia zajęć z informatyki w celu doskonalenia posługiwania się komputerem, nabywania umiejętności algorytmicznego myślenia,
- 2) sprzęt do odtwarzania muzyki do prowadzenia zajęć z muzykoterapii,
- 3) monitor multimedialny pomocny przy filmoterapii,
- 4) materiały pomocnicze (gry i zabawy edukacyjne, sprzęt do ćwiczeń ruchowych).

IV. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Wolbórz na lata 2018 – 2021 z perspektywą do roku 2025.

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Wolbórz” stanowi opracowanie, które ma za zadanie umożliwienie kompleksowego i efektywnego zarządzania ochroną środowiska. Ma on zapewnić niezbędną koordynację działań proekologicznych w gminie, przyczynić się do rozwiązania istniejących problemów w tym zakresie, a także ukierunkować podejmowane przeciwdziałania mogącym pojawić się w przyszłości zagrożeniom.

W „Programie...” uwzględniono zagadnienia z zakresu ochrony środowiska i dziedzin bezpośrednio powiązanych, co powinno pomóc we właściwym ukierunkowaniu działań zmierzających do zrównoważonego rozwoju gminy. Celem aktualizacji programu było przedstawienie wytycznych do racjonalnych działań programowych na dalsze lata i poprawa stanu środowiska przyrodniczego gminy Wolbórz. Zawarte w nim rozwiązania organizacyjne oraz logistyczno-techniczne przyczynią się do właściwego, zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju, gospodarowania zasobami przyrodniczymi.

Najistotniejsze cele i kierunki działań w zakresie rozwoju społeczno – gospodarczego i ochrony środowiska określone dla gminy Wolbórz dotyczą:

- racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych (zmniejszenia zużycia energii, surowców i materiałów, wzrostu udziału wykorzystywanych zasobów odnawialnych),
- ochrony powietrza (zapewnienia wysokiej, jakości powietrza, redukcji emisji gazów i pyłów),
- ochrony przed hałasem (zminimalizowania uciążliwego hałasu),
- ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym,
- ochrony wód (zapewnienia odpowiedniej, jakości użytkowej wód, racjonalizacji zużycia wody, właściwej gospodarki wodno-ściekowej),
- ochrony gleb,
- ochrony zasobów przyrodniczych (zachowania zasobów przyrodniczych z uwzględnieniem ich różnorodności oraz rozwoju zasobów leśnych, racjonalnej eksploatacji lasów),
- prowadzenia skutecznej akcji edukacyjno-informacyjnej, gwarantującej powodzenie realizacji wyżej wymienionych działań.

V. Usuwania Wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Wolbórz na lata 2011 – 2032.

Podstawowym celem programu jest oczyszczenie terytorium Gminy Wolbórz (Polski) z azbestu oraz usunięcie stosowanych od wielu lat wyrobów zawierających

azbest, wyeliminowanie spowodowanych azbestem negatywnych skutków zdrowotnych u mieszkańców Gminy Wolbórz (Polski), a także sukcesywna likwidacja oddziaływania azbestu na środowisko w terminie do 2032 r. Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Wolbórz określa zasady wspierania przedsięwzięć związanych z realizacją ogólnopolskiego programu na terenie gminy Wolbórz.

W 2022 roku Gmina Wolbórz uzyskała dofinansowanie w formie dotacji w Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi na zadanie „Usunięcie i unieszkodliwienie materiałów zawierających azbest z terenu gminy Wolbórz w roku 2022”. Zorganizowano 1 zbiórkę odpadów zawierających azbest. Zbiórka objęła 79 nieruchomości, o łącznej masie odpadów przekazanych do utylizacji 231,80 Mg. Koszty odbioru i utylizacji odpadów wyniosły 79 609,39 zł, w tym dotacja w wysokości 69 857,00 zł. Koszty poniesione przez Gminę Wolbórz w 2022 r. to 9 752,39 zł. Zgodnie z danymi zawartymi na platformie BAZA AZBESTOWA na terenie Gminy Wolbórz od początku obowiązywania Programu przekazano do utylizacji ponad 1 079,00 Mg odpadów. Do utylizacji odpadów zawierających azbest pozostało 3 475,6 Mg.

VI. Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Wolbórz

Program ustala potrzeby i problemy występujące na terenie Gminy w zakresie gospodarki niskoemisyjnej oraz wyznacza kierunki działań, które mogą przyczynić się do osiągnięcia celów określonych w pakiecie klimatyczno – energetycznym dotyczących m. in. redukcji emisji gazów cieplarnianych, zwiększenia udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych (OZE) oraz redukcji zużycia energii finalnej poprzez podniesienie efektywności energetycznej. Wdrożenie PGN zapewni korzyści ekonomiczne społeczne i środowiskowe zgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju.

Cele strategiczne gminy Wolbórz do 2030 roku koncentrują się na:

1. Redukcji emisji dwutlenku węgla z obszaru gminy Wolbórz.
2. Podniesieniu efektywności energetycznej budynków i obiektów znajdujących się na terenie gminy Wolbórz.
3. Zwiększeniu udziału odnawialnych źródeł energii w lokalnej produkcji energii na terenie gminy Wolbórz.
4. Wdrożeniu zrównoważonych energetycznie działań w zakresie planowania przestrzennego i zarządzania rozwojem gminy Wolbórz.
5. Prowadzeniu działań i kampanii edukacyjno-promocyjnych w zakresie gospodarki niskoemisyjnej na terenie gminy Wolbórz.
6. Wdrożeniu działań zmierzających do ograniczenia emisji benzo(a)pirenu B(a)P z terenu gminy Wolbórz.

Odnosząc się do realizacji ww. celów Gmina skupiła się na zadaniach, na które ma faktyczny wpływ a mianowicie:

- Prowadzenie działań edukacyjnych wśród mieszkańców w zakresie termomodernizacji budynków mieszkalnych, stosowania bez emisyjnych systemów grzewczych tj. pomp ciepła, fotowoltaiki itp. (cel 2 i 3)
- Gmina Wolbórz w 2022 r. podpisała aneks nr 3 i 4 do porozumienia z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi dotyczące wspólnej realizacji Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze” na terenie Gminy. Celem Programu jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych. W Urzędzie Miejskim w Wolborzu prowadzone są konsultacje w sprawie wnioskowania do WFOŚiGW w Łodzi o udzielenie dotacji w ramach Programu Czyste Powietrze.

W 2022 r. w Urzędzie Miejskim złożono razem 51 wniosków o dotację z programu priorytetowego Czyste Powietrze, w tym:

- 31 wniosków z poziomem podstawowym dofinansowanie 30%
- 9 wnioski z poziomem podwyższonym dofinansowania 60%
- 11 wnioski z poziomem najwyższym dofinansowania 90%

VII. Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy Wolbórz na lata 2022 – 2030.

VIII.

W 2021 r. wykonano „Strategię Zrównoważonego Rozwoju Gminy Wolbórz 2022 -2030 r.”, która łącznie ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy stanowi do dzisiaj podstawę polityki w tym zakresie.

CEL STRATEGICZNY I: AKTYWNE I WYKSZTAŁCONE SPOŁECZEŃSTWO	
Wysoki standard usług społecznych i zdrowotnych	Udostępnienie lokalu będącego w zasobach Gminy Wolbórz na działalność leczniczą i zorganizowanie gabinetu dla lekarza ginekologa położnika. Finansowanie dla mieszkańców gminy świadczeń gwarantowanych w rodzaju rehabilitacja lecznicza oraz zabiegów rehabilitacyjnych dla dzieci i młodzieży. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej 389. Z form wsparcia dla seniorów korzystało 20 osób tygodniowo. Bieżące doposażenie jednostek OSP. Zakup samochodu dla OSP Lubiaszów.

Wysoka jakość oświaty wizytówka gminy Wolbórz	Wykonanie modernizacji Szkoły Podstawowej w Goleszach Dużych oraz przystąpienie do rozpoczęcia modernizacji Szkoły Podstawowej w Komornikach. Rozpoczęcie prac projektowych dotyczących rozbudowy Szkoły Podstawowej w Proseniu. Ciągły rozwój strefy rekreacyjno- wypoczynkowej w Wolborzu. Budowa Kortu Tenisowego w Wolborzu.
Rozwój tożsamości oraz integracja społeczeństwa lokalnego	liczba imprez w kalendarzu gminnym – 60, -liczba form aktywności związanej z historią i tradycjami gminy – 6
Aktywna współpraca oraz wzmocnienie potencjału jednostek pomocniczych oraz organizacji pozarządowych	Na terenie Gminy funkcjonuje Towarzystwo Sportowe „Szczerbiec Wolbórz”, Stowarzyszenie Przyjaciół Wolborza, Wolborskie Towarzystwo Kultury i Turystyki, Stowarzyszenie „Wirtuoz”, 17 Kół Gospodyń Wiejskich, 14 jednostek OSP, 2 kluby Seniora: Senior Wigor i Senior Uśmiech.
CEL STRATEGICZNY II: ROZWÓJ GOSPODARCZY BAZUJĄCY NA LOKALNYCH WALORACH I ZRÓWNOWAŻONYM ROZWOJU	
Wsparcie przedsiębiorców oraz tworzenia nowych miejsc pracy	Działania promocyjne Gminy na stronach internetowych. Liczba powstałych nowych przedsiębiorców – 19.
Rozwój efektywnego rolnictwa	Dofinansowanie dwóch kursów chemizacyjnych przeprowadzonych w 2022. Liczba gospodarstw agroturystycznych na terenie gminy – 14.
Atrakcyjna inwestycyjna oferta	Działania promocyjne Gminy na stronach internetowych.
Wysoka jakość oferty turystycznej, rekreacyjnej i wypoczynkowej	Bieżące doposażenie istniejących placów zabaw i miejsc rekreacji. Budowa kortu tenisowego.
CEL STRATEGICZNY III: WYSOKIEJ JAKOŚCI INFRASTRUKTURA ORAZ PRAWIDŁOWA POLITYKA PRZESTRZENNA PODSTAWĄ PODNOSZENIA JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW	
Rozbudowa infrastruktury technicznej	Zadania w trakcie realizacji: Przebudowa hydroforni w Polichnie, Modernizacja ujęcia wody w Wolborzu, budowa ul. Słonecznej wraz z infrastrukturą,

Zwiększenie dostępności i funkcjonalności infrastruktury komunikacyjnej	Długość zmodernizowanych i rozbudowanych dróg 2,12km.
Ochrona środowiska oraz promowanie odnawialnych źródeł energii	Budowa 9 turbin wiatrowych przez Tauron Polska Energia S.A. Ilość odpadów zebranych z terenu gminy w sposób selektywny 1064 Mg Ilość zebranego azbestu 238 Mg
Polityka przestrzenna gminy oparta na zasadzie zrównoważonego rozwoju	Udział powierzchni gminy objętej miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego wynosi 5,56 %- nie wiem czy pokazywać. Liczba powstałych budynków mieszkalnych 47 szt.

IX. [Program współpracy gminy Wolbórz z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2022 roku.

W ramach realizacji Programu Współpracy Gminy Wolbórz z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2022 r. z budżetu Gminy Wolbórz udzielono wsparcia dla następujących zadań publicznych:

- z zakresu upowszechniania kultury fizycznej i sportu (otwarty konkurs ofert)
 - „Droga do mistrzostwa”, Towarzystwo Sportowe „Szczerbiec” Wolbórz, dotacja w wysokości 120 000,00 zł, z czego wykorzystana została kwota 119 691,43 zł. Zadanie polegało na prowadzeniu cyklicznych zajęć sportowych oraz szkoleń sportowych w piłce nożnej w różnych kategoriach wiekowych wśród dzieci i młodzieży szkolnej, mających na celu rozwój i doskonalenie sprawności psychofizycznej;
 - „Sportowy sukces” Ludowy Uczniowski Międzyszkolny Klub Sportowy „Wolbórz”, dotacja w wysokości 30 000,00 zł, z czego wykorzystana została kwota 29 193,71 zł. Zadanie polegało na prowadzeniu szkoleń z zakresu piłki siatkowej i piłki ręcznej wśród dzieci i młodzieży szkolnej w celu osiągnięcia optymalnego wyniku sportowego na poziomie lokalnym;
 - „Sportowa Gmina” Klub Sportowy Gólesze, dotacja w wysokości 25 000,00 zł - wykorzystana została w całości. Zadanie polegało promowaniu prozdrowotnych, społecznych, wychowawczych i edukacyjnych wartości aktywności fizycznej sprzyjających przeciwdziałaniu chorobom cywilizacyjnym, nadwadze i otyłości oraz popularyzacji aktywności fizycznej wśród mieszkańców gminy poprzez uczestnictwo w zajęciach z badmintona, gimnastyki rekreacyjnej, zumba fitness, rehabilitacji ruchowej;
- z zakresu ratownictwa wodnego (tryb pozakonkursowy)

- Rejonowe Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe w Piotrkowie Trybunalskim; dotacja w wysokości 4 000,00 zł została wykorzystana w całości. Zadanie polegało na: utrzymaniu gotowości ratowniczej, prowadzeniu działań ratowniczych, organizowaniu i prowadzeniu szkoleń ratowników wodnych oraz psów ratowniczych i ich przewodników, utrzymaniu gotowości operacyjnej sprzętu ratowniczego, prowadzeniu dokumentacji wypadków;
3. dofinansowanie warsztatów przyrządzania dań z grilla (tryb pozakonkursowy)
- Stowarzyszenie Dolina Pilicy, dotacja w wysokości 1 000,00 zł została wykorzystana w całości. Zadanie polegało na uaktywnieniu lokalnej społeczności, przekazywaniu mieszkańcom wiedzy z zakresu zdrowego odżywiania w formie warsztatów pokazowych, które odbyły się w sali domu ludowego w Świątnikach.

XXIII. PODSUMOWANIE

Rok 2022 to dalej czas, w którym zmagaliśmy się z pandemią koronawirusa. Ponadto wpływ na podejmowane decyzje miała, wojna w Ukrainie i związane z tym problemy gospodarcze, także na szczeblu lokalnym.

Mimo to w tym trudnym czasie wolborski samorząd kontynuował inwestycje m.in.: poprawa zaopatrzenia w wodę mieszkańców Gminy Wolbórz poprzez przebudowę i modernizację ujęć wody wraz ze zdalnym monitorowaniem jej zużycia, modernizacja - rozbudowa drogi powiatowej Nr 1522E Piotrków - Golesze - Godaszewice na odcinku węzeł Studzianki - Golesze Duże, rozbudowa drogi powiatowej nr 1913E w zakresie skrzyżowania ul. Świętokrzyskiej i Placu Jagiełły z ul. Modrzewskiego oraz ul. Sportowej i ul. Polnej z ul. Modrzewskiego w Wolborzu, modernizowaliśmy również drogi gminne. W celu poprawy cyberbezpieczeństwa zrealizowaliśmy zadanie "Cyfrowa Gmina - cyfryzacja Gminy Wolbórz wraz z przeprowadzeniem diagnozy cyberbezpieczeństwa. Samorząd dbał o wysoką, jakość oferty rekreacyjnej i wypoczynkowej poprzez budowę strefy rekreacyjno-wypoczynkowej na kompleksie rekreacyjno-sportowym w Wolborzu oraz kortu tenisowego.

Natomiast niepokojącym zjawiskiem był znaczny wzrost stawek opłat za 1 m³ odprowadzanych ścieków w stosunku do cen aktualnie obowiązujących. Rada Miejska podjęła uchwałę, która zawiera taki poziom dopłat, aby odbiorcy usług zbiorowego odprowadzania ścieków nie byli obciążani gwałtownymi wzrostami cen, które po uwzględnieniu dopłat wyniosły nie więcej niż do 10 % w stosunku do poprzednio obowiązującej wysokości. Celem uchwały było złagodzenia społecznych skutków wysokich cen i stawek opłat w okresie obowiązywania nowej taryfy.

Podsumowując, działalność wolborskiego samorządu w trudnym 2022 roku można stwierdzić, że założone zadania zostały zrealizowane, a na zadania inwestycyjne i prorozwojowe wydaliśmy 13,2 mln, co stanowi 20,4% budżetu gminy

Wolbórz. Wszystkie te działania realizowane były dla poprawy życia mieszkańców Gminy Wolbórz.

SPIS TREŚCI

I.	WSTĘP	3
II.	INFORMACJE OGÓLNE.....	4
III.	WŁADZE GMINY	5
IV.	SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI UCHWAŁ RADY MIEJSKIEJ W WOLBORZU W 2020 ROKU.....	6
V.	SYTUACJA DEMOGRAFICZNA GMINY.....	16
VI.	BUDŻET GMINY	20
VII.	OŚWIATA	305
VIII.	POLITYKA SPOŁECZNA I PRACA.....	40
IX.	KULTURA I SPORT	48
X.	OCHRONA ZDROWIA.....	53
XI.	BEZPIECZEŃSTWO I OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA.....	55
XII.	SPRAWY ADMINISTRACYJNE	57
XIII.	PARTYCYPACJA OBYWATELSKA (FUNDUSZ SOŁECKI).....	57
XIV.	OŚWIECENIE ULIC/DRÓG	58
XV.	INFRASTRUKTURA DROGOWA	59
XVI.	MIESZKALNICTWO	61
XVII.	WODOCIĄGI I KANALIZACJA.....	63
XVIII.	GOSPODAROWANIE ODPADAMI.....	63
XIX.	ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE	65
XX.	GOSPODARKA NIERUCHOMOŚCIAMI.....	72
XXI.	OCHRONA ŚRODOWISKA.....	76
XXII.	SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMÓW I STRATEGII	77
XXIII.	PODSUMOWANIE.....	96